

Københavns Idrætsskole

Evaluering af Københavns Idrætsskole fra 2007-2010

Lise Warren Pedersen

Københavns Idrætsskole

Evaluering af Københavns Idrætsskole fra 2007-2010

Lise Warren Pedersen

Institut for Idræt
Københavns Universitet
2010

Københavns Idrætsskole
Evaluering af Københavns Idrætsskole fra 2007-2010

© Lise Warren Pedersen

Institut for Idræt, Københavns Universitet 2010

Fotos: Bellahøj Skole

Omslag og layout: Vicki Dam og Allis Skovbjerg Jepsen

Tryk: Det Samfundvidenskabelige Fakultets ReproCenter

Indholdsfortegnelse

Forord.....	5
Resumé.....	7
1. Indledning	9
1.1. Rapportens opbygning.....	9
1.2. Anvendte begreber.....	9
1.3. Baggrund.....	10
1.4. Bellahøj Skoles overordnede målsætning.....	12
2. Evalueringens design og metode.....	13
2.1. Information om evalueringens tidsplan og involverede parter.....	13
2.2. Formålet med evalueringen	14
2.3. Interessenter og aktører.....	15
2.4. Anvendte metoder	18
2.4.1. Statusrapporter	20
3. Resultater	23
3.1. Fokus på Bellahøj Skole	23
3.1.1. Valg af skole	23
3.1.2. Søgning og indskrivning til børnehaveklasserne.....	28
3.1.3. Søgning og indskrivning til idrætslinjen.....	30
3.1.4. Betydningen af øget timetal i idræt.....	31
3.1.5. Ny profil – inde og ude	38
3.2.1. Idrætsaktivitet og foreningsdeltagelse.....	40
3.2.2. Idræt – skole – sundhed.....	43
3.3. Fokus på idrætslinjen.....	47
3.3.1. Optagelsesproceduren	47
3.3.2. Idrætstræningen	49
3.3.3. Idræts elevernes oplevelser.....	50
3.3.4. Klubskifte og frafald.....	53
3.4. Fokus på lærerne.....	55
3.4.1. Deltagelse og ejerskab	55
3.4.2. Vurdering af arbejde og arbejdsplads	63
3.5. ”Vi skal have glade børn på Bellahøj Skole”	65
3.5.1. Implementering.....	66
3.5.2. Bevægelse i skolekulturen.....	67

3.5.3. Hvordan forstås 'idræt', og hvad er en idrætsskole?	69
3.5.4. Fra idrætsprojekt til idrætsskole.....	70
3.5.5. Kommunikation og anerkendelse	71
3.6. Bellahøj Skole som resursecenter.....	73
4. Konklusion.....	75
5. Perspektivering	79
6. Litteratur.....	81
7. Oversigt – tabeller, figurer og diagrammer	83
7.1. Tabel oversigt	83
7.2. Figur oversigt.....	83
7.3. Diagram oversigt.....	84
Bilag	85

Forord

Folkeskolen er en kompleks størrelse, og udvikling af en skoleprofil er en vanskelig proces. For det handler om mere end nye muligheder og ressourcer – det handler om menneskelige relationer og en eksisterende skolekultur, som er bygget op over mange år. Det handler om lærere og elever, der har skabt en skole med traditioner, rutiner og værdier, som man holder af og ønsker at bibeholde. Udvikling af en skoleprofil handler om, at værne om den folkeskole man holder af, mens man tilføjer en profil, der kan løfte den pædagogiske og faglige opgave, samtidig med at man ”tuner” ind på nogle af nutidens store dagsordner og problemstillinger.

Bellahøj Skole afslutter med dette skoleår implementeringen af idrætsskolen, og transformationen til Københavns Idrætsskole er nu fuldendt. Dermed er det første store skridt taget ind i en ny verden af skoleudvikling – et første skridt som jeg har været heldig, at være en del af, og som nærværende evalueringsrapport er et resultat af.

I den forbindelse ønsker jeg at takke Bellahøj Skoles lærere og ledelse for at åbne døren og lukke mig indenfor i deres skoleverden, svare på alle mine spørgsmål, udfylde spørgeskemaer og bruge tid og kræfter på at indsamle data fra elever og deres forældre. En særlig tak til Morten Østergaard for et godt samarbejde og utallige møder med interessante og livlige diskussioner.

Jeg ønsker ligeledes at takke styregruppen for en åben og udfordrende dialog om faglighed og skoleudvikling. Også stor tak til Københavns Kommune som fandt det vigtigt at følge beslutningen om idrætsskolen op med en evaluering.

En stor tak skal lyde til min vejleder Else Trangbæk, der har hjulpet mig med at overholde en meget ambitiøs tidsplan, og som altid har kunnet finde tid i kalenderen til at gennemlæse og diskutere materialet.

Sidst men ikke mindst vil jeg takke Marianne Brandt-Hansen for korrektur samt Vicki Dam og Allis Skovbjerg Jepsen for opsætningen af en smuk og læsevenlig rapport.

*Lise Warren Pedersen
Juni 2010*

Resumé

I 2005 besluttede Bellahøj Skole at ansøge Københavns Kommune om at blive Københavns Idrætsskole. Det var starten på en idé og et omfattende projekt om, at gøre Bellahøj Skole til en attraktiv skole hvor idræt og bevægelse gennemsyrrer skolens liv. Idrætsskolen skulle indeholde to niveauer. En profilskole del med et bredt idrætsbegreb, der skulle udfoldes på hele skolen, og en idrætsspecifik del, hvor udvalgte elever kunne dyrke fem udvalgte idrætsgrene. Implementeringen skulle foregå over tre år, og der skulle tilknyttes en evaluering, der løbende fulgte implementeringen og udviklingen. Evalueringsrapporten er et resultat af en formativ evalueringssproces gennemført i implementeringsperioden, hvor data er indsamlet og genereret ved hjælp af en casestudie metodologi, med empiri fra blandt andet spørgeskemaer, observationer og interviews.

Om idrætsskolen

Med beslutningen om at skabe en attraktiv idrætsskole var målsætningen at tiltrække elever fra skolens eget distrikt samt tiltrække elever fra resurse stærke familier. Det skulle medvirke til at få en to-sprogsprocent der var repræsentativ for lokalområdet og bevirke et forbedret undervisningsmiljø. Det var endvidere ønskeligt, at få en øget elevtilgang så man kunne fylde klasserne op, i stedet for klassesammenlægninger, som på daværende tidspunkt var blevet en konsekvens på mellemtrinnet og i udskolingen. Idrætslinjen skulle ligeledes bidrage til et ekstra spor i udskolingen, og i kraft af optagelsessamtaler var det muligt at udvælge ansøgere, der havde gode skolefaglige og idrætsmæssige forudsætninger for at skifte skole og bidrage til udviklingen af idrætsskolen. Resultatet er blevet en øget søgning til børnehaveklasserne, så det nu er blevet muligt at oprette tre børnehaveklasser, ligesom søgningen på idrætslinjen langt har oversteget det, der har været muligt at optage på 7. og 8. klassetrin.

Som en del af idrætsskolen er idrætsundervisningen øget til fem timer per uge, og det har givet idrætsundervisningen et fagligt løft, således at undervisningen er blevet læringsbaseret frem for aktivitetsbaseret. Det har betydet større forberedelse for både lærere og elever, flere og længere idrætsforløb, med den konsekvens at behovet for idrætsfaciliteter er øget. Skolen har i projektperioden fået renoveret gymnastiksale og aula, således at det er brugbart til fysisk aktivitet, ligesom udearealer og legeplads er blevet renoveret, så det svarer overens med skolens profil. Udearealerne indeholder en fodboldbane, multibane og et mini-atletik anlæg, der kan benyttes til idrætsundervisning, samt ”legelomme”, eventyr sti, pagoder med mere.

I de tre implementeringsår viser resultaterne, at der er flere elever, der er idrætsaktive i deres fritid, mens der ikke er en klar tendens til, at eleverne deltager i organiseret idræt. Man kan derfor konkludere, at der er et stort medlemspotentiale for de lokale klubber blandt eleverne på Bellahøj Skole.

Om idrætslinjen

Idrætslinjen er populær og har haft cirka 100 ansøgere hvert år til 7. idrætsklasse, hvoraf der hvert år er optaget 28 elever. Udfordringen ved hele optagelsesproceduren har været at få udvalgt ansøgere så alle fem idrætsgrene (badminton, basketball, fodbold, håndbold og gymnastik) er repræsenteret, fordelingen af piger og drenge i en skoleklasse er nogenlunde lige samtidig med, at det idrætslige niveau svarer overens med de øvrige idrætselever, så det er muligt at skabe gode træninger på tværs af årgangene på idrætslinjen. Generelt er der få ansøgere til de individuelle idrætsgrene, mens cirka 50% af ansøgerne er fodbold drenge. Det har skabt mange diskussioner og løsningsmodeller, og er stadig en udfordring for idrætslinjen. Idrætseleverne udtrykker til gengæld stor tilfredshed med idrætslinjen og deres træninger, som undervises af kompetente idrætsinstruktører, ansat af Bellahøj Skole til primært at varetage to ugentlige morgentræninger.

Om organiseringen

Lærerkollegiet var som udgangspunkt både uenige og skeptiske i forbindelse med ansøgningen om at blive Københavns Idrætsskole. Ligesom det for nogle blev opfattet som en god løsning på skolens problemer, blev det af andre opfattet som problematisk, og der var store protester mod idrætslinjen, som blev opfattet som elitær. Den brede idrætsprofil blev opfattet som en begrænsning af lærernes metodefrihed, og en generel skepsis mod profilskole konceptet var en del af kritikken.

Idrætsskolen har fra begyndelsen haft nogle klare rammer, men indholdet har været betragtet som et udviklingsprojekt, og lærerne har derfor, via deres arbejde, været medvirkende til at skabe idrætsskolen på Bellahøj Skole. Det betyder at langt de fleste lærere angiver, at de er glade for deres arbejde og arbejdsplads, og den tendens har været stigende under hele implementeringsperioden. De føler sig medansvarlige for, at idrætsskolen fungerer og bliver en succes, og har nu fået erfaring med arbejdet, så de kan medvirke til at diskutere og kvalificere beslutninger om strukturer, organisering og indhold i idrætsskolen. Udfordringen for Bellahøj Skole bliver overgangen fra status som idrætsprojekt til idrætsskole, idet ledelsesstrukturer, mødestrukturer og skolekultur er under forandring, og idrætsskolen skal derfor forankres på en måde, hvor den videre udvikling og nye perspektiver kan få plads.

Bellahøj Skole er blevet til Københavns Idrætsskole, og gennem tre år har skolen oparbejdet kompetencer inden for idræt og bevægelse, ligesom skolen har udviklet undervisningsmateriale, og spidskompetencer indenfor motorik, sundhed og særlige aktiviteter som for eksempel DJEEO. Skolen er derfor en resurse for andre skoler, der ønsker at arbejde med idræt og bevægelse, som tema, læringsstil eller specifikke undervisningsforløb.

1 Indledning

1.1. Rapportens opbygning

Denne rapport er den tredje og opsamlende rapport omhandlende Bellahøj Skoles udvikling og treårige trinvis implementering af Københavns første idrætsskole. Forud for denne evalueringsrapport er der udarbejdet to statusrapporter, der hver især opsummerer udviklingen i henholdsvis skoleår 2007-2008 og 2008-2009. Nærværende evalueringsrapport indeholder resultater fra statusrapporterne, komparative data fra skoleåret 2009-2010 samt en samlet analyse og diskussion af idrætsskolen på Bellahøj Skole.

Rapporten indeholder overordnet tre dele. Første del er orienterende og behandler baggrunden for idrætsskolen, evalueringens brugere, indhold og mål samt de metoder, der er benyttet. Anden del behandler resultaterne i detaljer, og er opdelt således, at det er muligt at 'gå ned' i resultater og betydninger for skolen som helhed, eleverne som gruppe, idrætslinjen, lærerne som gruppe og endelig implementeringen og organiseringen. Tredje og sidste del af rapporten indeholder konklusioner, herunder både de specifikke konklusioner baseret på konkrete data fra evalueringen, men også resultater af mere generel karakter. Afslutningsvis perspektiveres dette med en diskussion af idrætsskolen som et generelt skolekoncept.

Alle medvirkende informanter figurerer anonyme. Dog har det i sagens natur ikke været muligt at anonymisere ledelsen, som typisk enten er benævnt som ledelsen, skolelederen eller afdelingslederen.

1.2. Anvendte begreber

Faglighed For Alle

Faglighed For Alle er navnet på Københavns Kommunes skoleforlig i perioden 2007-2009. Idrætsskolen indgår som et 'Flagskib', som er udtryk for "et skoletilbud, hvor elevens talent stimuleres og interesser udfoldes".¹ Flagskibe er specialiserede skoler med tydelige fagprofiler, der skal være med til at gøre de enkelte skoler attraktive og unikke.²

Idrætsskolen på Bellahøj Skole

Idrætsskolen består af en breddeidrætsdel for alle skolens elever og en idrætslinje for udvalgte elever. Når begrebet anvendes, er det den del af Bellahøj Skole, der på det givne tidspunkt har fået implementeret idrætsskolen.

---

1 Faglighed For Alle, Børne- og ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune, marts 2006

2 www.faglighedforalle.kk.dk/upload/ffa/publikationer/ffa-pjece3.pdf

Projektperiode

Projektperiode dækker over fire år, hvor Bellahøj Skole har været i gang med at projektere og implementere idrætsskolen.

Implementeringsperiode

Begrebet dækker over skoleårene fra 2007-2010, hvor Bellahøj Skole implementerer idrætsskolen i indskoling i 2007-2008, på mellemtrin i 2008-2009 og i udskoling i 2009-2010.

Idrætslinje

Idrætslinjen består af en idrætsklasse på både 7., 8. og 9. klassetrin. Det første år bestod den dog kun af en 7. og en 8. idrætsklasse. Alle elever fra disse klasser betegnes idrætselever, og de har alle været gennem en ansøgningsrunde og en optagelsessamtale.

Idrætsinstruktører

Begrebet idrætsinstruktører dækker over de trænere, der er ansat til at træne idrætseleverne i deres idrætsspecifikke morgentræninger. Idrætsinstruktører er derfor forskellige fra trænerne, idet det er betegnelsen for træneren i de frivillige foreninger.

Spydspidsklasser

Spydspidsklasser var et initiativ fra afdelingslederen, der dækkede over at lærere frivilligt kunne tilmelde deres klasse som spydspidsklasse, og forpligte sig til at fokusere på bevægelse i undervisningen. Man tog udgangspunkt i materialet 'Motion i klassen' og videreudviklede det. Den enkelte lærer forpligtede sig yderligere til at være ansvarlig for en workshop på skolens pædagogiske weekend i september 2009.

1.3. Baggrund

Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen anmodes om i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen at udarbejde en analyse og et beslutningsgrundlag om at skabe en idrætsskole efter samme model som sang- og musikskolen på Skt. Annæ – med både mulighed for at dyrke elite og breddeidræt i tilknytning til f.eks. Grøndalscentret med Genforeningspladsen og den kommende ny svømmehal på Bellahøj.³

Således kunne man læse i Borgerrepræsentationens behandling af forslag til budget 2005, hvor den første hensigtserklæring om at udvikle og initiere en idrætsskole blev vedtaget.

Børne- og Ungdomsforvaltningen havde på det tidspunkt allerede diskuteret, hvorvidt det var muligt at udvikle folkeskoler med profiler, og efter at de modtog politiske forespørgsler an-

---

³ Borgerrepræsentationen, Københavns Kommune, Beslutningsprotokol, fra Ordinært møde torsdag den 7. oktober 2004. Den endelige beslutning om placeringen på Bellahøj skole blev taget på Børne- og Ungdomsforvaltnings udvalgs møde den 5. april 2006.

gående idrætsskoler, begyndte arbejdet med at diskutere, hvordan en idrætsskole kunne se ud i Københavns Kommune og hvad den kunne indeholde.⁴

'Idrætsskolen' blev sendt i høring på samtlige folkeskoler i Københavns Kommune i foråret 2005, og Bellahøj Skole valgte på skolebestyrelsesmødet den 26. april 2005, at der skulle skrives et positivt høringssvar. På mødet ønskede bestyrelsen det understreget, at man ikke ønskede en elite skole, men at andre bredde modeller kunne komme på tale. Valget begrundes med, at effekten af disse tiltag kunne øge søgningen til skolen⁵.

Efter høringsrunden modtog Københavns Kommune to positive høringssvar fra de cirka 60 københavnske folkeskoler. Udvalget valgte, at forvaltningen skulle arbejde videre med de to skoler, som efterfølgende indgik i en 1-årig projekteringsperiode, hvor man arbejdede med at udvikle ansøgningerne. Det endelige valg faldt på Bellahøj Skole, en rapport *Redegørelse vedrørende idrætsskoleprojekt* blev udarbejdet, og idrætsskolens opstart planlagt til 2007/08.

Diskussionerne på Bellahøj Skole

For til fulde at forstå baggrunden og opstarten for idrætsskolen på Bellahøj Skole er det nødvendigt at vide, at der i forbindelse med udarbejdelsen af høringssvaret, opstod flere diskussioner og uenigheder i lærerkollegiet. En del af lærerkollegiet ønskede kun en bredde idrætsskolemodel, hvor andre ønskede den mere elitære del. I tillæg til uenighederne opstod der en problematik om, hvem der skulle udfærdige høringssvaret til kommunen, og på trods af at man i fællesskab forsøgte at finde repræsentative deltagere, lykkedes det ikke at få udarbejdet et høringssvar i fællesskab. Få lærere påtog sig opgaven, men det betød efterfølgende, at der var usikkerhed omkring det indsendte høringssvar, og som konsekvens af dette var en større gruppe lærere stærkt utilfredse med processen og ledelsens håndtering.

Der var meget stor splittelse blandt lærerne, meget stor! Og den ligger jo stadigvæk lidt under overfladen i dag. Det gør den. (lærer, november 2007)

Flere af disse konflikter var uforløste, da Bellahøj Skole fik tildelt opgaven at udvikle Københavns Idrætsskole, og utilfredsheden og diskussioner fortsatte ind i det første implementeringsår. Statusrapporten fra 2007-2008 konstaterede således også:

Blandt lærerne eksisterer der på nuværende tidspunkt (stadig) forskellige holdninger til hvorvidt Idrætsskolen er en god idé. Den blandede holdning og attitude nuanceres yderligere, idet en del af uenigheden består i en uløst konflikt i forbindelse med skolens proces omkring forarbejdet og beslutningsprocessen vedrørende ansøgningen om at blive Idrætsskole. [...] På skolen hersker der således en generel jeg-kultur der besværliggør udviklingen af konkrete undervisningsforløb, men også Idrætsskolen generelt, da der ikke naturligt eksisterer fora hvor pædagogiske strategier, didaktiske overvejelser og undervisningsmetoder kan diskuteres i relation til idræt og den kropslige dimension. Dermed eksisterer der

---

⁴ Interview, Børne- og Ungdomsforvaltningen den 29/10 2007.

⁵ Referat af skolebestyrelsesmøde d. 26/4 2005, Bellahøj Skole.

stadig en forestilling om at Idrætsskolen primært har med idrætslærerne og idrætslinjen at gøre.⁶

1.4. Bellahøj Skoles overordnede målsætning

Den overordnede filosofi bag idrætsskoleprojektet på Bellahøj Skole er, at idræt, motion, leg, bevæglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv. Konsekvensen af denne filosofi skal på sigt udmønte sig i nogle langsigtede mål, der omhandler en skærpet skoleprofil og et bedre skolemiljø, hvor der er fokus på elevernes sundhed, identitetsdannelse og sociale kompetencer. Ligeledes er det målet at tiltrække fagligt stærke elever.

Der er tale om et projekt med to niveauer:

- Et profilskoleprojekt – med fokus på idræt, bevægelse, krop og sundhed
- Et idrætsspecifikt projekt på 7.-9. klassetrin – en idrætslinje hvor udvalgte elever kan dyrke specifikke idrætsgrene på højt niveau

---

⁶ Københavns Idrætsskole, Statusrapport 2007-2008, s. 10, Pedersen 2008

2 Evalueringens design og metode

2.1. Information om evalueringens tidsplan og involverede parter

Evalueringen af idrætsskoleprojektet på Bellahøj Skole er gennemført som en formativ evaluering, hvor Institut for Idræt, Københavns Universitet, med Lise Warren Pedersen som evaluator, har fulgt udviklingen og implementeringen gennem projektperioden fra 2007 til 2010. Der er over den 3-årige periode blevet evalueret og givet feedback til styregruppen i form af diskussioner, præsentationer og to statusrapporter. Nærværende evalueringsrapport er endeligt udarbejdet efter endt projektperiode. Idrætsskolen evalueres som helhed, men på grund af idrætsskolens opbygning i en idrætsskole med en særlig idrætslinje på 7.-9. klassetrin, er der ligeledes evalueret separat på de to dele af projektet. Evalueringsprocessen har bestået af tre faser med følgende tidsramme og opgaver tilknyttet:

Fase 1 (august 2007 - medio 2008)

Der er i projektets 1. fase udarbejdet en teoretisk og praktisk/handlingsorienteret forståelsesramme for projektet. Første fase indeholdt følgende hovedaktiviteter:

- Formøder og afklaring af evalueringens hovedformål og betingelser
- Indsamling af data på de involverede læreres og idrætsinstruktørernes faglige kompetencer, ligesom den planlagte efter- og videreuddannelse vurderes.
- Indsamling af undervisnings- og lektionsplaner, hvor målsætningerne i såvel 'Fælles Mål' som *Faglighed For Alle* skal være tilgodeset.
- Aktøranalyse
- Konstruktion af spørgeskemaer og interviewguides
- Dataindsamling og analyse

Fasen er afsluttet med udarbejdelse af en statusrapport (2007-2008), hvor de indhentede data er opsamlet og analyseret i sammenhæng med eventuelle opståede problemstillinger samt projektets succeskriterier og målsætning.

Fase 2 (august 2008 - medio 2009)

I 2008-2009 blev en midtvejsevaluering baseret på:

- Ændringer og nye tiltag siden opstarten af projektet
- Undervisnings- og lektionsplaner
- Aktøranalyse
- Interviews, spørgeskemaer og observationsskemaer
- Analyse af det indsamlede datamateriale
- Fasen blev afsluttet med udarbejdelse af 2. statusrapport (Statusrapport 2008-2009)

Fase 3: (August 2009 - medio 2010)

I 3. fase er sidste interviewrunde, spørgeskemaer og observationer gennemført. Rapporten indeholder en opsamling af de tidligere rapporter inklusiv komparative data fra tredje og sidste år, samt en bredere analyse af Bellahøj Skole som idrætsskole, inklusiv problemstillinger, fortsatte udviklingsområder og perspektiver på idrætsskoler som profilskoler.

2.2. Formålet med evalueringen

Evalueringen skal vurdere om de overordnede målsætninger med etablering af idrætsskolen er blevet opfyldt, og tager udgangspunkt i Bellahøj Skoles overordnede målsætning for idrætsskolen (afsnit 1.4). Derudover er der opstillet følgende effekt- og projektmål i Børne- og Ungdomsforvaltningens udarbejdede projektplan (bilag 1).

Effektmål

Bellahøj Skole vil

- lægge vægt på idrættens karakterdannende og socialiserende funktion
- bruge idrætten, så den bidrager til en positiv personlig udvikling hos eleverne
- udnytte idrættens muligheder for at skabe handlekompetencer og kropsbevidsthed
- lægge vægt på sundhedsfremme og livsstil
- samarbejde med det lokale foreningsliv

Projektmål

- Eleverne skal have idræt hver dag.
- Den kropslige/motoriske dimension indarbejdes/medtænkes i dagens og årets planlægning i de enkelte fag.
- På alle klassetrin arbejdes der med tværfaglige temaer, hvor idræt, sundhed og den kropslige dimension indgår som væsentlige elementer.
- Eleverne på de ældste klassetrin får mulighed for at specialisere sig i udvalgte idrætsgrene på højt niveau i samarbejde med eksisterende idrætsklubber.
- Der optages elever til 7. klasse fra hele kommunen svarende til et ekstra spor med henblik på specifik uddannelse/træning i bestemte idrætsgrene.

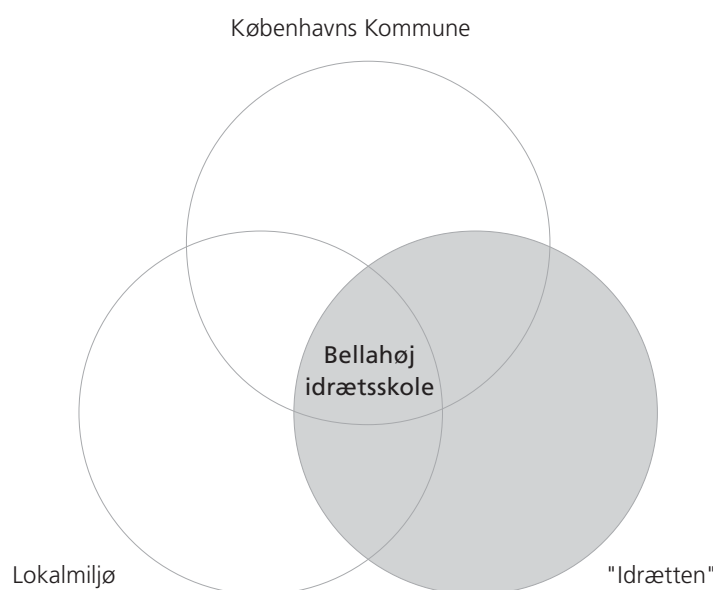
Yderligere skal idrætsskolen indeholde kursusvirksomhed samt fungere som resursecenter og inspirator for undervisningen på øvrige københavnske folkeskoler.

Det har stået skolen frit for at prioritere målene, og man har således kunne udvikle koncepter for Bellahøj Skoles idrætsskole undervejs i projektperioden. Ligeledes har man fra forvaltningen understreget, at det er et udviklingsprojekt, hvilket yderligere har skabt mulighed og frihed til at ændre konceptet undervejs som implementeringen har taget form. Et eksempel herpå er: *'Eleverne på de ældste klassetrin får mulighed for at specialisere sig i udvalgte idrætsgrene på højt niveau i samarbejde med eksisterende idrætsklubber'*, som helt er bortfaldet.

2.3. Interessenter og aktører

I kraft af, at idrætsskolen i folkeskolen er et nyt initiativ, er der mange forskellige interessenter, der kan have interesse i at følge projektet på forskellig vis. Da idrætsskolen på Bellahøj Skole er et kommunalt initiativ, er der primære aktører fra kommunen placeret flere steder, ligesom idrætten og lokalmiljøet omkring skolen kan have interesse i at følge skolen på tæt hold. Andre interessenter er mere perifere, og har interesse i at følge skolen på afstand, og er måske mere interesseret i de egentlige erfaringer, betydninger og konsekvenser profilen har for skolen⁷. Grundlæggende kan man se på idrætsskolen fra tre forskellige perspektiver.

Figur 1. Idrætsskolens spændingsfelt

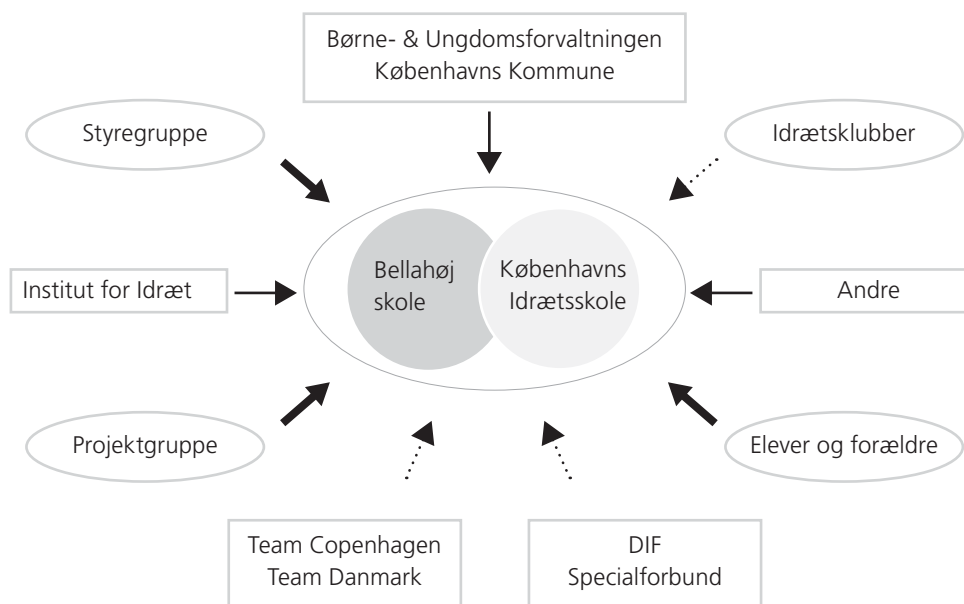
Alle tre overordnede aktører kan have ønsker og forventninger til, hvad en idrætsskole kan bidrage med herunder for eksempel sundhed, integration, talentudvikling og skoleudvikling. Ser man på forskellige referater, pressemeddelelser med videre er det tydeligt, at idrætsskolen har været italesat på flere forskellige måder, men samtidig har det også været tydeligt, at Bellahøj Skole har været meget bevidst, om de relativt frie rammer man har fået udstukket, og at man er blevet tildelt et udviklingsprojekt.

Nedenstående diagram viser de aktører og interessenter, der har haft direkte kontakt og mulighed for på en eller anden måde at påvirke udviklingsprojektet på Bellahøj Skole. Alle aktører er efterfølgende beskrevet med eventuelle deltagere samt hvilken form for samarbejde, de har indgået i.

⁷ Afdelingslederen har ved cirka 150 lejligheder modtaget besøg på skolen, eller været oplægsholder eller facilitator på andre skoler og i andre kommuner.

Figur 2. Aktører og interessenter

Projektgruppe: Lars Theilgaard (pædagogisk konsulent, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune), Søren Kragh (idrætskonsulent, Københavns Kommune), Morten Østergaard (afdelingsleder, Bellahøj Skole). Projektgruppens rolle var at følge projektet meget tæt, men gruppen blev opløst i løbet af 2007, og styregruppen overtog opgaverne.

Styregruppe: Robert Bergstedt (kontorchef, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune), Jørgen Rosenkrantz-Theil (skoleleder, Bellahøj Skole), Jytte Fisker (skoledistriktsleder), Lars Theilgaard (pædagogisk konsulent, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune), Søren Kragh (idrætskonsulent, Københavns Kommune), Morten Østergaard (afdelingsleder, Bellahøj Skole). Styregruppen har fulgt udviklingen tæt og medvirket til at kvalificere diskussionerne omkring arbejdet med idrætsskolen. Styregruppen har ligeledes fungeret som bindeled mellem skolen, skoledistriktet og forvaltningen.

Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsudvalget og Børne- og ungdomsforvaltningen indgår som interessenter. Dels har Børne- og Ungdomsforvaltningen deres direkte repræsentation af individuelle medlemmer i projekt- og styregruppe, men overordnet er både det politiske udvalg og forvaltningen aktører med ansvar for budgetforlig, samt *Faglighed For Alle* forliget, der skabte idrætsskolen som en mulighed i Københavns Kommune. Københavns Kommune, Børne- og ungdomsforvaltningen er ligeledes dem, der har indgået en kontraktlig aftale om evalueringen.

Elever og forældre er aktører, som har valgt Bellahøj Skole, og brugere af skolen før, under og efter idrætsskoleprojektet er realiseret. De indgår som en væsentlig del af den producerede datamængde, som udgør evalueringens empiriske grundlag.

Bellahøj Skole, herunder skolens ledelse og skolebestyrelse. De medtages her som aktører, idet de har en dobbelt rolle. Som skole der påvirkes af forskellige udefra kommende aktører, og samtidig også som central aktør i processen om at blive idrætsskole, hvilket krævede en aktiv beslutning i skolebestyrelsen og indsats fra ledelsen, i form af et høringssvar og senere en formel ansøgning.

Idrætsklubberne defineres som aktører, idet en del af målsætningen er, at der indgås samarbejder om aktiviteter. Bellahøj Skole har således forpligtet sig til skabe kontakt mellem elever og lokale idrætsklubber med henblik på, at eleverne kan blive potentielle foreningsmedlemmer.

Bellahøj Skole har ved alle aktiviteter lagt vægt på, at de gennemføres i samarbejde med lokalforeninger, hvilket indtil nu omfatter følgende:

- Brønshøj Basket: mikrobasket.
- Floorball Fællesskabet – København: undervisningsforløb på sjette klassetrin.
- Gefion: GymLeg.
- Brønshøj Bordtennis: i forbindelse med opsætning af bordtennisborde i aula blandt andet til brug i frikvarterene.
- Ungdomsskolen: sociale og alsidige idrætsaktiviteter for en gruppe af udsatte unge.

Specialforbund, Danmarks Idræts-Forbund (DIF). Idrætslinjen indeholder fem idrætsgrene (badminton, basketball, fodbold, håndbold og idrætsgymnastik), og skolen har søgt kontakt til hvert tilknyttet specialforbund under Danmarks Idræts-Forbund. Specialforbundene vurderes både som interessenter og aktører, afhængig af deres individuelle kontakt, interesse og samarbejde med idrætsskolen på Bellahøj Skole.

Team Copenhagen og Team Danmark er væsentlige aktører på to meget forskellige niveauer. Team Copenhagen har været aktiv aktør og samarbejdspartner i udviklingen af idrætslinjen og de omgivende forhold, og samtidig repræsenterer Team Danmark i København. Team Danmark arbejder med egne idrætsskolekoncepter som en del af deres arbejde med elitekommuner, og igennem blandt andet en netværksgruppe af idrætsskoler samt træningskonceptet *Aldersrelateret Træning*, kan de betragtes som en interessant. Bellahøj Skole deltager aktivt i netværket for idrætsskoler, og derigennem deles erfaringer og *best practises*.

Institut for Idræt, Københavns Universitet har gennem årene fulgt udviklingen i folkeskolen gennem uddannelse, efter- og videreuddannelse og forskningsarbejde, hvorfor en involvering i opstarten på Københavns Idrætsskole var helt naturlig. I forlængelse heraf indgik instituttet aftale med København Kommune om evalueringen. Evaluator på projektet har udover arbejdet med analysen sideløbende fungeret som en slags proceskonsulent. Siden projektets etablering har instituttet gennemført efter- og videreuddannelse for Bellahøjs Skoles lærere, ligesom universitetsstuderende fra instituttet via opgaveskrivning og projektarbejde har medvirket til vidensindsamling. Derudover har idrætsskoleprojektet generet et forskningsprojekt med fysiologisk og træningsmæssigt fokus ledet af lektor Peter Krustrup, finansieret af Danmarks Idræts-Forbund og Team Danmark.

Andre indeholder mindre samarbejder med for eksempel Dansescenen, Huskunstnerordningen, Gymnastikkaravanen og andre samarbejdspartnere af kortere eller længere varighed, men som ikke nødvendigvis må forventes at have betydningsfulde dagsordner eller påvirkninger af idrætsskolen.

2.4. Anvendte metoder

Børne- og Ungdomsforvaltningen har som en del af idrætsskoleprojektet ønsket at tilknytte en evaluator, som kan følge projektet og give feedback vedrørende opfyldelse af målsætningen. Da projektet samtidig er et 3-årigt udviklingsprojekt, stiller det særlige udfordringer til en evaluering, idet hverken delmål, prioriteringer eller processer ligger fast. I et projekt som dette ønsker man naturligvis at få mest muligt at vide, ligesom man ønsker at kende effekten af initiativer eller interventioner. Samtidig har forvaltningen givet skolen mulighed for at udvikle idrætsskolen som individuelt skoleprojekt, inden for meget vide rammer. Det betyder, at man fra styregruppens side har lagt vægt på en løbende evaluering og orientering, alt imens udviklingsarbejdet foregik. Man ønskede en evaluator, der arbejdede så tæt som muligt med skolen, og som indgik i diskussioner både i styregruppen og projektgruppen. Styregruppen valgte derfor i samråd med Lise Warren Pedersen/Institut for Idræt at benytte sig af formativ evaluering som den overordnede metode for evalueringen.

Formativ evaluering er kendetegnet ved, at evalueringen gennemføres i et samarbejde mellem indsatsens brugere, ledelse og evaluator samt, at evalueringens resultater løbende formidles således, at de kan anvendes, mens evalueringen står på. Evalueringen skal derfor betragtes som en handlingsorienteret metode, hvor der foregår en løbende udveksling af erfaringer og viden mellem brugere/ledelse og evaluator (Dahler-Larsen og Krogstrup 2001). På baggrund af projektets karakter består evalueringen af en kombination af metoder og fremgangsmåder.

Case studie

Metoden benyttes, idet den er anvendelig i analysen af en kompleks indsats placeret i en kulturel kontekst. Idrætsskoleprojektet indeholder flere variable end blot de nye initiativer i kraft af, at idrætsskolen placeres på en eksisterende skole, med en historik, en kultur og ikke mindst elever og lærere, hvor nogle får stor berøring med projektet fra starten, mens andre først bliver berørt langt senere i projektperioden. Casestudie-designet er derfor brugbart til at beskrive og analysere idrætsskolen som helhed.

Spørgeskemaer

Spørgeskemaer benyttes som én metode i evalueringen, da det giver mulighed for at indhente ensartede data fra alle indskrevne på idrætsskolen, og dermed skabe mulighed for at finde fællestræk blandt de nye elever samt at sammenligne data på elever indskrevet før og efter idrætsskolens start. Spørgsmålene omhandler blandt andet valg af skole, forventninger til skolen og spørgsmål vedrørende idrætsvaner med videre. Spørgeskemaer udleveres til elever og forældre med grundig vejledning i form af et forklarende brev. Spørgeskemaer benyttes ligeledes til læ-

erne i kombination med interviews. Spørgeskemaer til lærerne omhandler blandt andet deres umiddelbare reaktion og holdning til idrætsskolen, egen idrætsdeltagelse samt linjefagsuddannelse med videre. Der har været udleveret følgende spørgeskemaer:

Lærere	Elever
<ul style="list-style-type: none"> • Spørgeskema – Bellahøj Skole, november 2007 • 10 spørgsmål til indskolingslærerne, juni 2008 • Hvad er en idrætsskole og hvor er min rolle?, august 2008 • Spørgeskema – Bellahøj Skole, september 2008 • Spørgeskema – Bellahøj Skole, november 2009 • Spørgeskema – Bellahøj Skole, maj 2010 	<ul style="list-style-type: none"> • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, Børnehaveklasser, oktober 2007 • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, Melletrin, oktober 2007 • Fortællinger om hverdagen, 7. idrætsklasse, juni 2008 • Fortællinger om hverdagen, 8. idrætsklasse, juni 2008 • Fortællinger om hverdagen, 7. idrætsklasse, november 2008 • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, Børnehaveklasser, marts 2009 • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, 1.-3. klasse, marts 2009 • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, 4.-6. klasse, marts 2009 • Spørgeskema, Københavns Idrætsskole, Børnehaveklasser, april 2010 • Fortællinger om hverdagen, 7. idrætsklasse, juni 2010

Eksempler på spørgeskemaerne kan ses i bilagsdelen (bilag 2 a-e).

Interview

Data fra spørgeskemaerne er blevet suppleret ved gennemførelse af interviews med udvalgte personer – primært fra ledelse, lærere og idrætsinstruktører. Der er i alt gennemført 12 interview med lærere, fem interview med repræsentanter fra ledelsen og fem interview med idrætsinstruktører. Der er ligeledes gennemført interviews med udvalgte personer i Børne- og Ungeforvaltningen samt Bellahøj Skoles bestyrelsesformand.

Alle interviews er gennemført med en semistruktureret interviewguide. Nogle interview er praktisk gennemført med brug af diktafon, mens andre er opsummeret ved hjælp af noter. Interviewmetoden benyttes, idet den i særlig grad egner sig til at undersøge menneskers forståelse af betydningerne i deres liv, beskrive deres oplevelser og selvforståelse samt afklare og uddybe deres egne perspektiver (Kvale 1997). Der udarbejdes tematiserede interviewguides på linje med temaer fra spørgeskemaerne. Temaerne er delvist struktureret efter projektbeskrivelsens succeskriterier samt risici.

Observationer

I projektoplægget står der at ”idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv”. Ved hjælp af forskellige typer af observationer er ovenstående blevet afprøvet. Observationsmetoderne er subjektive og analyserende, og giver derved indsigt i kulturen og arbejdsvilkårene inden for projektets rammer. Årsplaner og skolens

kalender og skemaer er benyttet som tillæg til observationerne, ligesom det har været muligt at diskutere observationer og refleksioner med lærere og idrætsinstruktører efterfølgende for derigennem at opnå verifikation.

Der er gennemført tre strukturerede observationer på skolen, fire strukturerede observationer i forbindelse med lærerne og to observationer af træninger i de fem idrætsgrene idrætslinjen udbyder.

Adgang til informationer

Som en del af evaluator rollen har jeg fået adgang til *LærerIntra* – skolens intranet – således at jeg selv har kunnet trække data fra diverse databaser, få adgang til skemaer, årsplaner, klasselister og enkelte referater, der måtte ligge på intranettet. Jeg har ligeledes fået lov at sidde med til nogle af Pædagogisk Råds møder, med nogle undtagelser hvor der har været særligt fortrolige punkter på dagsorden. Derudover har jeg haft ca. 55 formelle og uformelle møder med afdelingslederen.

Skolen valgte at gennemføre pædagogiske weekender i 2008 og 2009, hvor jeg deltog som observatør. Derudover har jeg været deltager i styregruppen, dels for at følge diskussionerne ligesom jeg løbende har orienteret om resultater, mulige problemstillinger med videre. Der har været afholdt 10 styregruppemøder i implementeringsperioden.

Jeg har haft møder i forvaltningsregi, deltaget i møder med indskolingslærere, idrætsslærere, møder med spydspidsklasserne og jeg har deltaget i informationsmøder om idrætslinjen samt netværksmøder med idrættens organisationer og Team Danmarks nationale netværk for idrætsskoler.

Yderligere empiri

Som tillæg til den producerede datamængde har jeg benyttet referater og dokumenter fra Københavns Kommune, ligesom egne mødenoter og personlig logbog er medtaget som empiri. Logbogen indeholder egne noter, diskussioner, idéer og anbefalinger, som er nedskrevet undervejs i projektperioden.

2.4.1. Statusrapporter

Der er i forløbet udarbejdet to statusrapporter – én efter hvert af de to første skoleår i implementeringsperioden. Rapporterne er udarbejdet med henblik på et statusbillede, og har indeholdt områder, der har været prioriteret og diskuteret i styregruppen. Rapporterne har derfor også primært været til brug for styregruppen, og de diskussioner gruppen har haft omkring status, problemstillinger og videreudvikling af idrætsskolen.

Statusrapporterne konkluderer på Bellahøj Skoles overordnede målsætning, og indeholder derfor umiddelbare udfordringer og problemstillinger, som er baseret på analyser af det pågældende års empiri. På den baggrund er der fremkommet anbefalinger på nogle af områderne. Statusrapporternes konklusioner kan ses i bilagsdelen (bilag 3).

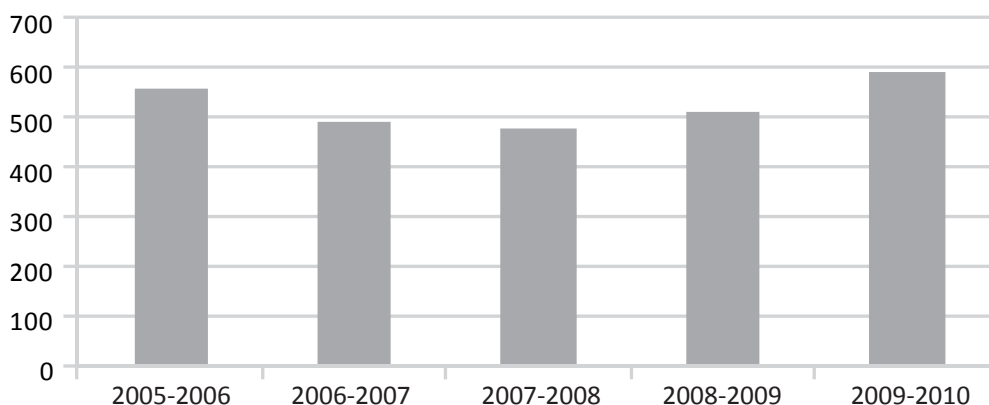
3 Resultater

3.1. Fokus på Bellahøj Skole

3.1.1. Valg af skole

Bellahøj Skole har over en 10-årig periode, udviklet sig fra at være en særdeles populær distriktsskole, til at have nedgang i elevtal, der omkring 2005-2006 var kritisk lavt. Da skolebestyrelsen i april 2005 besluttede sig for, at der skulle udfærdiges et positivt høringsvar vedrørende idrætsskolen, understregede de, at de ønskede en idrætsskolemodel som indeholdt et bredt idrætsbegreb for alle elever. Hermed var deres ærinde at skabe en skole, som kunne få positiv indflydelse på skolens fremtidige elevsøgning.

Diagram 1. Udvikling i elevtal

Som det ses på diagrammet er udviklingen i skolens elevtal kraftigt faldende helt ind i 2007-2008, hvor arbejdet med idrætsskolen bliver påbegyndt. Skoleåret 2007-2008 er potentielt yderligere kritisk, fordi skolen samme år får tilført to idrætsskoler med i alt 54 elever. Såfremt det ikke var sket, havde det samlede elevtal været nede på 423, og måske endda endnu lavere, idet de ligeledes ville have manglet en positiv fremgang i søgningen af nye skoleelever i børnehaveklassen.

Et af hovedformålene for skolebestyrelsen har været at skabe en attraktiv skole, så man kunne vende den negative udvikling. Dette er senere bekræftet af skolelederen. Han udtaler, at idrætsskolen skulle være med til at vende udviklingen for skolen, og uddyber yderligere, at ingen har været i tvivl om, at Bellahøj Skole ville have været i farezonen for lukning, hvis ikke man havde fået tildelt idrætsskoleprojektet.

En af årsagerne til Bellahøj Skoles dramatiske nedgang i elevtal beskrives af skolelederen som en kombination af manglende søgning til børnehaveklasserne, samtidig med at elever

løbende har meldt sig ud. Hovedårsagen tilskrives en stigende procentdel af tosprogede elever, hvilket har betydet at mange etnisk danske børn fra distriktet har meldt sig ud. Samtidig har skolen haft et godt ry blandt familier med anden etnisk baggrund, således at en stor del af de elever, der løbende er flyttet til, har haft anden etnisk baggrund end dansk. Konkret har det betydet udmeldelser, sammenlægning af klasser og med den konsekvens, at nogle klasser på enkelte klassetrin har 100% elever med anden etnisk baggrund end dansk. Det oplever skolen ikke umiddelbart som et problem, men det har haft negativ indflydelse på det faglige niveau samt den generelle adfærd. Som konsekvens har det haft betydning for de resurser lærerne har haft til rådighed⁸. Skolelederen beskriver, at lærerfunktionen på Bellahøj Skole består af 50% undervisning og 50% socialpædagogisk arbejde.⁹

Idrætsskoleprojektet er derfor ifølge skolebestyrelse og skoleleder midlet til skolens overlevelse, og at første succeskriterium har været en elevtilgang af resurse stærke elever og familier.

Valg af idrætsgrene til idrætslinjen

I flere redegørelser fra forvaltningen kan man læse, at idrætsskolen skulle placeres i nærheden af tilstrækkelige idrætsfaciliteter og idrætsgrenene burde vælges ud fra det hensyn. Valget af skole, hvor idrætsskolen kunne placeres, afhang således af den geografiske placering, men da kun to skoler i samme lokalområde søgte, var der således et tydeligt billede af mulige faciliteter. Der eksisterer dog ikke dokumenter, som jeg har haft adgang til, hvor det fremgår, hvordan den endelige beslutning om valget af de fem idrætsgrene (badminton, basketball, fodbold, håndbold og idrætsgymnastik), som Bellahøj Skole tilbyder, er fremkommet. Idrætsskolen har i 2006-2007 haft en projekteringsperiode på et år, og i denne periode arbejdede Bellahøjs skoleleder og to lærere med projektet. Skolelederen bekræfter¹⁰, at der var diskussioner mellem den lille arbejdsgruppe og en repræsentant fra forvaltningen, men at det var skolens arbejdsgruppe, der egenrådigt tog den endelige beslutning. De opsatte følgende kriterier:

- At der skulle være et miks af hold idrætter og individuelle idrætter
- At der skulle være både drenge og piger
- At man skulle undgå de idrætsgrene, der tiltrak den type elever, man allerede havde på skolen
- At man skulle vurdere lokalområdet i forhold til faciliteter
- At man ikke ville ”gifte” sig med bestemte klubber

⁸ Mødenoter, ledelsen, 31.08.2007.

⁹ Mødenoter, styregruppemøde, den 4.12.2008.

¹⁰ Interview, ledelsen, 7/5-2010.

Kriterierne fremgår af flere interviews:

Det kunne ikke nytte noget at det kun var drenge sportsgrene, der skulle også nogle piger ind i det her, det skulle også være noget hvor der var nogle faciliteter og klubber i nærheden og så måtte det meget gerne være nogle klubber hvor der også var nogle gode danske børn. Det nyttede ikke at det var en hel masse kampsportsgrene [...] men det er fordi at vi helt klart havde den uskrevne dagsorden at vi skulle have nogle gode danske elever. (lærer, januar 2008)

Man var altså opmærksom på, at forskellige idrætsgrene tiltaler forskellige kulturer, og her valgte man nogle af de mere traditionelle idrætsgrene frem for at vælge idrætsgrene, der umiddelbart tiltrak, den elevgruppe man allerede havde på Bellahøj Skole. Samtidig var det netop dette, som flere lærere syntes var problematisk:

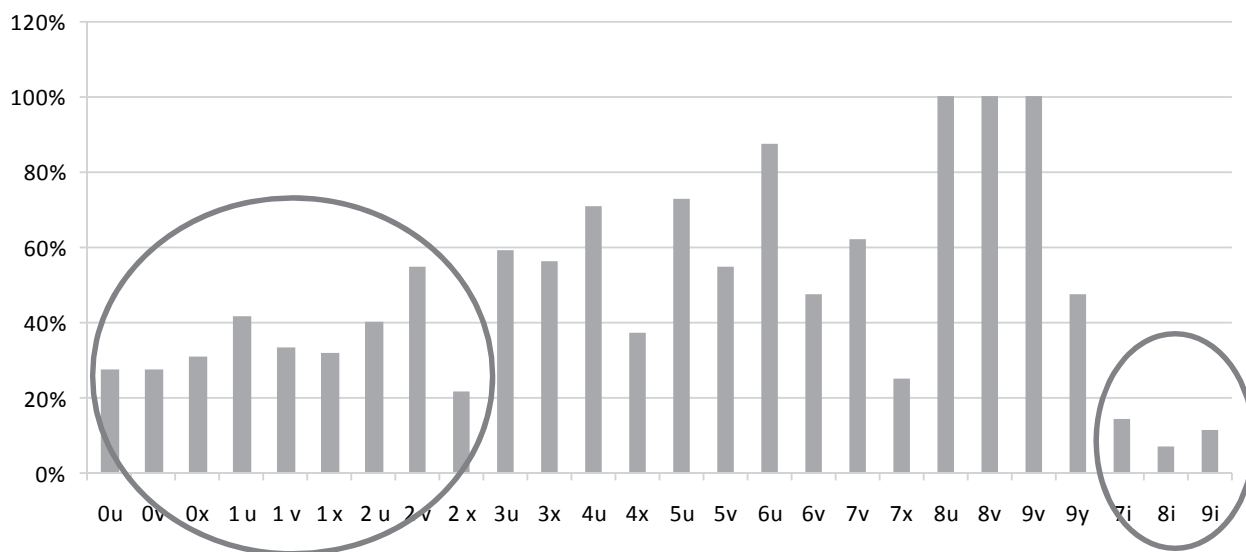
Der er en klasse der skal være elite, og så er der to klasser, der skal være normale – og hvad er normalen? Det er ikke normalen til de børn, du kan se, der kommer. De fleste af dem der kommer til eliteafdelingen [...]det er en hel anden social klasse. (lærer, januar 2008)

Betydningen af tilgangen af elever

Som før nævnt er den mest betydningsfulde effekt af idrætsskoleprojektet tilgangen af elever. Skolen som tidligere har været tre-sporet, men som i en periode er to-sporet på en del klassetrin, er nu ved at være tre-sporet igen. Yderligere er den omdiskuterede to-sprogsprocent faldende i de mindste klasser. Som det ses i efterfølgende diagram, er der stor forskel på den etniske profil afhængig af klassetrin. Alle 0., 1. og 2. klasser er kommet til efter idrætsskolens start, og her ses en to-sprogsprocent mellem 22% og 55%, med et gennemsnit på 34% for klasser indskrevet efter idrætsskolens opstart. Ser man på indskolingen samlet, har de en gennemsnitligt to-sprogsprocent på 39%, hvilket står i kontrast til mellemtrinnet på 62% og udskolingen på 72%. Heri er ikke beregnet idrætsskolerne, idet de skiller sig ud, præcis på denne parameter. Deres gennemsnitlige to-sprogsprocent er på 11% mens skolens samlede gennemsnit er på 49% (bilag 4).

Det kunne være interessant at se på udviklingen over flere år, men det har ikke været muligt at fremskaffe datamaterialet. Skolen har ikke selv informationerne, og henviser til forvaltningen. Når skolen forholder sig til to-sprogsprocenten foregår det ved simpel optælling fra klasselister, og de anvendte tal er derfor fremkommet ved samme metode.

Diagram 2. To-sprogsprocent 2009-2010

Idrætslinjen skiller sig yderligere ud ved at have elever fra hele København og ikke kun fra distriktet. Eleverne har valgt Bellahøj Skole på baggrund af deres idrætsinteresse og talent, de har alle været igennem en optagelsesprocedure, og resultatet er en meget anderledes etnisk profil. Samlet har alle faktorerne haft forskellige konsekvenser, blandt andet har de det første år skabt mange *dem-* og *os-historier* mellem idrætsklasserne og deres jævnaldrende. Specielt første år er der i konflikter og kritik lagt vægt på alle former for forskelsbehandling, hvilket blandt andet har ligget i direkte forbindelse med diskussionerne på lærerværelset om elite børn, resurse stærke børn der har fået særlige skoletilbud med videre.

Jeg er ked af at være på en skole hvor man ligesom siger, der er nogle børn her, i skal fordeles, og dem her – det skal de ikke [...]. Jeg bryder mig ikke om at være på en skole hvor man plukker en bestemt slags børn ud. (lærer, maj, 2010)

Uenighederne og historierne er blevet færre med tiden, men små-konflikterne blandt Bellahøj Skoles ”almindelige” 7. klasser synes at være tilbagevendende. Dog ser det ud til at have et genkendeligt niveau, mens temaet om forskelsbehandling altid synes at ligge lige under overfalden.

Lærerne er naturligvis opmærksomme på udviklingen i elevtilgangen, og etnicitet og resurse profilen på de nye elever. Generelt opleves det som en positiv udvikling, men der er stadig diskussion om idrætslinjen er en god idé, og om den overhovedet har værdi på skolen.

Han (skolelederen) blev ved med at sige: jeg kan jo se at det er en mulighed for Bellahøj Skole til at få nogle gode elever – og det kan jeg også godt se, men det tror jeg også vi havde fået hvis vi havde en bredde idrætsskole. Jeg kan ikke forstå at vi skal have den elite linje. (lærer, januar 2008)

Ledelsen ser idrætslinjen som en positivt tillæg til Bellahøj Skole og mener ligeledes, at idrætseleverne har en positiv påvirkning af miljøet som rollemodeller.

Vi har virkelig nogle hardcore elever, men hvis man kigger på hvor lidt hærværk der er på skolen, og hvor lidt ballade der er og hvor sjældent der er slagsmål, så vil jeg tillægge idrætsklasserne meget stor rolle her [...] de tillader sig at være legebørn. De render og spiller bold, klatrer op alle mulige steder, spiller bordtennis i aulaen og det gør de andre altså også nu. Man skal ikke bare gå rundt og se bred og farlig ud. Det er tilladt at være legebarn selvom man går i 9. klasse. (ledelsen, maj 2010)

En af idrætseleverne siger:

Frikvartererne bruges næsten altid til sport, både fodbold, basket og løb, men også til pjat og til at snakke lidt. (idrætselev, maj 2010)

Skolelederens udtalelse modificeres af lærere i udskoling:

Der er simpelthen for stor forskellighed, og det bliver dem og os [...] groft sagt så er det underskudsforretninger de andre klasser og det bliver kun forstærket af at de står med et spejl hvor tingene fungerer.[...] når de klasser der kommer nedefra forhåbentlig kommer til at ligne lidt mere, så vil jeg håbe at der sker noget. (lærer, maj 2010)

Hvorvidt idrætslinjens elever fungerer som rollemodeller, eller kommer til det på sigt, er stadig et spørgsmål, men der ingen tvivl om, at idrætslinjen har været medvirkende til, at Bellahøj Skole har fået opmærksomhed og omfattende mediedækning. Det ses i form af bred mediedækning i både aviser, magasiner og lokal TV. Spørgsmålet er, hvordan og hvor meget det har haft indflydelse på interessen fra forældre og elever fra skolens grunddistrikt. Det er desværre ikke muligt at vurdere, men den generelle interesse for idrætsskoler over hele landet har været meget stor¹¹.

¹¹ Et udtræk fra InfoMedia viser cirka 175 antal artikler omhandlende temaet 'Idræts folkeskole' indenfor de seneste tre år.

3.1.2. Søgning og indskrivning til børnehaveklasserne

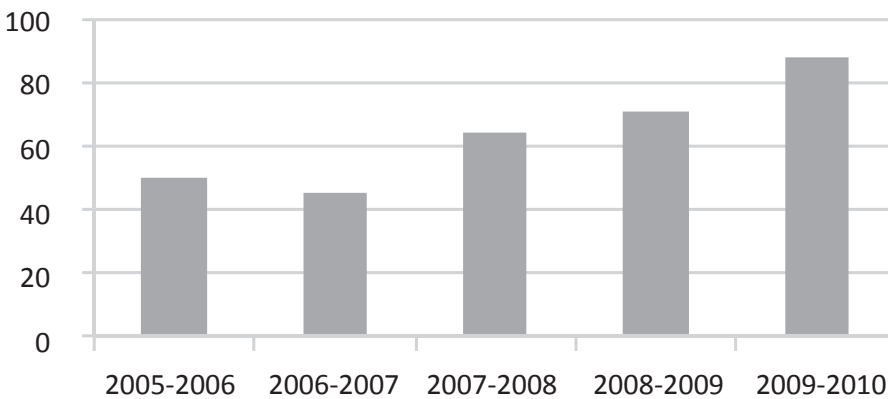
I foregående afsnit blev skolens elevtal skitseret og diskuteret, men det er værd at bemærke at selve søgningen til Bellahøj Skole har haft en anden og mere eksplosiv karakter.

Selve søgningen til Bellahøj Skole ses i følgende tabel¹²:

År	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ansøgninger	35	96	100	130

Skolen har i øjeblikket kun kapacitet til en 3-sporet skole, hvilket har betydet at indskrivningen i børnehaveklasserne måtte begrænses i forhold til ansøgningerne. Udviklingen i indskrivning i børnehaveklasserne udtrykkes i diagrammet.

Diagram 3. Indskrivning i børnehaveklasser

Skolen har haft faldende søgning som har stået på gennem flere år, og man har haft problemer med at fylde to børnehaveklasser op i 2006-2007. Idet Bellahøj Skole får tildelt Københavns Idrætsskole, vælger man ligeledes fra skolens ledelse at gøre en aktiv indsats, ved at møde forældrene i de omkringliggende børnehaver, og gøre skolens målsætninger tydelige for potentielle nye elevers forældre. En tillidsskabende aktivitet hvor skolelederen har fortalt om skolen, og børnehaveklasselederen har været involveret som en del af den personlige kontakt. Forventningen om hvad Bellahøj Skole og idrætsskolen ville blive til, må således konkluderes at være udslagsgivende for søgningen, idet man ved idrætsskolens start kunne oprette tre børnehaveklasser. Yderligere må man konkludere, at forventningerne tilsyneladende med tiden er blevet indfriet, idet søgningen fortsat er stigende. Dette sidste år af implementeringsperioden, har skolen oplevet en søgning, der svarer til, at man kan fylde fire børnehaveklasser, såfremt man har kapacitet til det. Det er ikke klart, hvor stor betydning skolens besøg i børnehaverne har haft, idet det ikke er gjort tidligere. Det personlige møde, og det at forældrene føler sig velinformerede kan have stor betydning, og skolen besøger da også børnehaver hvert år, dog alene med børnehaveklasselederen. Fokus er yderligere fjernet fra idrætsskolen til en orientering om

¹² Tallene er meddelt på skolens pædagogiske weekend, den 18/9 2009.

børns skolemodenhed. Skolelederen understreger, at netop det emne har været populært blandt flere børnehaver, men skolen har måtte erkende, at de ”kun” har kapacitet til at besøge 7-10 børnehaver hvert år.

Skolevalg

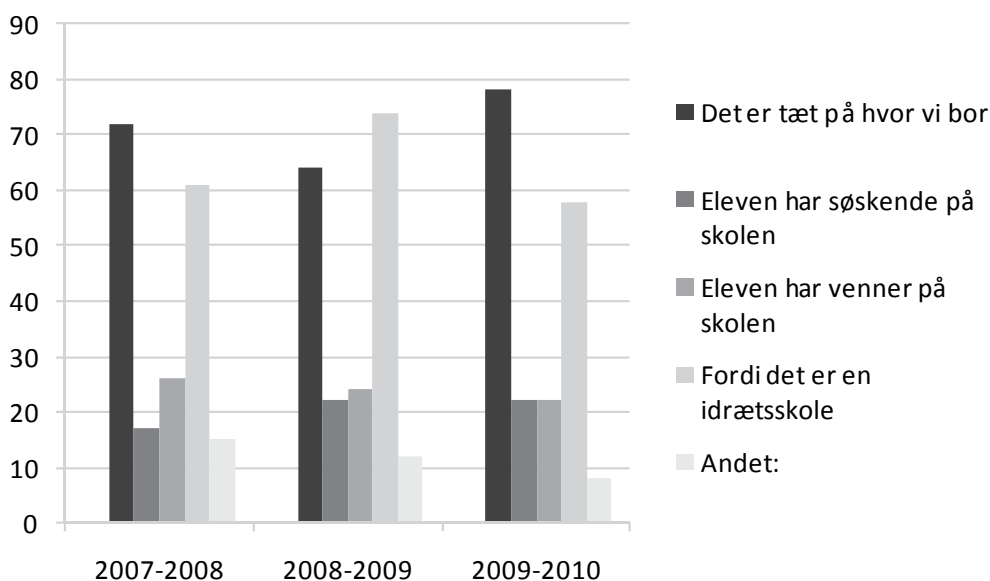
Følgende diagram er dannet ud fra et udtræk af spørgeskemaer, besvaret af forældre til elever i børnehaveklasserne i samtlige tre implementeringsår. Forældrene er blevet spurgt om, hvorfor deres barn går på Bellahøj Skole, og forældrene har kunnet afkrydse følgende kategorier:

- Det er tæt på hvor vi bor
- Eleven har søskende på skolen
- Eleven har venner på skolen
- Fordi det er en idrætsskole
- Andet

Spørgsmålet er dels stillet med henblik på at bestemme, hvilke faktorer der er væsentlige, når der vælges skole, samt hvorvidt idrætsprofilen har været udslagsgivende.

Svarene fordeler sig således i procent af de afgivne besvarelser:

Diagram 4. Hvorfor går du på Bellahøj Skole?

Der er på ingen måde tvivl om, at nærhedsprincippet er vigtigt for forældre og børn, når der vælges skole. Man ønsker generelt at benytte sig af den lokale skole, men samtidig er den ud-løsende faktor bestemt af, hvorvidt man mener, det er en god skole. Ser man på tallene er der således ingen tvivl om, at idrætsprofilen er en væsentlig faktor for, at forældrene har valgt den lokale skole til. Desværre er det ikke muligt ud fra spørgeskemaerne at vide om det specifikt er idrætten, der gør skolen god, eller om en anden profil ville have været lige så attraktiv. Det er heller ikke muligt at se, hvad det er ved idrætsskolen, der er attraktivt, idet skolen både er blevet renoveret inde som ude, og det er målet at bevægelse og idræt skal bidrage til den gene-

relle faglighed, elevernes sundhed med videre. Enkelte skemaer indeholdt kommentarer under 'Andet' kategorien. De kan ses i bilag 5.

3.1.3. Søgning og indskrivning til idrætslinjen

Idrætslinjen har fra første år været populær. Der har hvert år været mange flere ansøgninger end pladser på idrætslinjen.

Ansøgninger	2007-08		2008-09	2009-10	2010-11
	7. klasse	8. klasse	7. klasse	7. klasse	7. klasse
I alt	49	55	74	92	92
antal optagne	26	28	28	28	28

Ansøgetallet til de forskellige idrætsgrene varierer betydeligt, mens fordelingen er relativ ens gennem de tre år, dog med undtagelse af gymnastik og håndbold. Håndbold har et øget antal ansøgere, mens gymnastik har væsentlig færre i 2009 sammenlignet med de to første år.

Antal ansøgninger	2007		2008	2009	2010
	7. klasse	8. klasse	7. klasse	7. klasse	7. klasse
Badminton	3	4	3	3	6
Basketball	10	2	13	15	10
Fodbold	26	28	36	54	51
Gymnastik	6	7	6	2	6
Håndbold	4	14	16	23	19
	49	55	74	92	92

Som det ses af skemaet er det tydeligt, at optaget til de individuelle idrætsgrene er mere problematisk end hold idrætsgrenene. Det kan der være flere årsager til, så som det reelle antal af udøvere i den pågældende idrætsgren, men dette er et af de områder, der kræver yderligere analyser. En anbefaling vil dog være at analysere det generelle deltagerantal og forventet talentmasse samt diskutere holdningen til en egentlig rekrutteringsstrategi på skolen og i samråd med specialforbund og eventuelt lokale idrætsforeninger.

Det begrænsede ansøgerantal i de individuelle idrætter rejser yderligere en problematik, i kraft af en økonomisk prioritering, idet det naturligvis er relativt dyrere at gennemføre idrætsgrene med ganske få deltagere frem for hold idrætterne med mange elever per idrætsinstruktør. Samtidig er det en relevant diskussion på grund af de meget høje ansøgetal i basketball, fodbold og håndbold.

Udvælgelsen af idrætsgrene til idrætslinjen har som nævnt tidligere flere årsager og tilgange, men samtidig er sammensætning af de enkelte idrætsklasser af stor betydning for skolen. Man

har fra skolens side lagt vægt på, at idrætsklasserne skal fungere fagligt og socialt samtidig med, at træningerne i de enkelte idrætsgrene skal fungere på tværs af 7., 8. og 9. idrætsklasse. Forskellige idrætsgrene har forskellige kulturer, både i forbindelse med træningsmængde, disciplinering, kropsforståelse og mulige ambitioner og professionaliseringsniveauer, og netop derfor har man fra skolens side ønsket at kombinere individuelle og hold idrætsgrene.

Jeg synes det er interessant at høre at fodbold drenge er taget helt til Rødovre og kigget på idrætsgymnastik. (ledelsen, maj 2010)

Derimod vil en større gruppe af idrætsudøvere fra samme kultur præge en social og faglig gruppe voldsomt, og dermed gå glip af forskelligartede holdninger, livsvilkår og kulturelle forskelle, der i sig selv har en dannende og uddannende funktion, både i elevernes skoleliv og i deres idrætsliv. Det anbefales derfor at undersøge idrætskulturerne nærmere for at se, hvorvidt sammenkoblingen af individuelle og hold idrætter bidrager til hinanden eller ej, og hvordan dette eventuelt kommer til udtryk.

Bellahøj Skole og idrætsskolens afdelingsleder har understreget, at man først og fremmest er skoleelev og dernæst idrætsudøver. Det betyder samtidig, at en god skoletilgang vægtes lige så højt hos eleven som det idrætslige niveau. Det er således ikke skolens mål at skabe topatleter, men at skabe et tilbud til idrætstalenter på en offentlig skole.

Vi er et tilbud, og idrætsniveauet sættes af ansøgerne. Men vi er stolte over de resultater eleverne allerede har opnået og glade for at de får deres drømme opfyldt. (ledelsen, maj 2010)

3.1.4. Betydningen af øget timetal i idræt

Bellahøj Skole har i forbindelse med overgangen til Københavns Idrætsskole øget timetallet i faget idræt. I første omgang havde man taget udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefaling¹³: én time om dagen, og skolen øgede således undervisningstiden til fem lektioner per uge. Efterfølgende har skolen valgt at placere timerne i to dobbelt lektioner og en enkelt lektion på tre forskellige dage. Dette er blandt andet sket i hensynstagen til skemalægning. Det seneste år har man i udskolingens 8. og 9. klasser yderligere modificeret modellen, således at klasserne har to traditionelle idrætstimer om ugen og to timer hvor man kan vælge mellem nogle idrætslige forløb. Den sidste time er således ikke placeret, men skolen har til gengæld kunnet være lidt fleksibel i forbindelse med ansøgninger til særlige formål.

Der fik vi så nogle timer. Der har vi så lavet nogle forskellige forløb med dem, blandt andet et skydeprojekt nede i Grøndals Centret om eftermiddagen, hvor vi var nede og lære at skyde i skydeklubben.[...] helt specifikt det skydeprojekt det handlede også om koncentra-

13 www.sst.dk/Sundhed%20og%20forebyggelse/Fysisk%20aktivitet/Anbefaling_Boern_og_unge.aspx (maj 2009).

tion. Kan man føre det med over i undervisningen, så der er en sammenhæng, så det ikke bare er leg. (lærer, maj 2010)

Årsagen til at det ikke er hele udskoling, der har fem timer per uge, begrundes med at 8. og 9. klasse slet ikke har været en del af idrætsskolen, og at man så sent i sin skolegang vil få mindre ud af en forøgelse, sammenholdt med det man i øvrigt skal nå på disse klassetrin som for eksempel erhvervspraktik, lejrskole og eksamen.

Det følgende afsnit tager primært udgangspunkt i fokusgruppe interview samt elevevalueringer af idrætsundervisningen fra 6. klasse, og disse viser flere interessante aspekter af den øgede idrætsundervisning på Bellahøj Skole. Elevevalueringer i dette afsnit er indsamlet på 6. klassetrin, hvor eleverne har forholdt sig til det øgede timetal i idræt, samt de enkelte forløb de har gennemgået, i form af to overordnede spørgsmål¹⁴. Af de modtagne elevevalueringer har der ikke været nogle, der har været negativt indstillet til den øgede mængde idrætsundervisning. Deres forskellige overvejelser omkring den samlede mængde idræt er bredt repræsenteret i de udvalgte citater præsenteret i teksten.

Idrætsfagets status

I forbindelse med at idræt er opprioriteret på Bellahøj Skole, er det blevet relevant at forholde sig til idrætsfagets status. Med udgangspunkt i konklusionerne i rapporten "Idræt i folkeskolen" fra Danmarks Evalueringsinstitut (2004)¹⁵, har det været interessant at diskutere disse med skolens idrætslærere.

Et udsnit af rapportens overordnede konklusion lyder:

Evalueringen viser at idrætslærerne i vidt omfang fokuserer på hvad eleverne skal lave, og ikke hvad de skal lære. Det er derfor nødvendigt at styrke arbejdet med at sætte mål for undervisningen, klassen og den enkelte elev. Der er generelt behov for at idrætslærerne i samarbejde med skolens ledelse koncentrerer sig om at sikre den faglige progression, fx gennem aftaler om hvordan lærerskifte foregår, årsplaner og samarbejde i og mellem team. For at øge fagets status er det vigtigt at idrætslærerne er opmærksomme på at når de er fagbevidste og systematiske i arbejdet med mål, progression og evaluering, så sender de et vigtigt signal til alle parter om at idræt skal respekteres. Og hvis de ikke hævder denne faglighed, så er de med til at bestyrke holdningen blandt dem som nedprioriterer idræt. I denne sammenhæng har ledelsens opmærksomhed på idræt stor betydning. Fx er det ledelsen som må tage initiativ til at undervisningen ikke varetages af en stor og skiftende lærergruppe sådan som det ofte sker. Hvis faget skal udvikle sig er det helt afgørende at ændre på dette vilkår.

---

¹⁴ Spørgsmålene lyder: Beskriv hvordan idræt har været i 6. Klasse? Kom med egen evaluering om idræt i 6. Klasse?

¹⁵ Idræt i folkeskolen, Et fag med bevægelse, Danmarks Evalueringsinstitut, 2004.

I modsætning til ovenstående rapporters konklusioner var der generel enighed om, at idrætsfaget i mange år har været respekteret fagligt på Bellahøj Skole. Dog blev det tydeligt, at enkelte af de problemer man har oplevet på andre skoler nævnt i rapporten, også har eksisteret på Bellahøj Skole, som for eksempel manglende linjefagsuddannede lærere, manglende faciliteter og økonomi, ligesom fravær og manglende motivation i de ældste klasser har været konkrete problemstillinger idrætslærerne måtte håndtere.

Jeg har aldrig haft en oplevelse af at det har været et lavstatus fag, men det har jo nok fået højere status nu. [...] vi er jo mange idrætslærere nu, så der er jo mange der gerne vil have faget. (lærer, maj 2009)

Idrætsskolen har haft den meget tydelige betydning, at skolen har modtaget væsentlig flere ansøgninger om ansættelse, og som konsekvens primært af lærere med linjefag. Det betyder således, at alene antallet af linjefagslærere har betydning på fagets status samt den faglige udvikling. Samtidig har det betydet øget krav til administrationen og skolens ledelse, i forbindelse med fagfordeling og skemalægning.

Ja det bliver jo heller ikke skema kit hvis det er fem timer der lige skal udfyldes vel. (lærer, maj 2009)

Generelt har idræt altså haft en god status på skolen, men på grund af de nævnte begrænsende forhold, udtrykkes alligevel fokus på mulige aktiviteter, frem for læringsmål. Efter opstarten af Københavns Idrætsskole har nogle lærere således fået arbejdsbetingelser, der dels lever op til egne ambitioner og ønsker for fagligheden, mens det samtidig er blevet muligt at udfordre sig selv og eleverne med nye og anderledes undervisningsforløb, i kraft af at forløbene ikke længere er begrænsede af tid og faciliteter. Andre lærere synes, at fem ugentlige timer er mange, og har foreslået, at man kunne dele timerne mellem to lærere. Åbner skolen for den mulighed, skal man endnu engang være opmærksom på, at idræt ikke bruges som skema kit eller forbliver aktivitetsbaseret. Der har også været et ønske om at diskutere timeplaceringen, så timerne ikke nødvendigvis er placeret som 2+2+1. Placeres de 3+2 eller fem timer på én dag, er der således muligheder for flere aktiviteter ud af huset.

Fem timer [...]det er bare mange timers undervisning. At skulle stå for fem timer og finde på noget undervisning der skal være alsidig, sjov og inspirerende. (lærer, maj 2010)

Det er blevet svært at være idrætslærer. Jeg tror aldrig jeg har forberedt mig så meget. (lærer, april 2010)

Generelt kunne det tyde på, at de fem timer, som de er placeret i øjeblikket passer fint til længere undervisningsforløb, som typisk foregår på de ældre årgange, men skaber bekymring hos lærere der er vant til en mere aktivitetsbaseret undervisning, som det typisk sker i de yngste klasser. Samtidig er det tydeligt, at der mangler diskussioner om idrætsundervisning og idræts-

forløb, ligesom at der ikke er videndeling på tværs af skolens afdelinger. Det anbefales derfor, at man bearbejder årsplaner og undervisningsforløb, specielt med henblik på overgangen mellem afdelingerne i skolen. Ligeledes bør man overveje, om det er muligt at være fleksibel i forhold til den enkelte idrætslærers kompetencer, således at klasserne periodisk kan have forskellige idrætslærere tilknyttet, på samme måde som skolen på nuværende tidspunkt benytter specifikke kompetencer i forbindelse med friluftsliv og DJEEO¹⁶. Alle initiativerne kan anskues som en intern opkvalificering af undervisningen og idrætslærerne. Man bør ligeledes overveje at have en fast lærer med kompetence til at henvise elever til idrætsmuligheder i lokalområdet.

Mulighed for anderledes undervisningsforløb

Fem ugentlige lektioner i idræt har for nogle klasser betydet, at idrætsfaget har indeholdt forløb, hvor man ikke alene forholder sig til en aktivitet et bestemt antal uger, men reelt forholder sig til læringspotentialet i de planlagte forløb.

[...] men der skete også noget med ungerne. At det ikke bare blev ugens underholdningstime, fordi man havde det der med om det nu er mandag eller onsdag eller hvornår det er, så siger man: det her det skal vi også bruge på onsdag, dvs. at så lagrer det sig oppe i deres hoved på en eller anden måde, og det er ikke glemt fordi der er en weekend imellem, vel. (lærer, maj 2009)

For opfyldelse af Fælles Mål¹⁷ er det nødvendigt, at eleverne tidsmæssigt magter at reflektere over undervisningen, lige så vel som at afprøve idrætsgrene, træningsformer og opnå viden om alt fra idræt og bevægelsens betydning for livskvalitet, sundhed og livsstil, til lokalområdets idræts muligheder og forskellige idrætters kvaliteter. På Bellahøj Skole har det været muligt at gennemføre flere idrætsforløb end tidligere, og samtidig kvalificere enkelte forløb, ved at bruge flere lektioner over en længere tidsperiode. Dette har betydet et højere fagligt og teknisk niveau, hvilket for nogle klasser har givet øgede muligheder for deltagelse i stævner¹⁸, ligesom det for nogle elever har betydet en introduktion til og deltagelse i den foreningsbaserede idræt. Betydningen af at få eleverne til at engagere sig i det frivillige foreningsliv, vægtes højt både af lærerne og skolen generelt, ligesom det er en væsentlig dagsorden for de lokale idrætsforeninger. Det anbefales, at skolen i samarbejde med foreningslivet får opsamlet de positive erfaringer, med det formål at vurdere de enkelte forløb og samarbejder, således at de i fremtiden kan målrettes bedre.

Den sociale dimension

Som nævnt har det med et højere teknisk niveau i idræt været muligt for eleverne at deltage i stævner. Dette har både haft en idrætslig og en social dimension, som både lærere og elever be-

16 DJEEO Education er en GPS-basere spilleplatform til brug for undervisning i alle fag. DJEEO undervisningsspil fremmer indlæring, sundhed, skoleglæde og personlig udvikling hos børn og unge. Et spil foregår som et virtuelt orienteringsløb med indbyggede faglige opgaver, og kan sættes op via internet på bare 15 minutter. DJEEO Education kan anvendes i undervisningen fra 5. klasse og op efter. <http://www.djeeo.dk/index.php/da/undervisning-med-gps-spil> (juni 2010).

17 www.faellesmaal.uvm.dk/fag/Idraet/formaal.html (maj 2009).

18 Se bilag 11 for skolens deltagelse i idrætsaktiviteter og stævner.

mærker som positivt for klassens miljø. Ikke blot relateret til idrætsundervisning, men også for skolemiljøet, idet idrætsundervisningen og aktiviteterne går på tværs af klasserne. Yderligere nævnes det, at idrætsfaget i denne sammenhæng kan noget, som andre fag ikke indeholder.

Ja selvfølgelig kan det det, det kan i langt højere grad vise følelser, altså det er det der med at stå og tabe og vinde, at være god og være glad sammen med andre. (lærer, maj 2009)

Idræt kan altså medvirke til at udtrykke følelser, både individuelt, men specielt i fællesskab, hvilket har betydning for klassens identitet, indbyrdes respekt, mulighed for at udtrykke sig kropsligt og ikke bare mundtligt.

Jeg synes at idræt har været meget sjovt i år, bl.a. efter vi er blevet idrætsskole, [...] Jeg synes idræt i år har hjulpet begge klasser med at komme tættere på hinanden og blive gode venner. Vi er begyndt at holde mere sammen, både i spil men også i klasserne. (elev, forår 2009)

Eleverne udtrykker således samme oplevelse, i forbindelse med flere idrætstimer, de lange undervisningsforløb, stævnedeltagelse med videre.

Fordeling af idrætslektioner

I forbindelse med interview af lærere i 2007-2008 var der flere kritikpunkter i forbindelse med fordelingen af timerne (2+2+1), specielt med hensyn til mangel på passende lokaler, men ligeledes med henblik på indholdet og brugbarheden af en enkelt lektion i idræt. Disse holdninger er dog blevet nuanceret efter, at lærerne har arbejdet med de fem ugentlige lektioner henover de sidste to år.

De har fået lektier for. Altså, det kan være regler der skal læses. Så har de fået dem om mandagen, så skal de læses til når vi starter om onsdagen fordi så har vi en forforståelse for hvad er det vi skal ind og lave nu. (lærer, maj 2009)

Dermed angiver lærerne ligeledes, at de derved formår at snakke mindre og have mere aktivitet i dobbelt lektionerne. Dette er igen et eksempel på, at idræt med et øget timetal ligner øvrige fag. Muligheden for at eleverne reelt kan forventes at forberede sig til de kommende timer og indgå aktivt reflekterende i et længere forløb, opstår med idrætslektioner fordelt på flere dage i ugen.

Eleverne angiver i deres evalueringer, at flere idrætstimer fordrer en faglighed, som blandt andet udtrykkes i nedenstående udsagn.

Det er godt vi får muligheden for at have så mange idrætstimer. Det er sjovere, og det gør tiden i skolen meget bedre. Man får bevæget sig og lærer nogle nye sportsgrene at kende. Jeg tror også det er godt at vi har det, for der er jo mange der ikke bevæger sig så meget

i fritiden, så får man bedre kondi og tænker måske lidt mere over hvordan man spiser og bevæger sig. (elev, forår 2009)

Afhængig af alder og klassetrin benyttes den ene lektion til teorigennemgang, gennemgang af spilleregler, idrætsgrenes fokus og kvaliteter, samt til mere impulsive aktiviteter, som for eksempel at kælke hvis det har sneet, introduktion til en ny aktivitet som for eksempel discgolf eller streetsurfing. Samtidig har den ene lektion yderligere kunnet bruges til flere af de timeløse fag som for eksempel seksualundervisning.

Fem ugentlige idrætslektioner har yderligere betydet, at eleverne overordnet har væsentlig mindre fravær og færre gange glemt tøj¹⁹. Dermed er det lykket at få både elever og forældre at forholde sig til idræt på en ny måde.

Jeg synes det er ret godt at have fem timers idræt om ugen, man får rørt sig meget, men nogle gange kan det godt være lidt irriterende, fordi man ikke gider eller sådan noget. Men man bliver nødt til det og man fortryder ikke bagefter. (elev, forår 2009)

Eleven bekræfter dermed lærernes udsagn om den øgede forpligtelse om at deltage, mens eleven samtidig positivt bekræfter en generel antagelse om øget velvære efter fysisk aktivitet. Oplevelsen af modstræbende at deltage og efterfølgende reflektere over en positiv oplevelse, må anses at være værdifulde i enhver skolesammenhæng.

Ligeledes er der mere specifikke fordele ved den udvidede undervisning:

[...] og man kan sige i forhold til svømning [...] at det er rigtig godt det er to år at de har to timer. Det har vi jo heller ikke haft før. Altså, der er jo nogen der aldrig lærer at svømme, hvis de kun har et enkelt år. Især for de to-sprogede elever er det skide godt at de har det i så lang tid. (lærer, maj 2009)

Kritikken mod den enkeltstående time lyder primært fra de mindre klasser, hvor timen alt for ofte bliver brugt til en lang gå-tur eller til at lege, hvor det typisk har været eleverne, der har bestemt aktiviteterne.

I forhold til målsætningen om en times motion om dagen har den nuværende fordeling af idrætstimer ikke opfyldt målsætningen. Skolen har dog her prioriteret den faglige udvikling, hvilket vurderes til at have den ønskede effekt, specielt på mellemtrin og i udskoling. En helhedsvurdering af skolens aktiviteter og bevægelsesmuligheder angiver samtidig, at målsætningen alligevel opfyldes med henblik på bevægelse i de øvrige fag (se Statusrapport 2008-2009) samt etableringen af udearealer, frikvarterets aktiviteter, herunder bordtennisborde, air hockey og legepatrulje²⁰.

---

19 Interview, idrætslærere, d. 11. maj 2009

20 Legepatruljen har et mål om at få børn til at bevæge sig mere i løbet af skoledagen gennem leg i frikvartererne. De ældre elever bliver uddannet til legepatruljer på én-dags kurser. Tilbage på skolen er det legepatruljens opgave at sætte gang i legen for de yngre skoleelever. Legepatruljen er på den måde både med til at skabe mere liv i skolegården – både fysisk og socialt! www.legepatruljen.dk/Leg/

Betydning for øvrig undervisning

I forbindelse med interview af lærergruppen, er idrætsfaget alene blevet diskuteret, men skoledagen som helhed bliver berørt af eleverne i deres evaluering:

Jeg synes det er rigtig godt at der er fem timers idræt fordi det er sjovt at bevæge sig og løbe rundt. Så har man også mere energi når man kommer tilbage til skolen. (elev, forår 2009)

Jeg synes det har været sjovt at have fem idrætstimer om ugen. Man får meget mere idræt ind i sin undervisning, og det gør at der er mere ro i timerne efter, fordi man har brugt alt sin energi til at larme. (elev, forår 2009)

Flere lærere gennemfører løbeprojekter i indskoling, og de rapporterer den samme effekt om ro og koncentration i de efterfølgende timer. Generelt kan det dog anbefales at gennemføre strukturerede observationer med henblik på, at kortlægge hvorvidt effekten kan registreres, samt hvorvidt dette opleves af lærerne, der underviser i timerne efterfølgende idrætstimerne.

Som nævnt er alle elevevalueringer fra 6. klassetrin, og netop dette klassetrin er den aldersgruppe hvor, ifølge lærerne, motivationen til idrætsundervisning falder. Det samme konkluderes i evalueringsrapporten "Idræt i Skolen" af Danmarks Evalueringsinstitut (2004). Det tyder dog på, at et øget timetal og en faglig undervisning koncentreret om læringsmål har betydning for motivationen i de ældste årgange i folkeskolen.

Den øgede opmærksomhed på idrætsfagets muligheder har ligeledes skabt fokus på de forskellige idrætsaktiviteters kvaliteter, som bevidst inddrages som en del af den generelle undervisning, og understøtter eventuelle problemfelter. Således kan idrætsskolen muligvis også varetage opgaver som problemer med koncentration og oplevelsen af forbedring gennem træning/øvelse – det være sig i idræt som andre fag. Det kræver dog, at skolen diskuterer de eksisterende strukturer omkring skemalægning, således at det ikke bliver en begrænsende faktor, men eventuelt et af områderne hvor man kan eksperimentere og udvikle idrætsbegrebet og idrætsskolen.

Med udgangspunkt i ovenstående betydninger anbefales det, at skolens ledelse fokuserer på fagudvalget i idræt for at få samlet op på de mange tilgange til idræt, og hjælper fagudvalget med at facilitere videndeling ved opsamling af gode og mindre gode erfaringer på de enkelte klassetrin ligesom der bør inkluderes et køns perspektiv.

Ledelsen og det Pædagogiske Råd bør overveje, hvordan man mener idrætstimerne kan bruges og til hvad, da det hænger sammen med, hvordan timerne skemalægges. Samtidig kan man overveje om det er et område, hvor man ønsker at eksperimentere for at udvikle nye tanker omkring idrætsundervisningen (for eksempel fem timer på én dag, 2+3 eller 1x5). Inden man igangsætter nye tilgange til idrætsundervisningen, anbefales det at man planlægger og fastlægger en strategi for erfaringsopsamling og videndeling.

3.1.5. Ny profil – inde og ude

Bellahøj Skole er en flot og velholdt skole med et stort udeareal. Desuden ligger den i gå-afstand fra Degnemosen og andre grønne områder. Med titlen som idrætsskole og dermed forøgelsen af timetallet i faget idræt, har det dog været nødvendigt med en renovering og opdatering af specielt idrætsfaciliteter. Desuden skulle skolegård og legearealer ligeledes opdateres med henblik på skolens overordnede målsætning om, at idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre skolens liv.

En *idrætificering* af udearealer giver, ifølge civilarkitekt og forsker Lene Schmidt (2004), en tydelig drengedominans, mens natur, åbne arealer, jungle med legeredskaber og byggeri af hytter inspirerer begge køn til mere varierede aktiviteter. Kønnene bruger således udearealer forskelligt (Schmidt 2004). Det er ligeledes væsentligt, at skolens arkitektoniske iscenesættelse tilgodeser de målsætninger, som stilles fra skolen (Hansen og Nagbøl 2008). Skolen i sin funktion som Københavns Idrætsskole skal være med til at udvikle nye undervisnings- og arbejds-metoder, og til dette skal skolens rammer være stimulerende uden at være styrende.

Skolen har fra projektets start gennemgået en renovering af gymnastiksale og aula, samt fået etableret et fitness rum med forskellige typer af træningsmaskiner og håndvægte. Man har ligeledes fået en total ændring af udearealer og skolegård. Skolegården har fået ”legelomme”, der er etableret kunstgræs bane, løbebane, tilskuerpladser, eventyrsti, små hytter, pagoder og labyrint beplantning. Overordnet en stor investering der understøtter idrætsskolens grundlag – både idrætslinjen og den brede idrætstilgang som tegner skolen.

En gennemgang og analyse af skolens rammer og faciliteter, viser netop en ændring af brugen – både i og udenfor timerne. Væsentlig flere rum og områder er i brug, både som ”undervisnings-lokaler” og bevægelsesområder i frikvartererne. Skolens faciliteter er ligeledes i brug udenfor skoletid, og er som regel booket af eksterne brugere fra klokken 16-22 de fleste af ugens dage. Det skaber flere dilemmaer for skolen, som ønsker så meget aktivitet som muligt, men som nu må reservere faciliteter i god tid, såfremt man ønsker et arrangement udenfor normal undervisningstid. På samme måde er man glade for at faciliteterne er attraktive og anvendelige, men samtidig oplever man langt større slitage end forventet og budgetteret, især på kunstgræs banen, fordi det er store teenagere og voksne, der benytter banen som træningsfacilitet. Kunstgræs banen og de øvrige faciliteter er primært udviklet og etableret til brug for børn, og det er derfor vigtigt at belastningen vurderes i forhold til vedligeholdelsen og kvaliteten.

Skolens profil og identitet er visuelt skabt via denne investering i rammer og faciliteter, og det er en vigtig faktor i processen. Dels fordi det har ændret den konkrete brug, men også perspektivet på regler og muligheder for skolens rum. Yderligere har skolens fysiske bearbejdning haft indflydelse på lærere, elever og forældres opfattelse af en ny identitet og skolekultur.

De bliver jo i virkeligheden slået med forbløffelse når de kommer hertil. Dels er skolen jo stadig rigtig flot – jeg synes det er en af de flottest holdte i København [...] Udenoms faciliteterne er jo suveræne. Indendørs er det også blevet rigtig godt. (ledelse, december 2008)

Desværre udtrykkes skolens nye identitet knap så flot, når man søger Bellahøj Skole på internettet. Første statusrapport berørte kort Bellahøj Skoles hjemmeside, idet hjemmesiden det første år præsenterede idrætsskolen på en måde, hvorpå man alene blev præsenteret for idrætslinjen. Man kunne derved forledes til at tro, at idrætslinjen var det samme som idrætsskolen. Anbefalingen lød således at fjerne misforståelsen, og samtidig, set i lyset af konflikterne og kritikken af idrætslinjen, få skrevet om både idrætslinjen og idrætsskolen.

Hjemmesiden blev ikke nævnt i anden statusrapport, idet hjemmesiden var uændret, og at en ændring ikke var prioriteret på daværende tidspunkt. I år har man valgt at ændre informationerne på skolens hjemmeside vedrørende idrætsskolen. Man har dog valgt en løsning, der stadig ikke giver megen information om idrætsskolen på Bellahøj Skole, men i stedet kaldt menupunktet for 'Idrætslinjen', og derved undgået nogle misforståelser. Der er dog i foråret 2010²¹ indføjet en enkelt side under menupunktet 'Velkommen til Bellahøj', hvor der nævnes, at Bellahøj Skole er idrætsskole, samt hvordan implementeringen er foregået²². Det giver dog ikke et retvisende billede af hvad der foregår på idrætsskolen, hvilket er beklageligt set i relation til det store arbejde, der bliver gjort.

Ved udgangen af dette skoleår træder Bellahøj Skole ud af implementeringsperioden, og idrætsskolen overgår fra at være et projekt til at være en integreret del af Bellahøj Skole. For potentielle elever der ønsker at orientere sig, er det ikke muligt at se hvad idrætsskolen betyder for hele Bellahøj Skole. Det fremgår ikke i beskrivelserne af skolens traditioner eller skoleårets gang, men primært ved idrætslinjens eksistens, og det er yderst beklageligt. Der bør skabes et billede af Bellahøj Skole som idrætsskole, både indadtil og udadtil, hvis den gode spiral, som skolen er kommet ind i, skal fortsætte.

---

21 Det er ikke muligt at se hvornår siden er ændret/opdateret.

22 www.bellahoej.kk.dk/Infoweb/Designskabelon10/Rammeside.asp?Action=&Side=&Klasse=&Id=&Startside=&ForumID= (maj 2010).

3.2. Fokus på eleverne

3.2.1. Idrætsaktivitet og foreningsdeltagelse

I Faglighed For Alle projektplanen for idrætsskolen er et af effektmålene ”samarbejde med det lokale foreningsliv”. Det er derfor interessant at se på, hvorvidt samarbejdet med de lokale foreninger er lykkedes, og hvorvidt dette samarbejde samt idrætsskolens initiativer som mere idrætsundervisning og bevægelse i timerne, har haft betydning for elevernes egen idrætsdeltagelse og foreningsdeltagelse i deres fritid. I en spørgeskemaundersøgelse er eleverne blandt andet blevet spurgt, om de dyrker idræt i fritiden, og om de er medlem af en idrætsforening.

I første implementeringsår (2007-2008) er undersøgelsen kun gennemført i 0. klasse, da de på daværende tidspunkt er de eneste, der har haft muligheden for at vælge idrætsskolen til, samt gennemført på mellemtrinnet, med henblik på at bruge dem som kontrolgruppe. Andet implementeringsår (2008-2009) er undersøgelsen gennemført i indskoling og på mellemtrinnet, da de formelt er en del af idrætsskolen, og det sidste implementeringsår (2009-2010) er undersøgelsen gennemført i samtlige klasser. Svarprocenterne varierer meget og efterfølgende tabel er på den baggrund lidt mangelfuld, men det er stadig muligt at følge nogle af klasserne hen over to eller tre implementeringsår.

Med udgangspunkt i de komparative data, ser det ud som om, at flere elever er blevet idrætsaktive i løbet af projektperioden. Det ser ligeledes ud som om flere elever dyrker organiseret idræt i idrætsklubber og foreninger, men der er stor variation. Der er også enkelte klasser, hvor det ser ud til at have gået modsat – at der er blevet færre idrætsaktive.

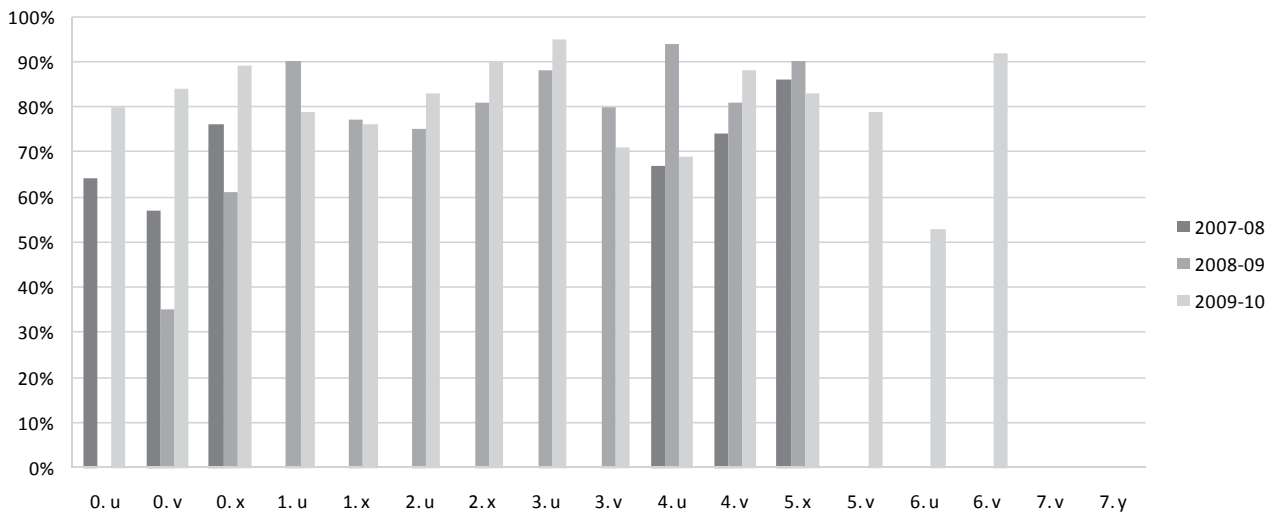
Tallene i tabel 4 er baseret på de selv-udfyldte og afleverede spørgeskemaer. Der er ikke taget højde for elever, der har forladt eller er kommet til Bellahøj Skole i perioden.

Tabel 4. Idrætsdeltagelse og medlemsforhold, fritid

2007-2008			2008-2009			2009-2010		
Besvarelse	Dyrker idræt	Medlem af forening	Besvarelse	Dyrker idræt	Medlem af forening	Besvarelse	Dyrker idræt	Medlem af forening
						0. u (70%)	67%	62%
						0. v (66%)	83%	44%
						0. x (90%)	81%	54%
			0. u (58%)	93%	21%	1. u (84%)	76%	33%
			0. v (63%)	73%	17%	1. v (73%)	68%	32%
			0. x (84%)	67%	32%	1. x (0%)	0%	0%
0. u (55%)	64%	36%	1. u (0%)	0%	0%	2. u (67%)	80%	40%
0. v (67%)	57%	29%	1. v (40%)	35%	30%	2. v (50%)	91%	73%
0. x (88%)	76%	48%	1. x (78%)	61%	43%	2. x (76%)	90%	70%
1. u			2. u (45%)	90%	9%	3. u (79%)	79%	26%
1. x			2. x (57%)	77%	17%	3. x (68%)	76%	47%
2. u			3. u (100%)	75%	46%	4. u (96%)	83%	30%
2. x			3. x (88%)	81%	38%	4. x (96%)	100%	67%
3. u			4. u (77%)	88%	36%	5. u (91%)	95%	52%
3. v			4. v (100%)	80%	55%	5. v (100%)	71%	57%
4. u (100%)	67%	33%	5. u (100%)	94%	50%	6. u (100%)	69%	44%
4. v (100%)	74%	42%	5. v (100%)	81%	57%	6. v (89%)	88%	65%
5. x (88%)	86%	45%	6. x (88%)	90%	67%	7. x (90%)	83%	39%
5. v (0%)	0%	0%	6. v (0%)	0%	0%	7. v (88%)	79%	36%
6. u						8. u (94%)	53%	0%
6. v						8. v (93%)	92%	31%
7. v						9. v (0%)	0%	0%
7. y						9. y (74%)	86%	36%

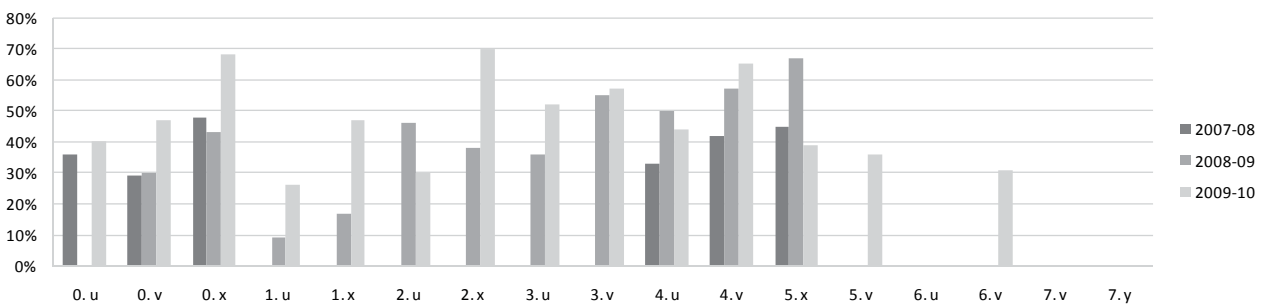
For overskuelighedens skyld er idrætsdeltagelsen og foreningstilknytningen forsøgt afbildet i efterfølgende diagrammer.

Diagram 5. Idrætsdeltagelse i fritiden

Langt de fleste klasser har en stigning i idrætsdeltagelse i fritiden. Dette er dog undtaget 1. u, 1. x, 3. v, 4. u og 5. x (klassebetegnelserne er fra 2007-2008).

Diagram 6. Medlem af forening

Diagrammet ”Medlem af forening” viser hvor mange procent af de idrætsaktive som er, eller har været medlem af en forening i løbet af de tre implementeringsår.

Her er der ingen klar tendens, men flere klasser viser dog en stigning i foreningsdeltagelse fra år til år. Dog må man konkludere, at der stadig er et stort medlemspotentiale for de lokale klubber blandt de idrætsaktive elever på Bellahøj Skole.

Bellahøj Skole har i implementeringsperioden samarbejdet med Brønshøj Basket, Floorball Fællesskabet – København, Gefion, Brønshøj Bordtennis og Ungdomsskolen. Dertil er der flere lærere og klasser der har arrangeret mindre samarbejder, som dog ikke er medtaget her, idet der ikke har været nogen samlet opgørelse eller rapportering herom.

Det er desværre ikke muligt at vurdere om nogle af medlemskaberne er i tilknytning til de samarbejder Bellahøj Skole har indgået i med foreninger i lokalområdet, ej heller om en eventuel stigning er funderet i idrætsskolens initiativer og tiltag. For at vurdere dette bør der foretages yderligere undersøgelser.

Undersøgelsen lider generelt under nogle meget svingende svarprocenter. Denne undersøgelse er både afhængig af lærere og forældre, idet spørgeskemaerne i de mindste klasser er blevet sendt med eleven hjem, mens det i de større klasser kræver, at de respektive klasselærere finder tid til, at eleverne kan udfylde dem i en time. Desuden kan der være elever fraværende, som yderligere kan påvirke svarprocenterne.

3.2.2. Idræt – skole – sundhed

Dette afsnit er en opfølgning på tidligere statusrapporters afsnit om elevernes Body Mass Index (BMI). BMI er udtryk for en relation mellem vægt og højde, som giver mulighed for et simpel numerisk mål for en persons vægt, så overvægts- eller undervægts-problemer kan vurderes objektivt. Mens interessen for sundhed og dermed også usundhed er vokset, er BMI som udtryk blevet meget populært at benytte, sandsynligvis på grund af den simple udregningsmetode (vægt / højde²). BMI er dog primært udviklet til brug for at bestemme overvægt i populations studier, og ikke til individuelle diagnoser, idet den ikke tager højde for variable som for eksempel køn, alder, børn, etnicitet med videre (Keys 1972).

Sundhed er en vigtig dagsorden i vores samfund, og af samme årsag har det af flere interesser og aktører været diskuteret, hvorvidt det er interessant at forsøge at vurdere elevernes sundhed på Bellahøj Skole. En egentlig sundhedsvurdering ligger udenfor denne type evaluering, men på grund af en politisk forespørgsel i 2007, har styregruppen ønsket at få foretaget en måling. Valget er faldet på BMI, idet det har været muligt ved hjælp af skolens eget sundhedsfaglige personale at veje og måle samtlige elever, og jeg har på den baggrund indvilliget i at udregne BMI. Data er efterfølgende behandlet med henblik på at udregne BMI, alene med det formål at bestemme overvægt og svær overvægt. Som evaluator har jeg ønsket at få BMI suppleret med et kondital, idet en kombination ville kunne nærme sig en vurdering af sundhedstilstanden, men det har ikke været muligt. Dog ønsker jeg endnu engang at understrege, at BMI på ingen måde kan stå alene til en vurdering af sundhedstilstanden hos en person. Sidst men ikke mindst er det problematisk at vurdere atleter efter samme BMI skala, idet BMI er en normal skala beregnet ud fra en større population af normalvægtige inaktive personer.

Overvægt på Bellahøj Skole

Udtræk fra første statusrapport:

Overordnet er ca. 22% af de målte elever overvægtige eller svært overvægtige. Det sundhedsfaglige personale skønnede i første omgang at der var ca. 2 overvægtige elever pr. klasse – men resultaterne viser gennemsnitlig 4 pr. klasse. Det kunne skabe grobund for overvejelser om man på skolen bør og ønsker intervenere i forhold til kost og motion som en del af Idrætsskolen eller at man vælger se om de interventioner der allerede nu er en del af Idrætsskolen får betydning.

Udtræk fra anden statusrapport:

[...] i kraft af at alle resultaterne er anonyme, er det ikke muligt at følge den enkelte elevs udvikling men alene resultatet vedrørende antallet af overvægtige pr. klassetrin. Det bør derfor også understreges at Bellahøj Skole har modtaget en del elever spredt på flere klasser, samt en hel klasse fra Frederikssundsvejens skole på 7. klassetrin efter nedlægning og sammenlægninger af andre skoler i området.[...] Det skal ligeledes pointeres, at der kan påvises en sammenhæng mellem etnicitet og overvægt. (2005). [...]. I skemaet er 0. klasse fra 2007-2008 samt 0. og 1. klasse fra 2008-2009, klasser optaget efter idrætsskolens start. Disse klasser har en lidt lavere %-del af overvægtige sammenlignet med de øvrige klasser. Dette kan være udtryk for en forskellig etnisk eller socio-økonomisk profil fra de øvrige klasser. Det samme kan gøre sig gældende for udskolingen med henblik på medregningen af idrætsskolerne på 7., 8. og 9. Klassetrin. [...] Idrætsprofilen kommer ikke umiddelbart til udtryk i BMI målingerne, på trods af at man på enkelte klassetrin kan se en forbedring. På trods af ovenstående forbehold viser data fra de to sidste år, at antallet af overvægtige og svært overvægtige i 0. til 4. klasse overordnet er faldet.

Resultater tredje år

Som de to foregående år har sundhedspersonalet på Bellahøj Skole målt og vejet alle elever, hvorefter jeg har beregnet og estimeret deres BMI ud fra en international standard for børn (Cole et al 2000). Som tidligere er data anonymiseret, og jeg kan derfor ikke følge den enkelte elevs udvikling, men alene sige noget om klassetrin og køn. Det betyder, at elever, der er flyttet til eller fra skolen, må indgå som fejkilder, der kan have betydning for resultaterne. Data udregnet per klassetrin kan ses i bilagsdelen (bilag 6).

Tabel 5 viser udviklingen over alle tre år, med de klasser, som er blevet målt og vejet. Skemaet er opstillet således, at det er muligt at følge et klassetrins udvikling over tre år. De første to år har det ikke været muligt at medtage 9. klasse, men de er medtaget det tredje år, således at det er muligt at følge i alt 8 klassetrin. Man kan vælge at læse skemaet komparativt eller se på eksempel 2. klassetrin i alle tre år.

Tabel 5. Antal overvægtige. Komparative data 2007-2010

2007-2008					2008-2009					2009-2010				
Pige over- vægt	Dreng over- vægt	Samlet antal elever	%		Pige over- vægt	Dreng over- vægt	Samlet antal elever	%		Pige over- vægt	Dreng over- vægt	Samlet antal elever	%	
										0. kl.	11	10	88	23,9
					0. kl.	2	5	49	14,3	1. kl.	7	10	74	23,0
0. kl.	2	4	38	15,8	1. kl.	4	10	61	23,0	2. kl.	4	13	67	25,4
1. kl.	5	5	37	27,0	2. kl.	6	9	46	32,6	3. kl.	8	8	46	34,8
2. kl.	8	4	41	29,3	3. kl.	8	1	47	19,1	4. kl.	8	5	46	28,3
3. kl.	3	7	31	32,3	4. kl.	5	6	42	26,2	5. kl.	5	9	39	35,9
4. kl.	2	4	28	21,4	5. kl.	6	5	37	29,7	6. kl.	4	3	32	21,9
5. kl.	6	2	34	23,5	6. kl.	5	2	42	16,7	7. kl.	4	3	55	12,7
6. kl.	5	2	20	35,0	7. kl.	7	11	58	31,0	8. kl.	10	7	48	35,4
7. kl.	5	4	56	16,1	8. kl.	5	3	55	14,5	9. kl.	6	5	50	22,0
8. kl.	2	5	58	12,1										
	38	37	343	23,6		48	52	437	22,9		67	73	545	25,7

Som nævnt tidligere er der flere fejlkilder, der kan have indflydelse på resultaterne, og når man ser komparativt på resultaterne er der endnu en, idet antallet af målte elever er øget betydeligt fra år til år.

Med udgangspunkt i konklusionen fra statusrapport 2008-2009, må man bemærke, at Bel-lahøj Skoles andel af overvægtige er steget, således at hver fjerde elev nu registreres som overvægtig, og at der er en stigning – både i forhold til sidste år, men også i forhold til første år. Generelt ser det ud som om, at der er en lille stigning på samtlige klassetrin, når man følger det samme klassetrin hen over 3 år. Dog er 4. klassetrin i 2007-2008 først faldet i 2008-2009, hvorefter den procentvise fordeling er steget igen i 2009-2010. Kigger man på 5. klassetrin i 2007-2008 er de eneste, hvor deres procentvise fordeling faldet lidt hvert skoleår.

Hvis man kigger på 0. klassetrin alle tre år, kan man se at andelen af overvægtige elever er højere i 2009-2010, end den har været de to foregående år. Andelen af henholdsvis piger og drenge har også ændret sig en smule. Fra at være lige fordelt, når man ser på det samlede antal for skolen, er der blevet lidt flere overvægtige drenge end piger. Det varierer dog per klassetrin, og der er ingen umiddelbar generaliserende forklaring. Det har ikke været muligt at få data fra Københavns Kommune, der viser den generelle udvikling, men følgende tabel sammenligner data fra 1947 og 2003.

	Drenge				Piger			
	Overvægt		Svær overvægt		Overvægt		Svær overvægt	
	1947	2003	1947	2003	1947	2003	1947	2003
6-8 år	1,4	14,4	0,04	4,6	2,8	21,0	0,2	4,0
14-16 år	1,1	14,4	0,1	2,7	8,8	20,9	0,6	3,5

Forekomst af overvægt og svær overvægt i % (af hele populationen) ved indskoling og udskoling blandt københavnske drenge og piger i 1947 og 2003 (Pearson S, Olsen LW, Hansen B, Sorensen TI 2005)

Sammenlignet med data fra Bellahøj Skoles indskoling og udskoling i 2010 svarer ovenstående tal fra 2003 overens med udskoling. På indskolingsniveau ligger Bellahøj Skole højere med cirka 24% (både overvægt og svær overvægt) sammenlignet med cirka 17%. Værdierne fra Bellahøj Skole svarer til gengæld til den generelle udvikling, hvor børn bliver tungere og tungere, og kan måske forklares med de syv år mellem undersøgelserne. Der er derfor ikke grund til at tro, at elevernes vægt afviger fra øvrige københavnske skoler.

Konklusionen må således være at overvægt er et stigende problem i folkeskolen og dermed også på Bellahøj Skole. Såfremt man ønsker at fokusere på overvægtsproblematikken, vil jeg anbefale at man inddrager skolens sundhedsfaglige personale, da de har adgang til de enkelte elevers data. Flere undersøgelser har vist en sammenhæng mellem overvægt og socioøkonomisk status, hvilket må betyde, såfremt man ønsker et klassebaseret fokus, at man med fordel kunne arbejde pædagogisk med emnet på udvalgte klassetrin, og eventuelt på udvalgte klasser. Ønskes der yderligere forklaringer på de fremkomne data, bør der igangsættes undersøgelser, hvor komparative data gennemgås med dette som fokus.

Ud fra de beregnede data er det ikke muligt, at vurdere om eller hvilken effekt idrætsskolen har på resultaterne. Dels på grund af de problemer der er indlejret i den anvendte metode, og dels de usikkerheder der følger. Samtidig må man formode, at såfremt idrætsskolen har haft en effekt på den generelle sundhedstilstand, så må den være positiv, idet mere bevægelse til hver en tid er bedre end ingen bevægelse. Forskning har vist, at det fra et fysiologisk sundhedsperspektiv er sundere, at være overvægtig og fysisk aktiv, end det er at være normal vægtig og fysisk inaktiv.

I en artikel publiceret i ”The Journal of the American Medical Association” hedder det:

In essence, physical activity is the common denominator for the clinical treatment of low fitness and excess weight, making the “fitness vs fatness” debate largely academic. Thus, physicians, researchers, and policymakers should spend less energy debating the relative health importance of fitness and obesity and more time focusing on how to get sedentary individuals to become active. (Steven N. Blair, Tim S. Church, 2004)

3.3. Fokus på idrætslinjen

Idrætslinjen på Bellahøj Skole var et af de helt nye tiltag, der var med til at gøre Bellahøj Skole til idrætsskole. Etableringen af idrætslinjen tog meget af afdelingslederens tid det første år, og udad til var det derfor også idrætslinjen, der tegnede arbejdet med idrætsskolen. Det affødte dengang en del kritik fra blandt andet de lærere, som i forvejen var bekymret over profilskole tanken. Bekymringen og den underlagte uenighed om det elitære element i idrætslinjen skabte nogle negative historier, som eksisterede blandt lærerne og senere blandt eleverne. Det betød at alle initiativer rettet mod at give de første idrætselever på Bellahøj Skoles idrætslinje en god og varm velkomst, blev set i lyset af forskelsbehandling, forfordeling med mere.

Som nævnt tidligere figurerede idrætsskolen på skolens hjemmeside alene med informationer om idrætslinjen, og der var ikke offentliggjort nogen hensigter, mål eller intentioner med idrætsskolen generelt. Lærerne var heller ikke inddraget i skabelsen af idrætsskolen i den umiddelbare opstart i 2007. Det gav idrætslinjen en hård opstart på Bellahøj Skole, men samtidig var dens popularitet blandt unge idrætstalenter så høj, at den alligevel hurtigt blev velfungerende. Idrætstalenterne søger skolen for at dygtiggøre sig i de respektive idrætsgrene og få mulighed for at supplere deres træning med to gange morgentræning med højt kvalificerede idrætsinstruktører ansat af Bellahøj Skole.

Det første år har der været ansat én instruktør til hver af de fem idrætsgrene (idrætsgymnastik undtaget; her har der været en træner til henholdsvis drenge og piger). Flere trænere er kommet til efter at idrætslinjen er fuldt etableret, således at der i dag er 10 faste idrætsinstruktører ansat til at varetage morgentræningerne. Alle navne på idrætsinstruktørerne kan ses i bilagsdelen (bilag 7).

3.3.1. Optagelsesproceduren

På idrætslinjen tilbydes fem forskellige idrætsgrene, og ved modtagelse af ansøgningerne er det derfor nødvendigt at forsøge at tage hensyn til en fordeling af ansøgere blandt de fem idrætsgrene. Optagelsesproceduren er derfor også noget, der har optaget skolen meget, og som er blevet vurderet, evalueret og forbedret gennem de tre implementeringsår²³.

²³ Københavns Idrætsskole, Statusrapport 2007-2008.

En ansøgning til idrætslinjen indeholder et ansøgningskema, en beskrivelse af egen motivation samt to udtalelser fra henholdsvis klasselærer og skole samt instruktør og forening. Ansøgningerne bliver ud over idrætsgrene primært sorteret på baggrund af elevens skolefaglige niveau og idrætslige niveau. Denne struktur stiller krav til overblik og kendskab til de udvalgte idrætsgrenes niveau og træningskultur. Den første vurdering af eleven baseres på en samlet vurdering af ansøgning og anbefalinger. Efter sortering bliver udvalgte elever og deres forældre inviteret til en samtale. Afdelingslederen understreger vigtigheden af, at samtalerne afholdes i en behagelig og åben stemning, for dermed at skabe et rum hvor det bliver en samtale mellem ham, kommende klasselærer og eleven, med forældrene i en primær støttefunktion.

Udviklingen af ansøgerantal og optagelse kan ses i tabel 2, afsnit 3.1.3. Det er dog kun ansøgninger indenfor deadline, der figurerer i tabellen. Dog modtager afdelingslederen ansøgninger til idrætslinjen hen over hele skoleåret. Antallet af ansøgninger har været stigende, men det kunne se ud til, at man nu har nået et niveau i forhold til muligt ansøgental. Det første år har der været ansøgninger fra 41 forskellige skoler, 10 forskellige bydele i København samt fire kommuner udenfor København. Ansøgerne har været fra 41 forskellige idrætsklubber fordelt på de fem idrætsgrene. Der er ikke fulgt op på dette efter første år fra skolens side, men generelt mener man at have alle københavnske bydele repræsenteret blandt ansøgningerne, 35-40 forskellige klubber og cirka 30 skoler. De seneste to år har det været tydeligt, at de skoler der figurerer oftest, er skoler i eller tæt på Bellahøj Skoles distrikt. Det kunne dermed tyde på, at enten transporten er en væsentlig faktor eller, at information om skolen spredes bedst i nærområdet.

Som det ses af tabel 3, afsnit 3.1.3. er cirka 50% af ansøgningerne hvert år fra fodboldspillere. Dernæst kommer der flest håndbold ansøgninger, basket ansøgninger, badminton ansøgninger og med det mindste ansøgental er det idrætsgymnastik på cirka fire ansøgninger i gennemsnit per år. Ansøgningerne til idrætsgymnastik har hele tiden været få, men de sidste to år har det været så problematisk, at skolen i 2010-2011 har valgt at åbne op for endnu en gymnastik gren, spring rytme, i håb om at modtage flere ansøgninger. Skolen har dog ikke modtaget så mange som håbet, men har dog nået et ansøgnings antal på niveau med første år. Efter samtalerne er resultatet dog blevet, at det er idrætsgymnasterne, der er blevet optaget, og man får derfor ikke afprøvet træning og undervisning med spring-rytme gymnastikken i det kommende år.

Det har desværre ikke været muligt at få ansøgentallet fordelt på køn, da skolen alene har opbevaret ansøgninger fra de elever, der er optaget på idrætslinjen, men afdelingslederen uddyber²⁴, at søgningen til fodbold primært er fra drenge, hvor de øvrige discipliner har en blanding af både piger og drenge.

For at kunne gennemføre morgentræninger med den ønskede kvalitet, kræver det et minimum af idrætsudøvere, og de respektive idrætsgrene træner således også sammen på tværs af årgange. Antallet af udøvere per idrætsgren på tværs af årgange er derfor også en faktor, der tages hensyn til, når der optages elever til de enkelte klasser. I den følgende tabel er det muligt at se optaget per klasse fordelt på idrætsgrene.

24 Mødenoter d. 4. maj 2010.

Optag	2007	2008	2009	2010
Badminton	2	5	2	4
Basketball	9	2	7	4
Fodbold	7	11	9	8
Gymnastik	3	3	1	4
Håndbold	6	6	8	8
I alt	27	27	27	28

I forbindelse med optagelsesproceduren har ledelsen flere gange understreget, at man først og fremmest er en folkeskole, og at "vi skal skabe hele mennesker", (ledelsen, maj 2010). Det betyder, at der kan være sket en bevægelse i forbindelse med vægtningen af det idrætslige niveau og det skolemæssige niveau, fra optagelsesproceduren i 2007 til optagelsesproceduren i 2010. Det fremgår dog ikke af nogen dokumenter eller formelle optagelseskrav, men alene ud fra italesætningen samt idrætsinstruktøernes vurdering. Det rejser spørgsmål vedrørende det meget bevidste valg af idrætsinstruktører, som implicit giver et elitært præg, og som er én af årsagerne til, at idrætsleverne er glade for idrætslinjen.

Modsat er der typisk ikke så mange ansøgere, der bliver optaget fra de lokale klubber, men hvis skolen sænker de idrætslige krav, vil der eventuelt være basis for et tættere samarbejde med de lokale klubber, ligesom at en optagelse på idrætslinjen kunne blive en ambition for flere af Bellahøj Skoles almene elever, som i kraft af idrætsskolen har fået interesse for idræt. Det kræver dog eventuelt en diskussion med idrætsinstruktørerne om niveau og deres engagement relateret dertil. En ændring kan have den risiko, at idrætsskolen ikke får samme type omtale og branding, ligesom ansøgertallet måske vil falde, hvis man ikke opretholder det idrætslige niveau, både på udøver og idrætsinstruktørers side. Bestemmelse af optagelseskrav og vurdering af ansøgere er derfor særdeles komplekst, idet det kan få betydning for hele idrætsskolen.

Man bør derfor diskutere de forskellige scenarier, og efterfølgende være tydelig i kommunikationen af eventuelle ændringer.

3.3.2. Idrætstræningen

Gennem observation af morgentræningerne fremstår de som rolige, fokuserede og aktive, og både idrætsinstruktørerne og idrætsleverne angiver også idrætslig fremgang. Der er naturlige forskelle mellem de forskellige idrætsgrene, både i udgangsniveau men også træningsmængde. De idrætsgrene hvor de to morgentræninger udgør en mindre del af den enkelte udøvers samlede træningsmængde, har naturligt haft mindre mærkbar fremgang.

Idrætsinstruktørerne har alle gennemført en systematisk evaluering af samtlige idrætslevers idrætslige færdigheder og kompetencer. Det er sket ved ens lignende evalueringsskemaer, hvor udøvernes kompetencer og færdigheder er blevet vurderet. Man har opdelt disse i tekniske, taktiske, fysiske og sociale kompetencer, ligesom udøvernes indsats er blevet vurderet. Evalueringerne er meget specifikke og vurderer grundigt den enkelte udøver, ligesom det indeholder anbefalinger til, hvad der fortsat kan arbejdes med i de forskellige kompetenceområder. Generelt klarer idrætsleverne sig godt, men enkelte gange har man måtte benytte sig af særlige

redskaber. For eksempel i 2008, har udøvere på fodbolddelen haft problemer med fravær og for sent fremmøde. Konsekvensen er blevet en træningskontrakt, som de indgår med skolen, hvilket umiddelbart har løst problemet. Således fremstår idrætslinjen som helhed professionel, hvor idrætsinstruktører og afdelingsleder aktivt og konsekvent får tingene til at fungere.

De eneste problemer, der synes at være vanskelige at løse er for få ansøgere til badminton og idrætsgymnastik, og niveauforskelle mellem udøverne, der kan give ekstra udfordringer for træningsplanlægningen. ”Vi er afhængige af de ansøgninger vi får” udtaler afdelingsleder (maj 2010), hvilket både relaterer sig til antallet af ansøgere og ansøgernes niveau. Det relaterer sig også til optagelseskravene, som er diskuteret i afsnit 3.3.1., og om hvorvidt der er sket en bevægelse eller udvikling i de anvendte optagelseskrav henover de tre implementeringsår.

Som nævnt tidligere er der blevet suppleret med yderligere idrætsinstruktører, efterhånden som idrætslinjen er blevet fuldt udbygget. Man har i første omgang, ligesom tidligere, sikret sig at idrætsinstruktørerne har været kompetente inden for deres respektive idrætsgren, og i et enkelt tilfælde har man valgt at tilknytte en lærer, der allerede er ansat på Bellahøj Skole.

Tidligt i projektperioden diskuterede man muligheden og eventuelle fordele ved et sammenfald mellem idrætsinstruktører og skolelærere²⁵. Hvorvidt denne diskussion genoptages vides ikke, men det kunne være interessant at undersøge, hvorvidt det har haft betydning, og om der er uudnyttede muligheder i forbindelse med en eventuel transfer mellem tilgangen til idrætten og tilgangen til det skolefaglige.

3.3.3. Idrætselevernes oplevelser

Nedenstående afsnit er baseret på to forskellige typer af information; dels gruppeinterview i 9. idrætsklasse og dels mindre fortællinger fra 7. og 8. idrætsklasse fra skoleåret 2007-2008 og 7. idrætsklasse fra skoleåret, 2008-2009 og 2009-2010. Eleverne er blevet bedt om at skrive om deres hverdag, forventninger til skoleskiftet samt hvordan deres oplevelser med Bellahøj Skole har været.

Da de første idrætsklasser mødte på skolen, var der stor spænding, ikke kun hos de nystartende, men ligeså hos lærere og de ”gamle” elever. Der blev gjort et stort arbejde fra ledelsens side for at byde de nye elever velkommen, men som nævnt tidligere skabte det også oplevelser af forfordeling og dermed utilfredshed. Samtidig var gruppen af nye elever det første år relativ stor (54 elever) i forhold til det samlede elevtal i parallelklasserne (84 elever), og i kombination med at især 8. idrætsklasse havde en del selvsikre idrætsprofiler, skabte det nogle konflikter blandt eleverne i udskolingen.

Der lå også en anden overraskelse i at vi blev hadet så meget af de andre klasser. Jeg ved ikke om det var fordi de var misundelige eller fordi de bare ikke kunne lide os. (idrætselev, juni 2008)

²⁵ På nuværende tidspunkt er der fire idrætsinstruktører (to fodbold, én basketball og én håndbold), der ligeledes er ansat på Bellahøj Skole.

Interessant nok var oplevelsen af forfordeling også en del af idrætselevernes selvforståelse:

Vi som idrætsklasse, tror jeg, har været en smule upopulære blandt de andre klasser fordi vi bliver prioriteret højere end dem. (idrætselev, juni 2008)

Ledelsen har naturligvis været opmærksom på daværende problemstilling, og har fjernet nogle af de åbenlyse forskelle på klasserne, som for eksempel en 'frugt efter træning' ordning. Samtidig med at man fra skolens side har understreget, at man først og fremmest er skole, ligesom man generelt har oplevet en fælles hverdag, er oplevelserne af idrætseleverne modificeret i forhold til første år med idrætsskolen. Det er også udtrykt i idrætselevernes fortællinger:

Man kunne mærke at de andre tænkte lidt: "hvad skal de på vores skole". De andre i-klasser er rigtig gode til at hjælpe os og man kan godt mærke at i-erne må stå sammen. (idrætselev, maj 2010)

På skolen er man opmærksom på, at starte i en ny 7. klasse kan skabe en del usikkerhed og, at det kræver aktiviteter, hvor man hurtigt lærer hinanden at kende. Elevfortællingerne giver da også udtryk for at det opleves som en usikker situation, men samtidig er de opmærksomme på, at det modsat et normalt skoleskift er ens for alle. Skolen har af samme årsag arrangeret forskellige former for ture, og det fremgår tydeligt af datamaterialet at specielt 7. idrætsklasse i 2009-2010 har haft glæde ved disse. Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at de udover deres morgentræninger alle nævner klassens lejrskole til Bogø samt deres deltagelse som officials i SkoleOL²⁶.

På trods af at ledelsen understøtter, at de er skole først, og at idrætlinjen er et tilbud, er der ingen tvivl om at idræt er det primære i langt de fleste af idrætselevernes liv.

Det er en god idé at træne om morgenen, fordi man yder mere, fordi man ikke har været i skole først. (idrætselev, maj 2010)

Eleverne er meget opmærksomme på hvorvidt de forbedrer sig sportsligt, og hvordan de føler sig mere sikre både som udøvere og som personer. Det har derfor stor betydning at gå i klasse med ligesindede:

Men det er ikke kun sporten der er det gode ved skolen. Man har et meget bedre sammenhold, når man alle sammen deler nogle fælles ting. (idrætselev, juni 2008)

Jeg har mere til fælles med alle mine nye klassekammerater. På min gamle skole var der kun få der gik til sport, så der følte jeg mig lidt "anderledes". (idrætselev, maj 2010)

---

²⁶ SkoleOL. Afholdtes førstegang i september 2009 i forbindelse med IOC kongressen i København. SkoleOL blev afholdt igen i maj 2010, og forventes at blive en tilbagevendende begivenhed. www.skoleol.dk

Gennem idrætselevernes fortællinger danner der sig et billede af at idrætseleverne har følt sig marginaliserede i en normal klasse, og at miljøet i klassen opleves som givende for både sport, personlighed og skolefaglighed.

Jeg har udviklet mig sportsligt, personligt og skolemæssigt. (idrætselev, maj 2010)

Idrætseleverne er ligeledes bevidste om niveauet i idrætstræningerne, og specielt fodboldspillerne gør opmærksom på niveauforskelle, både i forhold til piger og drenge og forskellige aldersgrupper. De er opmærksomme på den træning der tilbydes og forskellene i forhold til træningerne i klub-regi. Denne opmærksomhed og fokusering på at blive dygtigere udøvere, viser sig ikke kun i idrætten men også i forhold til skolearbejdet. Konkurrencemomentet går således igen i de almindelige timer:

Det fede ved den her klasse er nok at alle har vinderinstinkt [..] om det så er i matematik, dansk eller til morgentræning. (idrætselev, juni 2009)

At flytte skole til en idrætlinje er blandt andet hårdt på grund af de lange dage. Dels går eleverne i skole i flere timer, og en del af dem har fået længere til skole:

Lige siden jeg startede på Bellahøj har min hverdag været meget travl. Jeg bor på Amager så jeg har 45 minutter til skole. Alligevel er jeg glad for at gå der. (idrætselev, maj 2010)

Det er noget de fleste elever bemærker i deres fortællinger, men som langt de fleste accepterer som et grundvilkår:

Min hverdag består mest af skole og træning. Jeg træner 20 timer om ugen. Derfor er der ikke meget fritid og tid til vennerne. Men jeg brænder meget for min træning, og det gør vennerne i min klasse jo også. (idrætselev, juni 2008)

Ved oprettelsen af idrætlinjen var de lange dage og den ekstra træning nogle af de fokuspunkter, man fra skolens side ønskede at holde øje med, idet der var tvivl om hvor meget folkeskoleelever kunne magte. Ville eleverne blive trætte og overtrænede? Ville de lange dage betyde demotivation? Hvad kunne man forvente af eleverne i timerne og så videre?

Efter morgentræningerne og vi skal i skole synes jeg man lærer bedre, for kroppen er afslappet, men hjernen er på. (idrætselev, juni 2008)

Det er rigtig fedt med mere idræt, for man kommer i bedre humør, og man bliver selvfølgelig også bedre til sin sport. (idrætselev, maj 2010)

Enkelte 9. klasses elever har gennem interview fortalt, at de havde fået nok af deres idræt, og at de var klar til at prøve noget andet, men det generelle billede ser anderledes ud, og afdelings-

lederen fortæller ligeledes at flere elever er fortsat på Team Danmark gymnasier og andre ungdomsuddannelser med idrætstilbud tilknyttet. Det kunne dog være interessant at følge op på de afgående elevers valg af ungdomsuddannelse, og hvorvidt de vælger uddannelsesinstitutioner som indeholder idrætstilbud. Der er ikke planlagt en opfølgning på nuværende tidspunkt.

Generelt kan man sige at idrætseleverne fra begyndelsen af, har været glade for at gå på skolen, og kritikken fra eleverne var større det første år, end den er i dag. Det vidner om at ledelsen sammen med lærerne har haft god forståelse for, hvilke problemstillinger der er opstået undervejs, og i samråd har formået at løse dem. Idrættsklassernes lærere udtrykker også stor tilfredshed med samarbejdet med afdelingslederen, og der er ingen tvivl om, at det har været en styrke, at have en afdelingsleder, der er ”tæt på” klasserne, og samtidig kender alle eleverne i kraft af optagelsessamtalerne.

Det er som at have en ekstra klasselærer. (lærer, maj 2009)

Det er et privilegium at have en leder der har overskud til at hjælpe til. (lærer, maj 2009)

”Det har været et af de bedste år af mit liv” (idrætselev, maj 2010). Udtalelser som denne er der mange af i datamaterialet fra de forskellige idrættsklasser. Det tydeligt at klasserne generelt har haft et godt sammenhold, og at deres forventninger til Københavns Idrætsskole er blevet indfriet.

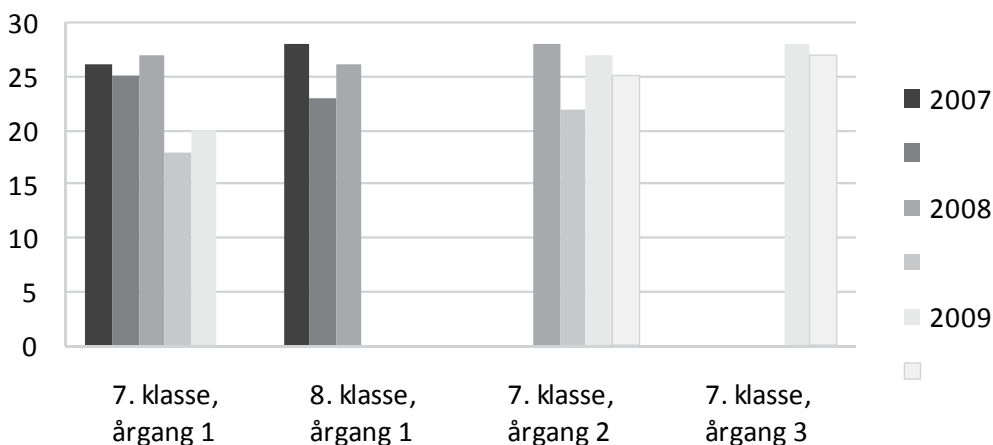
3.3.4. Klubskifte og frafald

Klubskifte er, noget man ser på med alvor fra idrætsklubbernes side, og noget man generelt ikke bryder sig om. Derfor er det interessant, hvorvidt etableringen af en idrættslinje har indflydelse på netop klubskifte. I kraft af at skolen har ansat særlig kompetente idrætsinstruktører, betyder det, at idrætsudøvere og idrætselever får kendskab til nye eller anderledes træningsmetoder, ligesom de får kendskab til hinandens tilhørsforhold. Skolen har fra start været opmærksom på det potentielle problem, og har derfor en politik om, at ingen idrætsinstruktører bærer tøj med eget klubnavn, men i stedet benytter tøj, der er udleveret af Bellahøj Skole. Der er flere af idrættslinjens elever, der har skiftet klub undervejs, men der findes ingen opsamling eller registrering af hvor mange. For at opnå viden om dette, kræves der supplerende undersøgelser. Afdelingsleder for idrætsskolen har ikke modtaget nogen henvendelser af hverken negativ eller positiv art, og det vurderes derfor, at det indtil videre ikke har skabt nogen problemer.

Som nævnt under afsnittet om optagelsesproceduren har det været en omstændig proces at skulle udvælge idrætsleverne blandt de mange ansøgninger og gennemførte samtaler, samtidig med at man skulle skabe mulighed for, at der kunne trænes i de forskellige idrætsgrene på tværs af årgangene. Bellahøj Skole ønsker samtidig at skabe nogle socialt velfungerende klasser på idrætslinjen, idet de mener, at det er det vigtigste for et godt læringsmiljø. Af de årsager er det vigtigt at se på frafaldet i idrætsklasserne, idet det dels har betydning for klassernes fremtid, og dels kan det eventuelt ses som et udtryk for, om målsætningerne med klassesammensætningen er nået. Afdelingslederen har ikke systematisk opsamlet data vedrørende frafald, men det har alligevel været muligt at rekonstruere data således at alle udmeldelser og elevsuppleringer kan ses af nedenstående diagram.

I et forsøg på at mindske kompleksiteten fremgår klasserne som årgang 1, 2, og 3 relaterende til de enkelte år fra idrætsskolens start i 2007. Yderligere er der to søjler pr. år der således repræsenterer antallet af elever ved indgangen og udgangen af et skoleår. Dette er fordi klasserne henover sommeren bliver suppleret med elever, såfremt det er muligt.

Diagram 7. Antal elever pr. klasse pr. år. Frafald og suppleringer

Som det ses af diagrammet har der været en del udmeldelser undervejs. Specielt er det tydeligt med 7. klasse årgang 1, der har mistet 9 elever fra 8. til 9. klasse, men det er også den eneste klasse, der endnu har gennemført tre år på idrætsskolen. Overordnet er der ikke et mønster for årsager til udmeldelserne, men ved gennemgangen af de enkelte udmeldelser, bliver det dog tydeligt, at der kan være en sammenhæng. De år hvor der er mange udmeldelser fra én klasse, har det ofte været på grund af en dårlig dynamik, hvor der opstår gruppedannelser baseret på elevernes holdninger, der på den måde trækker en hel gruppe med. Et år har der for eksempel været en gruppe fodboldspillere, der har været utilfredse, og et andet år har der været en gruppe elever, der har følt sig utrygge på skolen. Dog nuanceres disse historier, når skolen har talt med elevernes forældre, så det er ikke muligt at få et entydigt billede af typen af udmeldelser. Andre årsager har været følgende:

- Savn af gamle skole
- For lang transport
- Manglende opbakning hjemmefra

- Idrætsskade
- Klubsifte og geografisk flytning
- Fagligt niveau
- Sociale problemer
- Efterskole

Mange af årsagerne divergerer således ikke fra almindelige skoleklasser, men der er ingen tvivl om, at problemer med utryghed på skolen skal håndteres af ledelsen og klasselærerne på skolen. Fra skolens side mener man også, at man er blevet bedre til at orientere om skolen på godt og ondt, både til informationsmødet og til de enkelte samtaler med elever og forældre. Man mener ligeledes, at forbedringen er mærkbar i den senest optagede idrætsklasse. Hvorvidt det giver sig udslag i et mindre frafald gennem de tre år må tiden vise.

Afslutningsvis, og som beskrevet under afsnittet om 'Søgning og indskrivning til idrætslinjen', er skolens formål ikke direkte at skabe elite idrætsudøvere, men man ønsker at give et offentligt skoletilbud til de elever, der har idrætstalent og interesse. Et erklæret mål er derfor også, at alle idrætsleverne fortsætter deres virke inden for idrætten, efter de har forladt Bellahøj Skole. En del af idrætslinjens indhold er derfor også uddannelseskurser, der ligger udover normal træning og idrætsundervisning. De uddannes blandt andet i skadesforebyggelse, som hjælpeinstruktører, stævne officials²⁷, i sund kost med mere. Der er endnu ikke planlagt opfølgning på målsætningen, og der findes således ikke viden om, hvor mange der fortsætter deres virke i idrætten, eller hvor mange der er blevet trætte af idræt efter udgangen af 9. klasse. Ligeledes er der ikke planlagt opfølgning på eventuelle idrætsmæssige resultater. For at kunne følge op på målsætningerne bør man derfor udarbejde en plan for opsamling af informationer vedrørende tidligere idrætslevers idrætslige virke, samt naturligvis deres idrætslige resultater.

3.4. Fokus på lærerne

3.4.1. Deltagelse og ejerskab

Når en idrætsskole skal implementeres på en eksisterende skole handler det ikke bare om resourcer og nye muligheder. Det handler også om mennesker og en skolekultur, som er bygget op over mange år. Lærere og elever har skabt en skole med traditioner, rutiner og værdier, som man holder af og ønsker at bibeholde. Så når idrætsskolen skal evalueres, handler det ikke bare om, hvor mange idrætstimer der er kommet til, og hvilke nye faciliteter der er til rådighed. Det handler i høj grad om, hvorvidt lærere og elever deltager i idrætsskoletemaerne, om de benytter de tilbud, der er til rådighed, og hvordan idrætsskolen bliver italesat. Fortælles der *vi-historier* eller *de- og dem-historier* på lærerværelset? Her er det væsentlig at undersøge om og hvornår der sættes lighedstegn mellem idrætslinjen og idrætsskolen, eller om Bellahøj Skole er blevet til en idrætsskole indeholdende en idrætslinje.

²⁷ Dette skete blandt andet i forbindelse med Skole-OL, september 2009.

Et par af de redskaber der er blevet benyttet i evalueringen er gennemgang og analyse af lærernes årsplaner samt en 4-ugers periode med aktivitetsregistreringsskemaer, hvor det var muligt for lærerne dels at registrere i hvilke timer, de har benyttet idrætsskolens temaer, samt hvorvidt det er teoretisk, didaktisk betonet eller om det er anvendt som bevægelsespauser.

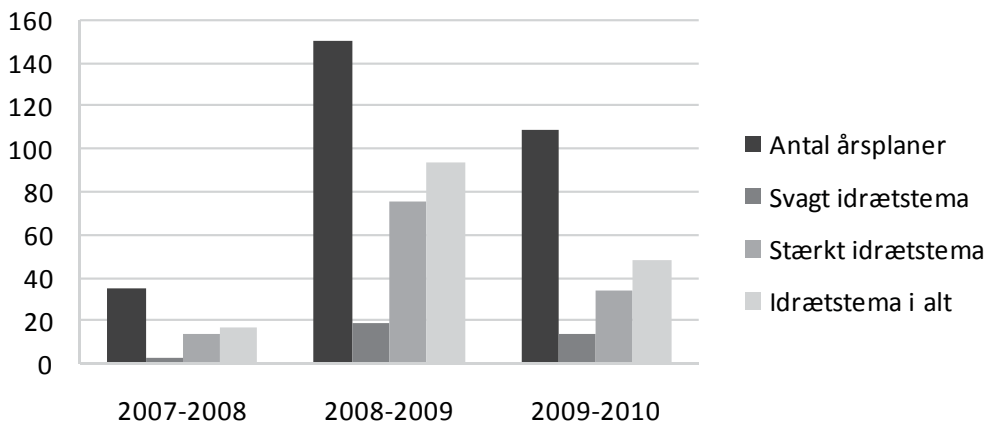
Årsplaner

Alle lærere skal aflevere årsplaner for deres klasser i de respektive fag. På Bellahøj Skole oploades disse på skolens intranet, således at skolens ledelse og lærere har mulighed for at følge med i de enkelte klasser, såfremt de ønsker det. Det er ligeledes disse oploadede årsplaner, dette afsnit tager udgangspunkt i. Ikke alle årsplaner er at finde på skolens intranet og skolelederen bekræfter,²⁸ at enkelte årsplaner afleveres i papirform på kontoret. Dette skal tages i betragtning, når efterfølgende grafer og analyser vurderes.

Årsplanerne har været diskuteret som anvendelsesredskab i de tidligere rapporter, og specielt i år 2007-2008 blev de ikke brugt til nogen form for konklusion, idet antallet af udarbejdede årsplaner var forsvindende lille. Det blev diskuteret i styregruppen, og i mangel på andet eller bedre værktøj, blev årsplanerne analyseret endnu engang i 2008-2009, hvor antallet af afleverede årsplaner var væsentlig højere.

Således er årsplanerne som tidligere år både optalt og gennemgået for planlagt brug af idrætsskolens temaer for 2009-2010, og resultaterne opstillet i efterfølgende diagram.

Diagram 8. Optælling af årsplaner inkluderende idrætsskolens temaer

Diagrammet er udtryk for antallet af afleverede (oploadede til skolens intranet) årsplaner, samt i hvilken grad (stærkt eller svagt), at idrætsskolens temaer figurer.

Generelt kan det siges, at der er afleveret færre årsplaner i år end i forhold til sidste år. Som tidligere er årsplanerne ligeledes blevet analyseret i forhold til, hvilke klassetrin idrætsskolens temaer anvendes i undervisningen. Dette har oprindeligt været begrundet i den trinvis implementering, men kan samtidig være et udtryk for, hvorvidt forberedelsen til implementeringen er lykkedes. Da 2009-2010 er sidste år og dermed første år idrætsskolen implementeres i ud-

²⁸ Interview, den 07.05.10.

skolingen, er det interessant at se, hvorvidt dette også kommer til udtryk i forberedelserne og dermed årsplanerne.

Tabel 8. Årsplaner med idrætstemaer

	2008-2009			2009-2010		
	Stærkt	Svagt	Samlet	Stærkt	Svagt	Samlet
m 1 klasse	100%		100%	100%	0%	100%
0. klasse	100%		100%	100%	0%	100%
1. klasse	57%		57%	38%	13%	50%
2. klasse	64%	18%	82%	100%	0%	100%
3. klasse	53%	33%	86%	50%	33%	83%
4. klasse	22%	56%	78%	43%	14%	57%
5. klasse	47%	20%	67%	11%	33%	44%
6. klasse	30%	10%	40%	0%	25%	25%
7. klasse	56%	9%	65%	8%	23%	31%
8. klasse	61%	6%	67%	59%	9%	68%
9. klasse	56%		56%	13%	0%	13%

Som nævnt tidligere er data fra 2007-2008 ikke statistisk brugbart, idet kun ganske få årsplaner er afleveret.

Set ud fra data fra årsplanerne er arbejdet med idrætstemaerne generelt gradvist faldende, og det er på ingen måde tydeligt at se, at udskolingen i år er blevet en del af idrætsskolen ud fra årsplanerne.

Der kan være flere forklaringer på dette, og ved nærmere analyse er det stadig de samme fag som tidligere, der mangler bevægelse i undervisningen. Tidligere anbefalinger om at diskutere det i fagudvalg bør derfor gentages, med det forbehold at skolens ledelse eller det pågældende fagudvalg har konkluderet, at idrætsskolens temaer ikke er af relevans i disse fag. Det er ligeledes muligt ud fra det empiriske grundlag at vurdere, at det delvist er de samme lærere, som mangler at inddrage idrætsskolen i deres undervisning. Yderligere er det i høj grad de nyansatte lærere, som mangler at inddrage idrætsskolens temaer i deres årsplaner, hvilket kunne antyde, at de måske ikke er blevet orienteret om, hvordan det forventes, at idrætsskolen indgår i undervisningen – også på et fagdidaktisk og pædagogisk niveau.

Skolelederen afviser dog dette:

Det er garanteret usikkerhed. Så har man skulle snakke sammen med parallelklassen og skulle finde sine egne ben i det. Det er bestemt ikke ensbetydende med at der ikke foregår noget [...]. (ledelsen, maj 2010)

Konkret eksisterer der en problematik omkring ansættelser på Bellahøj Skole. Hvorvidt og hvordan idrætsprofilen har slået igennem i lærerkollegiet, og vigtigheden af at det har indgået som en væsentlig del ved for eksempel nyansættelser, har været diskuteret tidligere, og der har været divergerende meninger om, hvorvidt dette er blevet gjort i tilstrækkelig grad.²⁹ I år er der konkret opstået et problem, i kraft af et generelt ansættelsesstop i Københavns Kommune, og dermed er der opstået en situation, hvor der sker forflytninger af lærere i kommunen via en jobbank. Bellahøj Skole får dermed yderligere den udfordring at udvikle idrætsskole, med personale, der måske ikke har ønsket at være på en idrætsskole.

Vi har en stak ansøgninger af super kvalificerede lærere og børnehaveklasse ledere. Den stak har vi makuleret fordi der er ansættelsesstop. [...] det er fuldstændig usandsynligt at de lærere der er i overtal på andre skoler lige præcis passer på de skoler hvor man mangler lærere. Systemet holder ikke. Det er totalt utidssvarende. Som skole bliver vi vurderet og evalueret konstant med kvalitetsrapporter [...] men vi må end ikke ansætte vores eget personale (ledelsen, maj 2010)

Generelt kan man sige, at årsplanerne er et tvivlsomt redskab at anvende, idet der synes at være meget vide rammer for anvendelsen og brugen. Skolelederen bekræfter, at nogle årsplaner tydeligt benyttes som lærerens redskab, mens andre årsplaner er skrevet, fordi det er et krav. ”og det er helt tydeligt. Jeg havde nær sagt at det er et generationsfænomen” (ledelsen, maj 2010). Alle årsplaner bliver dog kigget igennem, men uden nogen egentlig opfølgning eller kontrol.

Ja og nej, det kommer an på hvor grelt tingene har været. Det har jo meget at gøre med en vurdering af praksis. (ledelsen, maj 2010)

På spørgsmålet, om hvorvidt lærerne skal forholde sig til idrætsskolen i årsplanerne eller alene trinmål og Fælles Mål, svarer skolelederen:

Lærerne skal begge dele, men frem for alt er det deres praksis. Men årsplanen er, det er sådan en mærkelig ting der er kommet ind i skolen, lidt a la elevplaner, og det har for nogle været det helt store mantra, og for andre er det altså ikke. (skoleleder, maj 2010)

Konklusionen må således være, at man fra Bellahøj Skoles side overholder regler og krav om årsplaner og opfordrer til at årsplanerne anvendes i forbindelse med idrætsskolens temaer, men samtidig lader man praksis være bestemmende for, hvordan det i øvrigt tackles. Såfremt skolens ledelse oplever, at der arbejdes fornuftigt med temaerne, og at udviklingen er i bevægelse, blander man sig således ikke i lærernes konkrete praksis.

---

²⁹ Noter fra 'Kronologisk log' den 15.12.2008.

Implementering af idrætsskolens temaer i timerne

Baseret på analyserne af årsplaner og skolelederens uddybning af brugen og praksis omkring dem, er det derfor rimeligt at konkludere, at årsplaner ikke er anvendelige til at vurdere aktivitetsniveauet i undervisningen. Samtidig er det også tydeligt, at nogle lærere konkret har taget udgangspunkt i hvor man bevæger sig i undervisningen, og understreger derfor, hvornår man går til en aktivitet ud af huset eller områder, hvor man er fysisk aktiv i undervisningen, men hvor det ikke nødvendigvis er relateret til idrætsskolens temaer.

Det kan anbefales, at der fra skolens side er en tydeliggørelse af idrætsskolens temaer, og at det således fremgår at det lige så vel kan være teoretisk som didaktisk, og ikke kun udtryk for den fysiske bevægelse som ved for eksempel bevægelsespauser. Flere lærere nævner da også, at de stadig har behov for idéer til, hvordan de implementerer idrætsskolens temaer i undervisningen.

Det har stor betydning for mig at jeg bliver ved med at få undervisnings/inspirationstilbud fra skolen. (lærer, november 2009)

Den største udfordring er at komme på nye undervisningsforløb med bevægelse. (lærer, maj 2010)

Jeg har meget svært ved at kombinere teori og praksis. Har forsøgt at lave meget bevægelse i undervisningen [...]. Jeg mangler stadig gode idéer / inspiration og jeg mangler især plads at gøre det på. (lærer, maj 2010)

Den manglende mulighed for indsigt i den konkrete implementering har været diskuteret med ledelse, styregruppe og senere med afdelingslederen, og en anderledes organisering er blevet overvejet og senere bearbejdet. Jeg har således udviklet et nyt redskab, hvor lærerne har skullet gennemføre en registrering af de timer, hvor idrætsskolens temaer har indgået over en 4-ugers periode.

Dette er blevet gennemført første gang i 2009 og igen i 2010 i ugerne 8-11. Her er lærerne blevet bedt om at registrere, i hvilken grad idrætsskolens temaer er implementeret i undervisningen. Alle lærernes individuelle skemaer er gennemgået, og alle lærere, hvis primære funktion

er undervisning, har fået udleveret et ugentligt skema (bilag 8) samt et forklarende brev (bilag 9). Resultatet var i 2009 desværre en ringe tilbagemelding, og datamaterialets anvendelighed er derfor blevet diskuteret. Efter yderligere analyse, er materialet bearbejdet således, at alle lærere, der har afleveret et skema, har fået en uge udvalgt, og det samlede resultat er så blevet én repræsentativ uge for så mange lærere som muligt. Med det grundlag, er resultatet blevet ganske positivt, og statusrapporten 2008-2009 konkluderer, at over 1/3 af undervisningen indeholder idrætsskolens temaer, og at implementeringen af idrætsskolen i alle fag (modsat året før) har taget fart, og er stærkt placeret og funderet i skolen dagligdag.³⁰

Tabel 9. Lærernes deltagelse i registreringsprojekt	
I 2009 ser deltagelsen således ud:	I 2010 ser deltagelsen således ud:
40 lærere blev inddraget i registreringsprojektet.	54 lærere blev inddraget i registreringsprojektet.
43% af lærerne (17) har afleveret alle 4 skemaer	31% af lærerne (17) har afleveret alle 4 skemaer

Afleveringerne fordeler sig dog således:

Tabel 10. Aflevering af registreringskemaer									
		Uge 8		Uge 9		Uge 10		Uge 11	
Antal skemaer afleveret	2009	27 stk.	68%	25 stk.	63%	25 stk.	63%	20 stk.	50%
Antal skemaer afleveret	2010	29 stk.	54%	22 stk.	41%	22 stk.	41%	21 stk.	39%

Ligesom i statusrapport 2008-2009 er antallet af afleverede skemaer ikke tilstrækkelige, til at frembringe et resultat med statistisk værdi. Faktisk er den overordnede svarprocent lavere end sidste år, idet 25 lærere ikke har afleveret nogle skemaer. Jeg har derfor ligesom i 2009 valgt at gennemgå de afleverede skemaer, og ud fra de afleverede informationer skabe én uge, der er repræsentativ for den 4-ugers registreringsperiode. Udtrækket af datamaterialet er foregået således, at de lærere (7) der kun har afleveret ét skema har fået dette medtaget, hvorimod de lærere, der har afleveret flere eller alle fire skemaer, har fået et enkelt uges skema udtrukket randomiseret (fremgår af bilag 10).

Skemaerne er blevet analyseret for idrætsskolens temaer i alle timer. Dette er opgjort procentvis for det samlede antal lektioner, der er blevet registreret per årgang samt på indskoling, mellemtrin og udskoling. Det er angivet således, idet at implementeringen har været planlagt trinvis, og det er derfor interessant og se om alle afdelinger deltager samt hvor meget og hvordan de bruger idrætsskolens temaer.

³⁰ Statusrapport 2008- 2009.

Tabel 11. Opgørelse over registreringskemaer med idrætsskolens temaer

	Samlede antal lektioner	Antal lektioner, registreret	Procentvis fordeling af registrerede lektioner	Antal lektioner der inkluderer idrætsskolens temaer	Procentvis fordeling pr. klassetrin	Procentvis fordeling: indskoling, mellemtrin, udskoling
m1 klasse	25	13	52%	4	31%	
0. klasse	75	75	100%	37	49%	
1. klasse	81	42	52%	20	48%	
2. klasse	84	27	32%	3	11%	
3. klasse	58	41	71%	5	12%	
SUM	298	185	62%	65		35%
4. klasse	52	26	50%	12	46%	
5. klasse	58	34	59%	10	29%	
6. klasse	60	8	13%	0	0%	
SUM	170	68	40%	22		32%
7. klasse	95	36	38%	8	22%	
8. klasse	92	29	32%	4	14%	
9. klasse	93	54	58%	15	28%	
SUM	280	119	43%	27		23%
Gennemsnit			48%		26%	

Tabellen forsøger at give et billede af, hvor mange timer det har været muligt at registrere, og samtidig i hvor mange af disse timer idrætstemaer har indgået, enten didaktisk/metodisk, bevægelsespauser eller teoretisk.

Ved gennemgangen af tabellen ses en af ulemperne ved at registreringskemaerne er baseret på lærernes skemaer, idet for eksempel 6. klassetrin er ringe repræsenteret, og det er uklart om det er, fordi lærere på dette klassetrin ikke har afleveret skemaer, eller om det er et uheldigt udfald af den randomiserede udvælgelse. Yderligere problemstillinger i forbindelse med de 4-ugers registreringsperiode er manglende registrering af vikartimerne ved sygdom, 6. ferieuge med mere.

Sammenligner man de to sidste år af implementeringen af idrætsskolen i forbindelse med kropslighed, bevægelse og idræt i undervisningen, ser det således ud:

Tabel 12. Bevægelse og idræt i undervisningen. Feb./mar. 2009 - feb./mar. 2010				
	Procentvis fordeling pr. klassetrin	Procentvis fordeling: indskoling, mellemtrin, udskoling	Procentvis fordeling pr. klassetrin	Procentvis fordeling: indskoling, mellemtrin, udskoling
m1 klasse	40%		31%	
0. klasse	31%		49%	
1. klasse	41%		48%	
2. klasse	41%		11%	
3. klasse	42%		12%	
SUM		39%		35%
4. klasse	22%		46%	
5. klasse	37%		29%	
6. klasse	7%		0%	
SUM		22%		32%
7. klasse	31%		22%	
8. klasse	21%		14%	
9. klasse	26%		28%	
SUM		29%		23%
Gennemsnit	32%		26%	

Når man nærlæser tallene, er der ikke noget entydigt billede. Dog ser det generelt ud som om, at niveauet for kropslighed, bevægelse og idræt i timerne er meget lig det fra sidste år. Dog er mellemtrinnet mere i gang end sidste år, hvilket kan tyde på, at nogle af erfaringerne fra sidste år viser sig positivt.

Statusrapporten fra 2008-2009 bemærker, at det ikke umiddelbart er tydeligt at se, at udskoling ikke formelt er en del af idrætsskolen. I år, hvor udskoling nu er en del af idrætsskolen, er billedet forringet en smule, således at det sidste år er på 29%, hvor det i år er på 23%.

Som nævnt har flere lærere gennem alle tre implementeringsår tilkendegivet, at de synes, at det er svært, og at de mangler konkrete ideer til implementering. I forbindelse med første års gennemførelse af registreringerne, har afdelingslederen opstartet 'Spydspidsklasser'. Det er lærere, der på frivillig basis har meldt dem og deres klasse til at afprøve og videreudvikle en del af det materiale, skolen har til bevægelse i klassen. Efterfølgende har der været opfølgende møder, hvor viden og materialer er diskuteret og udvekslet. Resultatet har overordnet været positivt, og alle involverede lærere har efterfølgende præsenteret noget af det de har arbejdet med i workshops på skolens pædagogiske weekend den 18.-19. september 2009.

Udover bevægelse i undervisningen deltager Bellahøj Skole i mange idrætsrelaterede aktiviteter inden og udenfor skoletid. I 2008-2009 var der registreret cirka 70 forskellige idrætsforløb

og aktiviteter og i 2009-2010 cirka 103. I bilagsdelen (bilag 11) kan man se en opgørelse over aktiviteterne for skoleåret 2009-2010. Alle informationer er hentet fra Bellahøj Skoles kalender via LærerIntra.

3.4.2. Vurdering af arbejde og arbejdsplads

Dette afsnit omhandler lærernes egne tanker om deres arbejdsplads. Det empiriske grundlag består af et spørgeskema, der er udleveret til lærerne gennem idrætsskolens tre implementeringsår, samt semi-strukturerede interview med seks lærere. De seks lærere er interviewet ved idrætsskolens opstart i efteråret 2007 og ved projektperiodens afslutning i foråret 2010. Lærerne er udvalgt repræsentativt i 2007, således at der er både kvinder og mænd samt nyansatte og ”gamle” lærere. Lærerne er endvidere udvalgt på baggrund af deres holdninger til idrætsskolen og til profilskoler, således at lærerkollegiet er bredt repræsenteret.

Det udleverede spørgeskema har været enslydende alle tre år, (med undtagelse af et enkelt spørgsmål) med henblik på, om der er en ændring i holdninger til både idrætsskolen og profilskoler. I løbet af de tre år har der naturligvis været en udskiftning af en del af lærerkollegiet, og skemaerne er derfor heller ikke gennemgået med henblik på den enkelte lærer, men på lærerkollegiets samlede holdninger.

		2007 November	2008 November	2009 November	2010 Maj
Synes du generelt at profilskoler er en god idé?	Ja	72%	82%	83%	88%
	Nej	5%	9%	6%	2%
	Ved ikke	23%	9%	11%	9%
Hvem er ansvarlige for at idrætsskolen kommer til at fungere?	Kommune	69%	88%	69%	65%
	Ledelse	92%	100%	100%	91%
	Lærere	82%	100%	100%	95%
Tror du idrætsskolen på Bellahøj Skole bliver en succes?	Ja	67%	94%	97%	88% ³¹
	Nej	3%	3%	0%	0%
	Ved ikke	31%	3%	0%	9%

Af tabel 13 fremgår det tydeligt, at lærernes holdning til profilskoler ændrer sig, efterhånden som de gør sig erfaringer med konceptet. Det betyder dog ikke, at de alle er positive, men at de har en klar holdning til profilskole idéen, modsat første år, hvor der er en del, der er usikre. Idrætsskolen har for flere lærere været et koncept, der er ”trukket ned over hovedet” på dem, og i 2007 har man identificeret ledelsen som den ansvarlige aktør. I 2008 er det tydeligt, at

³¹ Årsagen til at det ikke giver 100% er enkelte skemaer med ubesvarede spørgsmål.

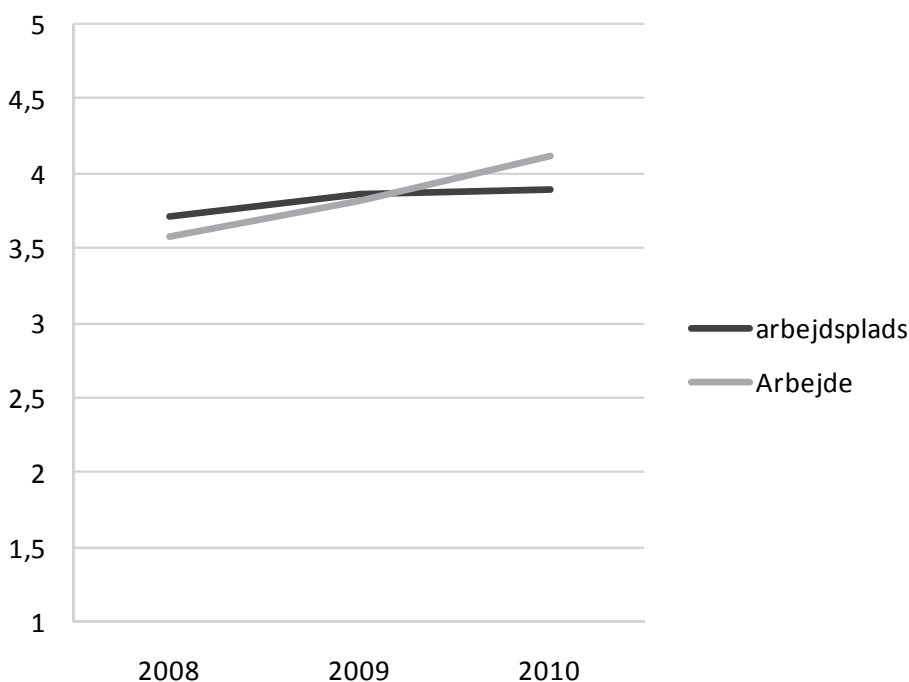
flere lærere har taget ejerskab, mens alle de nævnte aktører har haft væsentligt vægt. Dog er der enighed om, at det egentlig arbejde og ansvar for udvikling af idrætsskolen har ligget på skolen i lige fordeling mellem lærerkollegium og ledelse. I 2009-2010 er der samme enighed omkring ansvarsfordelingen, men samtidig en tendens til, at kommunen bliver mindre væsentlig med tiden. Lærerne er i overvejende grad enige om, at idrætsskolen bliver en succes, men der er sidst i projektperioden en lille usikkerhed blandt lærerne. Den videre analyse af spørgeskemaerne viser også, at usikkerheden kommer til udtryk i forbindelse med de økonomiske overvejelser, samt hvorvidt det er muligt at opretholde den positive energi og atmosfære i fremtiden. Flere lærere udtrykker behov for fortsat at få tilbudt inspirationsmateriale, efteruddannelse og kollegial sparring, ligesom der efterspørges fremtidige perspektiver for idrætsskolens udvikling.

En enkelt bekymring, som kommer til udtryk i spørgeskemaerne fra skoleåret 2009-2010, er en problematisering af succesen. Man er bekymret over de høje klassekvotienter og forudser, at der vil mangle plads:

Pas på succesen ikke bliver ødelagt ved at klasserne bliver fyldt op.
 At vi får for store klasser og for mange klasser, fordi vi er så populære.
 Pladsproblemer – hvem kan lave bevægelse på få kvadratmeter.
 (Spørgeskema – lærere, Maj 2010)

I forbindelse med spørgeskemaet er lærernes tilfredshed med henholdsvis arbejdsplads og arbejde målt på en skala fra 1-5. Disse data findes for efterår 2008, efterår 2009 og forår 2010 og er udtrykt i følgende diagram.

Diagram 9. Lærerkollegiets tilfredshed med arbejdsplads og arbejde

Generelt er lærerne meget glade for deres arbejdsplads og deres arbejde, hvilket delvis refererer til de faciliteter og muligheder skolen har fået, ligesom indflydelse på eget arbejde, og friheden til at afprøve initiativer i implementeringsperioden sjældent er blevet begrænset af ledelse, kollegaer eller økonomi. Ved de skemaer, hvor værdiskalaen er kommenteret negativt omhandler det typisk elever, der er vanskelige at undervise, for meget social-pædagogisk arbejde samt generelle arbejdsbetingelser for lærere i Københavns Kommune. Værdierne for tilfredsheden med arbejdsplads og arbejde er dog relativt ens ved alle tre målinger og følges ad, dog ser det ud til, at arbejdsglæden er stigende, mens tilfredsheden ved arbejdspladsen er stagnerende. Det kunne være et udtryk for en bedre elevrekruttering, og dermed at flere lærere oplever en bedre fordeling af undervisning og social-pædagogisk arbejde, men en mere præcis fortolkning kræver yderligere undersøgelser.

3.5. "Vi skal have glade børn på Bellahøj Skole"

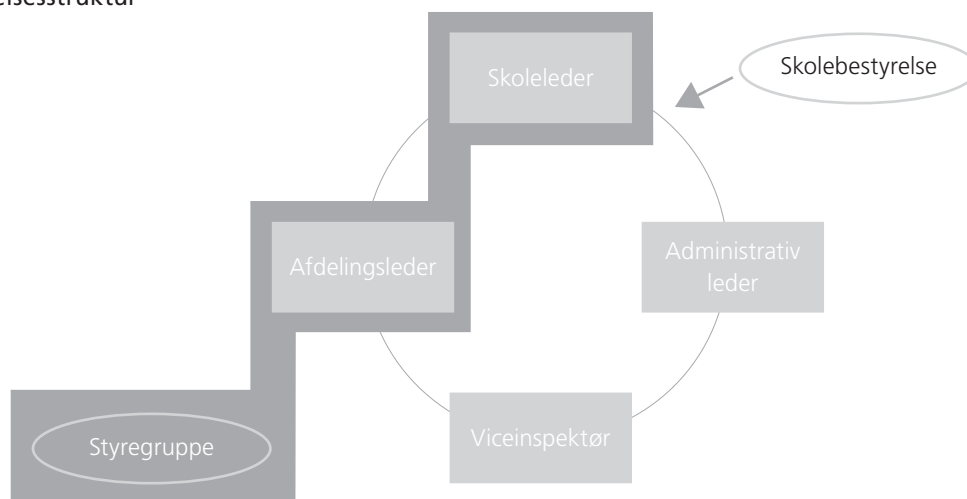
Den overordnede målsætning for idrætsskolen (se afsnit 1.4.) er bred og åben for mange forskellige aktiviteter og perspektiver, hvilket har været positivt og nødvendigt for, at skolen som helhed kunne medvirke til at udvikle en idrætsskole. Samtidig med denne åbenhed har budskabet fra skolelederen været enkelt og klart: "vi skal have glade børn på Bellahøj Skole".³² Der til kommer naturligvis flere konkrete centrale spørgsmål, som for eksempel: er det muligt at ændre den etniske sammensætning af elever, ved hjælp af en profil? Er idrætsskolen en indgang til idræt i fritiden med mere? Afdelingslederens ambitioner har været konkrete i kraft af hans position, og har omhandlet blandt andet opkvalificering af idrætsundervisningen på skolen og i Københavns Kommune³³, at skabe sammenhæng i idrætsundervisningen over et helt skoleforløb, at elever på idrætlinjen udvikler sig individuelt i deres idrætsgren, at idræts elever lærer at tage ansvar for både skolearbejde og træning, samt at de finder glæde ved og overskud til både træning og skolearbejde. De nævnte målsætninger er naturligvis ikke udtømmende, men blot nogle af de overordnede, som ligger inden for projektplanen fra *Faglighed For Alle* (2007), og direkte kan relateres til skolens overordnede målsætning. Projektplanen beskriver ligeledes det planlagte implementeringsforløb, og det har været ledelsens opgave at konkretisere denne.

³² Mødenoter, 31.08.07.

³³ Mødenoter, 19.07.07.

Ledelsen på Bellahøj Skole består af fire personer med hver deres ansvarsområde, og forventningerne til idrætsskolen udtrykkes derfor også forskelligt, afhængig af hvilket perspektiv man tager. Konkret kan ledelsen under implementeringsperioden afbildes således:

Figur 3. Ledelsesstruktur

Bellahøj Skole har sin 'normale opbygning' med ledelsesteam og skolebestyrelse, mens idrætsskolen (markeret med mørkegråt) primært følges og kvalificeres af styregruppen, skoleleder og afdelingsleder. Styregruppens rolle har været at følge projektet med henblik på at diskutere og kvalificere udviklingen og diverse tiltag samt afhjælpe eventuelle problemstillinger i distrikts- eller forvaltningsregi.

Analysen i følgende afsnit er primært baseret på møder og interviews med ledelsen samt informanter blandt lærerkollegiet.

3.5.1. Implementering

Idrætsskolens implementeringsplan er baseret på en 3-årig implementeringsperiode, hvor man har valgt at implementere idrætsskolen nedefra, således at indskoling startede første år, mellemtrinnet kom med andet år og udskoling tredje og sidste år. Fordele ved dette skulle være, at en mindre gruppe blev involveret i første omgang, og samarbejdet dermed kunne blive stærkere, mens resten af skolen kunne forberede sig på de kommende år. Samtidig kunne man opsamle erfaringer, som kunne bruges af mellemtrin og udskoling de efterfølgende år.

Denne implementeringsstrategi var dog allerede til diskussion i styregruppen meget tidligt i forløbet, fordi der ikke var en oplevelse af, at skolen forberedte sig på idrætsskolen, men snarere var afventende. Skolelederen udtrykte på det tidspunkt, at han retrospektivt mente, at man skulle have implementeret idrætsskolen på hele skolen samtidigt.³⁴ Dette har blandt andet væ-

³⁴ Mødenoter, 14.03.08.

ret på grund af den uenighed, der har eksisteret blandt lærerne det første år, samt en skepsis fra den gruppe der har været modstandere af idrætslinjen og det elitære perspektiv i folkeskolen. Yderligere er det muligt at reflektere over, hvorvidt en implementering i udskolingens samtidig med oprettelsen af idrætslinjen kunne have været helhedsskabende, og derved muligvis kunne have undgået en distancering til idrætsklasserne fra både lærere og elever fra parallelklasserne. Generelt må det derfor anbefales, at den samlede skolekultur³⁵ ved implementering af profilskoler, evalueres forud for udarbejdelse af implementeringsplanerne, således at skolens dynamik og arbejdsform analyseres så implementeringen baseres på dette frem for organisatoriske og andre praktiske forhold.

3.5.2. Bevægelse i skolekulturen

Bellahøj Skoles kultur er af flere informanter, blevet beskrevet som en *jeg-kultur*, hvor samarbejde har været begrænset til mindre grupperinger uden anden struktur end personlige kontakter og relationer.

Jeg synes der er en kultur her af at man tænker jeg og ikke tænker vi. (lærer, januar 2008)

Hvis du havde nogle ideer så hørte man aldrig som man gør på andre skoler: det har vi prøvet før. Den hører du aldrig, men til gengæld er du helt aldeles ansvarlig for det og du skal ikke forvente hjælp. (lærer, januar 2008)

Dette er formentlig et resultat af en skole, der har været i en negativ spiral i forbindelse med skiftende ledere, faldende elevtal og stigende sygefravær, og hvor lærerne har været presset af klasser med stigende adfærdsmæssige problemer og lavt fagligt niveau blandt eleverne. En kultur som er vendt med støtte fra en ny skoleleder³⁶, en idrætsskole med fokus på udvikling af skolen via undervisning, forbedrede faciliteter med mere.

Det fremgår af Statusrapport 2008-2009, at skolelederen udtrykker en klar ændring i skolekulturen, og at der er en bevægelse mod en *vi-kultur*. Dette bliver dog ikke entydigt bekræftet af informanter fra lærerkollegiet i udgangen af projektperioden. Nogle siger, at der stadig eksisterer en ren *jeg-kultur*, nogle siger 'vi' om nærmeste samarbejdspartnere, og nogle siger, at lærerkollegiet er under forandring, men at udviklingen går meget langsomt og at "den gamle kultur" genoplives under konflikter eller i pressede perioder som for eksempel time-fag fordeling, hvor fællesskabsfølelsen er sat på prøve, og det 'at løfte i flok' ikke eksisterer.

[...] så er det to skridt frem og et tilbage. Det er sådan jeg tænker [...] men det kan være det er præget af at vi sidder midt i denne her planlægning af næste skoleår, og tingene går lidt i stå [...] hvor er det egentlig henne det her fællesskab. (lærer, maj 2010)

³⁵ Her menes både elever, lærere og samspillet mellem lærerkollegium og ledelse.

³⁶ Den nuværende skoleleder blev ansat i efteråret 2005, hvor beslutningen om at ansøge om idrætsskolen var taget.

Idrætsskolen har været italesat som et udviklingsprojekt, hvilket har betydet at ledelsen på mange områder har givet lærerne mulighed for at byde ind, hvor de havde tid og kompetencer. Dette har været en styrke og en nødvendighed for implementeringen. Lærerne har således taget ejerskab og skabt idéer og holdninger til idrætsskolen som skole og konkret, hvad det kan betyde for undervisningen og det børneliv, der tilbydes i skolen.

Hvis der er en skole hvor der er engagerede lærere der laver nogle ting, så avler det altså også nogle lærere igen der synes det er spændende. (lærer, maj 2009)

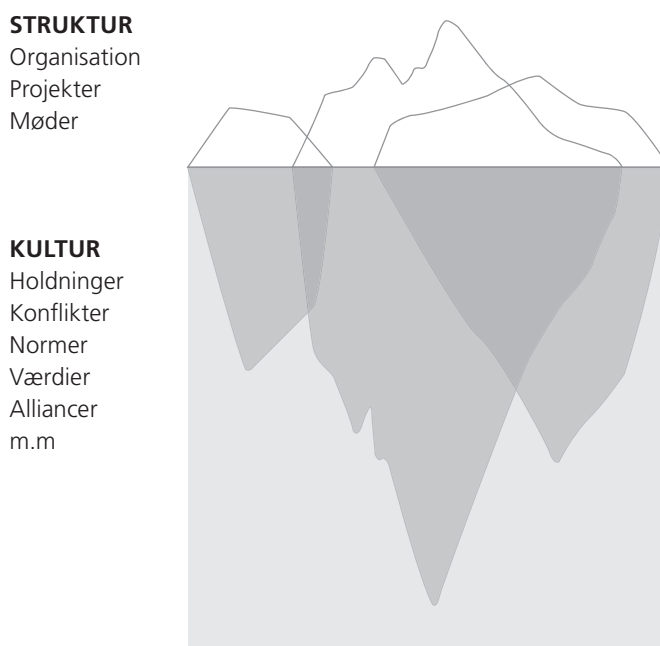
Det der ikke er helt så åbenlyst, men som jeg tror, betyder rigtig meget for eleverne, det er lærernes engagement, altså deres tilgang til undervisning. Den tror jeg bare er meget større. (lærer, maj 2010)

Her sker der noget. Her går man ikke død. (lærer, maj 2010)

Udfordringen er kommunikationen med lærerne, og muligheden for at samle op på idéerne og den generelle udvikling og retning. Det er en vanskelig balancegang mellem at give lærerne plads til selv at udvikle og udstikke konkrete guidelines, idet for meget frihed for nogle resulterer i usikkerhed, hvor resultatet bliver passivt og afventende. Udstikkes klare guidelines følges de til tider meget konkret med den konsekvens, at det kan være hæmmende for udviklingen og begrænsende for skolens idrætsbegreb. For at skolen fortsat skal kunne leve op til målsætningen, er det vigtigt, at idrætsbegrebet ikke bliver låst fast i for eksempel bevægelse, sundhed eller sport, men i stedet udvidet og testet på forskellige og alternative parametre.

En vekselvirkning mellem guidelines eller fokuseringer og frihed til udvikling har eksisteret på Bellahøj Skole, og man har måttet acceptere, at en implementering på det strukturelle niveau er gået langt hurtigere end på det praktiske niveau.

Figur 4. Struktur kontra kultur

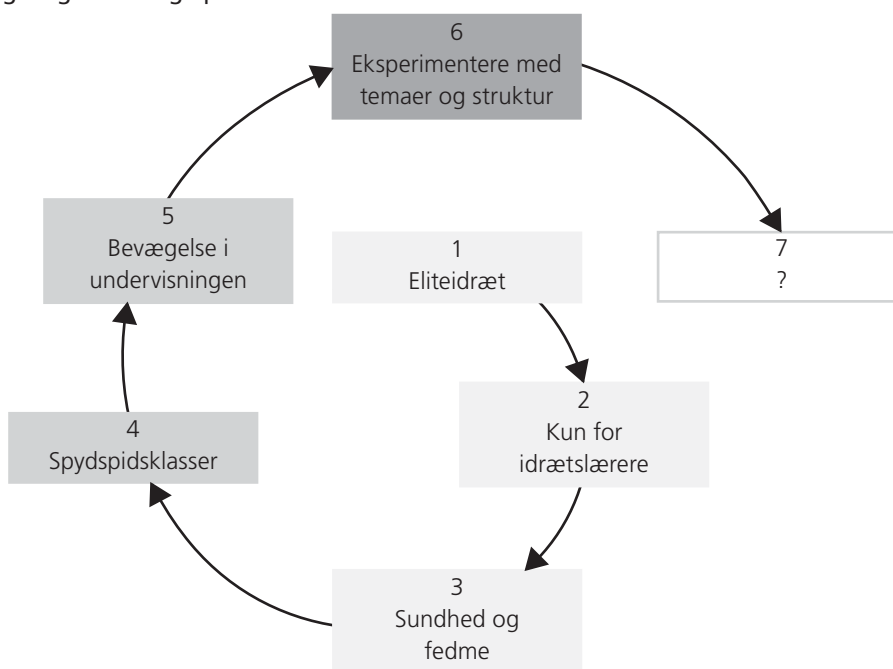
3.5.3. Hvordan forstås 'idræt', og hvad er en idrætsskole?

Netop italesætningen af idrætsskolen har været særlig relevant, og det fremgår af analyser af flere interviews med informanter, at det kunne have været relevant med en begrebsafklaring og diskussion i idrætsskolens opstartsfasen.

Man kunne godt kalde det idræt og så kunne man sige at der skulle være så og så mange timers ekstra motion, som kunne være en tur i skoven, [...] men ved at kalde det idræt, så bremses du faktisk nogle ting. (lærer, januar 2008)

Begrebet 'idræt' kan have mange betydninger, afhængig af personlige og kulturelle forhold, og det har tydeligt haft betydning for opfattelsen og holdningen til idrætsskolen. Af samme årsag har alle lærere indgået i et 30-timers efteruddannelseskursus, fordelt over de to første år af idrætsskolens implementering.

Figur 5. Erfarings- og udviklingsspiral

Blandt lærerkollegiet har der det første år været en generel opfattelse af, at idrætsskolen har haft noget med eliteidræt at gøre, og derfor primært har berørt de personer, der har været involveret i idrætlinjen. Efterfølgende har der været en opfattelse af, at projektet kun har haft relevans for idrætslærerne, ligesom der har været en forståelse af, at det har haft noget med sundhed at gøre – helt konkret fysiologisk sundhed – og flere har kommenteret på de meget overvægtige elever. Dette muligvis foranlediget af sundhedsplejersken har målt og vejlet alle elever som led i de forrige statusrapporter (se afsnit 3.2.2.). Senere har afdelingslederen igangsat et forsøg med 'spydspidsklasser', der har haft særlig fokus på bevægelse i undervisningen, fordi der har været en oplevelse af, at udviklingen er gået i stå. Idrætsskolen har derfor fået fokus på bevægelse i

timerne. Det positive resultat kan blandt andet læses af aktivitets- og bevægelsesregistreringerne fra Statusrapport 2008-2009 (se afsnit 3.4.1.). Samtidig kan det dog også betragtes som en begrænsning, da langt de fleste registreringer er bevægelse i timerne eller bevægelsespauser, mens der er ganske få teoretiske og enkelte metodisk/didaktisk brug af idrætsskolens temaer.

Først sidst på skoleåret 2009-2010 er diskussionerne om idrætsskolens struktur og temaer opstået blandt lærerne. Dels fordi udskolingen finder det vanskeligt at opfylde kravet om bevægelse i timerne, og dels på baggrund af en kompliceret time-fag fordelingen, hvor man har haft vanskeligt ved at blive enige som lærerkollegium. Der er også fremkommet forskellige forslag til, hvordan idrætstimerne kan placeres, og hvorvidt og hvordan de kan deles blandt idrætslærerne. Der er således i idrætsskolens tredje år begyndt at opstå behov hos lærerne for at diskutere, både hvad idrætsskolen skal indeholde og de strukturelle forhold omkring idrætsundervisning, timetal og placering. Det vidner om, at lærerne på alle skolens trin har gjort sig erfaringer med idrætsskolen, og er begyndt at diskutere det internt. Således må man konkludere, at ledelsens vekslen mellem frihed og guidelines har givet mulighed for at eksperimentere, med det positive resultat til følge, at lærerne nu kan diskutere og kvalificere nogle af de strukturelle beslutninger.

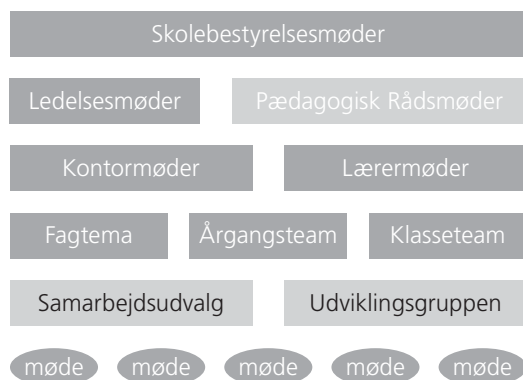
3.5.4. Fra idrætsprojekt til idrætsskole

Implementeringen af idrætsskolens temaer i undervisningen har foregået lidt langsommere end forventet, mens implementeringen af idrætsskolen på ledelsesplan har været mere enkel. Afdelingslederen har haft ansvar for alle opgaver relateret til idrætsskolen, som for eksempel opbygning af idrættslinje, indkøb af undervisningsmaterialer, byggesagshåndtering i forhold til renovationer samt budget ansvar, for blot at nævne nogle hovedområder. Den budget- og regnskabsmæssige organisering har desuden været placeret i *Faglighed For Alle* og har dermed været forvaltningsrelateret, hvilket har givet komplikationer i kraft af den fysiske afstand mellem skolen og *Faglighed For Alle* og den tidsmæssige forsinkelse på for eksempel konteringer, tilbagemeldinger med videre. Dette var specielt aktuelt det første år i kraft af mange etableringsudgifter, ligesom den langsigtede budgettering har været problematisk, især det sidste år, hvor *Faglighed For Alle* blev afviklet pr. 1. januar 2010 – altså midt i et skoleår. Denne budgetmæssige organisering har været fastholdt i hele projektperioden og vurderes til at have haft betydning for ledelsens samarbejde om idrætsskolen, ligesom det har medvirket til fastholdelse af projektstatus. Konstruktionen har endvidere bevirket, at idrætsskolen langt hen ad vejen er blevet personificeret ved afdelingslederen. Det er tydeligt i sprogbrugen omkring projektet og projektets resurser, at der sprogligt refereres til afdelingslederen, når man snakker om idrætsskolen. For at undgå dette og forsøge at påvirke skolekulturen til en øget *vi-kultur*, anbefales det derfor at forsøge at ændre sprogbrugen, samt at inddrage øvrig ledelse og lærere, hvor det er muligt. Dels til at diskutere udvikling og dels til at dele ansvar for enkeltopgaver, således at udviklingen af idrætsskolen bliver en fælles opgave for hele skolen.

3.5.5. Kommunikation og anerkendelse

Kommunikation og anerkendelse er to temaer, der går igen i de forskellige interviews. Når der fokuseres på kommunikationsveje på skolen, fremstår skolen som meget stor, hvor kommunikationsveje og beslutningskanaler kan være vanskelige at overskue. Mødestrukturen er ligeledes omfattende:

Figur 6. Mødestruktur

Mødefrekvensen ser således ud:

- Skolebestyrelsesmøder – 10 gange årligt.
- Pædagogisk Rådsmøder – 10 gange om året. Der ud over er der møder for lærer i KLF regi cirka otte gange om året.
- Ledermøder en gang om ugen i 40 uger.
- Kontormøde en gang om ugen i 40 uger.
- Samarbejdsudvalget, fire gange om året.
- Teammøder cirka to gange om måneden.
- Konferencemøder (socialrådgiver, PPR m.v.) 1 gang om ugen i 40 uger.
- Møder med forældre.
- Sikkerhedsudvalgsmøde – cirka fire gange om året.
- Møde i store og lille elevråd cirka en gang om måneden.

Dertil er der utallige mindre uformelle møder mellem lærere, klasselærere, mindre samarbejder med mere.

I kraft af de utallige møder og dertilhørende kommunikationsveje på skolen, er det vanskeligt at overskue, hvordan udvikling og processer igangsættes eller bremses, såfremt de er uhenigtsmæssige. Der er forventning om at faglige og pædagogiske diskussioner tages op i diverse teamsamarbejder, men blandt lærerkollegiet er der en oplevelse af, at netop det arbejde enten er nedprioriteret, eller at det ikke fungerer. Ildsjæle, der tidligere har taget hvervet formand eller ansvarlig, ønsker nu i forbindelse med den nye arbejdstidsaftale at indgå på lige fod med de øvrige, mens de øvrige stadig agerer, som om der er én ansvarlig. Det skaber et tomrum, og

på trods af ovennævnte mødestruktur, findes der endnu ikke strukturer, der kan følge op på dette.

Generelt er der en oplevelse af, at der er meget få steder, hvor man kan diskutere emner mere grundigt:

Jeg mangler et eller andet mellem ledelsen og Pædagogisk Råd. Jeg mangler et eller andet her inde midt i mellem som kan være med til at holde fat i det der bliver sagt her oppe fra og det der bliver sagt hernede fra. [...] det kan godt være der hvor Pædagogisk Råd skal være, men på en eller anden måde bliver det for stort til at holde fast i de ting. (lærer, maj 2010)

Ledelsen kan med stor effekt skabe et forum for at samle op på de forventninger og diskussioner, der opstår undervejs. Et mindre forum, hvor tanker og indspark til skolens struktur og udvikling, kan bringes til diskussion, og hvor konklusionen bringes videre til Pædagogisk Råds møder. Dermed kan enkelte punkter til dagsordenen diskuteres og kvalificeres, og endeligt kan der argumenteres for en retningslinje eller holdning i Pædagogisk Råd. Det vurderes, at en tydeligere kommunikation, en tydeligere udmelding af holdninger og eventuelt oplæg til diskussion kan bevirke et bredere bidrag fra flere, og dermed et større fællesskab til at løfte opgaverne på skolen.

Ledelsen har desuden forsøgt at gennemføre en afdelingsopdelte skole, hvor lærerne primært arbejder med 1.-6. klasse og med 7.-9. klasse, hvilket kan begrænse samarbejdspartnere, og dermed skabe færre men stærkere teams for den enkelte lærer. Dette er umiddelbart en god idé for at udvikle idrætsskolen. Dog rejser der sig to problemstillinger af forskellig karakter. På den ene side forventer man fra skolens side, at eleverne er kulturbærere af idrætsskolen, og forventer at de bringer bevægelseskulturen med sig i udskoling, som på nuværende tidspunkt har et svagere idrætsskolefokus end de øvrige trin. Der kan den afdelingsopdelte skole være en barriere, idet lærerne ikke på samme måde vil blive en del af kulturændringen. På den anden side hersker der tvivl hos lærerne om hvorvidt skolen er afdelingsopdelte. Spørgsmålet bliver under de gennemførte interviews modtaget som et humoristisk indslag, måske på grund af at de seneste interviews er gennemført i samme periode som time-fag fordelingen foregår. I forhold til idrætsskolen bør ledelsen derfor vurdere, hvilke argumenter de mener skal vægtes højest, og derefter forberede en plan for hvilke kriterier der kan sættes for fremtidige skemaplanlægninger og fagfordelinger. Derved kan skemalægningen få væsentlig betydning for fagudviklingen og for idrætsskolen.

Samtidig er der store forskelle på oplevelsen af ledelsens fornemmelse for hvad der sker på skolen og i undervisningen. Lærerne siger for eksempel:

Hvor ved de det fra. Der er ingen der kommer herop. Der er ingen der kigger på vores årsplan og siger 'det lyder spændende, det vil jeg gerne høre mere om. (lærer, maj 2010)

Mens ledelsen siger:

Man ved så meget på et kontor. Hvor er det egentlig de kanaler er? Det er ikke altid systematiseret. Der er nogle brændpunkter og så er der meget snak. Lærere snakker meget. Og så ser man så meget. Hvordan ser den lærer lige ud i øjnene for tiden. (ledelsen, maj 2010)

Der opstår dermed en situation, hvor lærerne ikke føler sig set, men hvor ledelsen har øje for dem.

For di idrætsskolen er relativ ny, og lærerne stadig arbejder hårdt på at implementere den i deres undervisning, bør man overveje, hvordan man kan opfylde lærernes behov om at blive set og anerkendt, selvom om man fra ledelsen har den information, man behøver for at støtte op om eventuelle problemer. Med en stærkere etablering af for eksempel årgangsteam, kunne man benytte disse til at skabe en anerkendende kultur lærerne imellem, hvor gode idéer og forløb kunne bringes videre til Pædagogisk Råds møder.

Generelt er Bellahøj Skole en aktiv skole, hvor mange idéer udvikles og afprøves – det er der enighed om på alle niveauer – og ovenstående anbefalinger er derfor bidrag til, måder hvorpå udviklingen kan stimuleres. Det er dog vigtigt at skolen, som helhed, begynder at vise hinanden anerkendelse for den opgave man allerede har løst, så det aktive arbejde fortsat udvikles.

3.6. Bellahøj Skole som resursecenter

En af målsætningerne med idrætsskolen, fra forvaltningen side, har været at idrætsskolen skal fungere som resursecenter for de øvrige folkeskoler i København. Dermed skal Bellahøj Skole være med til at kvalificere idrætsundervisningen, og inspirere til at få den kropslige dimension ind i den almindelige undervisning på de københavnske folkeskoler. Der har ikke været opsat specifikke krav til hvordan denne opgave skal løses, og Bellahøj Skole har derfor valgt at udvikle dette i sammenhæng med skolens øvrige udvikling.

Konkret udbyder idrætsskolen kurser i de fem idrætsgrene, der udbydes på idrætlinjen, og der arbejdes med yderligere at udbyde kurser i brug af specifikke gymnastikredskaber samt kursus i den bevægelige undervisning. Skolen har ligeledes valgt en kompetence person i GPS spillet DJEEO, der tilbyder kurser for lærere. Derudover har skolen arbejdet med mange forskellige emner inden for idrætsskolen, som kan udbydes som kurser eller undervisningsforløb. Skolen har blandt andet, i samarbejde med en fysioterapeut, gennemført motorisk screening af alle elever i børnehaveklaserne og efterfølgende tilbudt træning til de motorisk svage elever. Forløbet følges op af en workshop for elevernes forældre om motorik, og der har generelt været stor opbakning og tilfredshed med projektet fra skolen og forældrenes side.

Inden for implementeringsperioden har man tillige tilbudt elever kurser inden for 'Sund kost for forældre og børn', 'Idrætsskadeskursus', 'Skadesforebyggende træning', og der planlægges yderligere at tilbyde elever på idrætlinjen en 'Junioridrætsleder' uddannelse i samarbejde med Dansk Skoleidræt.

Efterhånden som skolen gør sig erfaringer med emnerne og de konkrete undervisningsforløb med eleverne vil disse emner ligeledes kunne udbydes til øvrige skoler. Idrætsskolen bør dog inden da overveje i hvilken form dette gøres bedst, og hvilket personale der forventes at varetage denne type opgaver.

Bellahøj Skole har som andre folkeskoler i København ligeledes legepatrulje, og skolen tilbyder uddannelse af legepatrulje ansvarlige. Skolen har valgt at give ansvaret for legepatruljen til en lærer, og man har med den opsatte struktur haft stor succes – både med antallet af deltagende elever, men ligeledes med at rekruttere legepatrulje ansvarlige. I forbindelse med evalueringen af Københavns Kommunes motionsstrategi, København - en by i bevægelse (Petersen og Ibsen 2009), fremhæves Bellahøj Skoles arbejde med legepatruljen positivt, og det giver dermed mulighed for udveksling af erfaringer og *best practises* med de øvrige skoler, der arbejder med legepatrulje.

En af de mere omfattende aktiviteter idrætsskolen har indgået i har dog været oplæg om idrætsskolen på andre skoler, hvor afdelingslederen har været inviteret som oplægsholder eller facilitator, skolebesøg på Bellahøj Skole, hvor skolen er blevet vist frem, og man har delt overvejelser, konkrete tiltag og planer. Afdelingslederen har ligeledes været på besøg hos de kommende profil skoler i Københavns Kommune, hvor etableringen af en profil på en allerede eksisterende skole har været diskuteret. Afdelingslederen har deltaget i ovenstående aktiviteter mere end 150 gange rundt om i Danmark i de sidste tre skoleår, og interessen for idrætsskolen har dermed været stor. Samtidig bør det nævnes, at der på trods af den høje aktivitet til sammenligning har været begrænset kontakt til de københavnske folkeskoler. Årsagerne til dette er ukendte, men i kraft af at det forvaltningens intention at alle folkeskolerne skal drage nytte af profilskolerne, er det en problemstilling man bør løse, i takt med at flere profilskoler starter op.

4 Konklusion

Bellahøj Skole har gennem tre år udviklet sig til en idrætsskole. Man har ved hjælp af målsætningen *idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv*, givet sig selv frihed og tid til at afprøve forskellige typer af undervisningsmaterialer og metoder, og videreudviklet disse til gavn for elever og på et senere tidspunkt de øvrige københavnske skoler. Konkret er målsætningen udmøntet i fem overordnede interventioner.

Flere idrætstimer til alle elever på alle klassetrin, har indtil videre betydet, at idrætsfaget nu – ud fra en skolepolitisk målsætning – kan sammenlignes og ligestilles med andre fag. Undervisningen er således i højere grad end tidligere blevet læringsbaseret frem for aktivitetsbaseret, hvilket kræver større forberedelse af såvel lærer som elev, og det har generelt betydet et højere fagligt og teknisk niveau. Nogle klasser har fået øget muligheder for deltagelse i stævner, ligesom det for andre elever har betydet en introduktion til og deltagelse i den foreningsbaserede idræt. Eleverne er tilfredse med den øgede mængde idræt, og udtrykker yderligere, at idrætten har funktioner som øger sammenholdet, skaber ro og fokusering. Overordnet skabes et billede af idræt og bevægelse som sammenhængskraft i skolen, og både lærere og elever gennem interviews og spørgeskemaer udtrykker et ønske om at opretholde og fortsat påvirke den positive spiral, som skolen er inde i.

Bevægelse i undervisningen har betydet en alsidig undervisning, hvor der eksperimenteres med fysisk aktivitet i relation til koncentration, hvor forskellige læringsstile afprøves, og lærerne udfordres med videreudvikling af materialet 'Motion i klassen'. Der er stadig uenighed om, hvorvidt bevægelse understøtter fagligheden eller om det er en ekstra aktivitet, man skal passe ind. I udskolingen synes det vanskeligt at få det inkorporeret på en naturlig måde, hvor det giver mening for både lærer og elever. Man bør derfor diskutere skolens idrætsbegreb, og overveje i hvilke sammenhænge didaktiske og teoretiske tilgange kan indpasses.

Renovering af faciliteterne inden- og udendørs har haft enorm betydning for skolen. Skolen fremstår flot og velholdt, og har nu også faciliteter både inde og ude, der er udviklet med bevægelse, idræt og sport for øje. Gennem kombinationen heraf er der skabt et miljø, som appellerer til begge køn og alle aldre. Det ses ligeledes på mængden af eksterne brugere, der på nogle punkter truer idrætsskolens udvikling, idet faciliteterne stilles til rådighed for eksterne brugere efter skoletid. Det skaber tre konkrete problemer. For det første vil der ske en øget slitage, når en legeplads og skolegård etableret for folkeskolebørn, bliver brugt af store teenagere og voksne mænd. Dernæst oplever skolen at de selv kunne bruge flere faciliteter, hvis der var lettere adgang til dem. Sidst skal nævnes at flere lærere studser over, at en del af de elever, der tidligere var at finde på skolens område efter skoletid, nu synes at være forsvundet. Hvorfor vides ikke? Såfremt eleverne er blevet medlem af de lokale foreninger er en anden af skolens målsætninger opnået, men om de er "forvist" af andre grunde vides ikke.

Der opleves en generel glæde ved at arbejde et sted, der er velholdt, og det har haft den konsekvens, at både lærere og elever føler ejerskab med det resultat, at der har været langt mindre hærværk på skolen end tidligere.

Det er forvaltningens ambition, at Bellahøj Skole skal fungere som *resursecenter* for alle københavnske folkeskoler. Skolen udbyder allerede nu kurser i fem idrætsgrene og har yderligere planer om at udbygge deres kursusrække i de kommende år. Skolen har ligeledes udviklet materiale til bevægelse i undervisningen, de gennemfører forløb med DJEEO, arrangementer om sund kost, motorisk screening og legepatrulje for blot at nævne nogle. De har dermed fået erfaringer med en bred vifte af temaer inden for idrætsskolens overordnede målsætning, og kan derfor allerede nu benyttes som erfaringsbase for andre skoler. Ledelsen kan inddrages i forbindelse med erfaringer og viden om implementering af en (idræts)profil, ligesom skolen nu har kompetencepersoner indenfor fem idrætsgrene, friluftsliv, DJEEO, motorik, skadesforebyggende træning, sund kost samt spydspidsklassernes videreudvikling af undervisningsmaterialet 'Motion i klassen'.

Idrætslinjen har siden idrætsskolens åbning været populær, og er det fortsat. Der er ingen tvivl om, at det har været med til at brande skolen, og skolens valg af kompetente idrætsinstruktører har været et trækplaster for mange talentfulde idrætsudøvere. Idrætsleverne udtrykker generel glæde ved muligheden for at gå i skole med ligesindede, ligesom de oplever, at de lærer noget fra andre idrætsgrene end deres egen. Med udgangspunkt i de øvrige tilbud på idrætslinjen som for eksempel 'junioridrætsleder uddannelse', erfaringer som stævneofficials og legepatrulje ansvarlige, er muligheden for at blive i idrætten til stede for alle, uanset hvor langt det idrætslige talent rækker. Yderligere bidrager idrætslinjens elever til et varieret perspektiv på adfærd i udskolingen, og der er forventning om, at eleverne fungerer som rollemodeller for andre elever. Flere informanter har valgt at diskutere idrætslinjen separat, der af mange stadig opleves som en satellit eller en skole i skolen, men idrætslinjen har ligeledes gennemgået en udvikling fra en elitær ramme til en fortolkningsmæssig opblødning. Elitær, beskrevet som flagskib for Københavns Kommune, og fordi man fra skolens side har sikret sig højt kvalificerede idrætsinstruktører, gode faciliteter og en professionel tilgang idrætten, men en opblødning i forhold til optagelseskravene, som adskiller sig ved at prioritere skolen først og dernæst idrætten. Det er således ikke skolens mål at skabe topatleter, men at skabe et tilbud til idrætstalenter på en offentlig skole.

Ser man på de forskellige resultater, kan man diskutere hvilke dele, der har haft størst betydning for den *positive skoleudvikling* og den kulturændring, der er i gang. Alle resultater viser, at skolen har vendt en negativ spiral til en positiv, både i forhold til skolen, eleverne og lærerne, og Københavns Kommune har med deres satsning formået at medvirke til skabelsen af en attraktiv skole, som står som et flagskib for andre skoler i København men også for skoler over hele landet.

Der er mange strukturer i folkeskolen, der kan spænde ben for nye initiativer eller udviklingsforsøg som for eksempel idrætsskolen. Det kan være alt fra mødestrukturer, beslutningsprocedurer, budgetter eller andre organisatoriske strukturer, men Bellahøj Skole har formået at sætte en udvikling i gang først, og fast besluttet på at løse de strukturelle problemstillinger efterfølgende. Det har krævet længere tid, men i kraft af at idrætsskolen er en ny type initiativ

i folkeskolen, har det været en styrke, idet det har skabt mulighed for hele Bellahøj Skole at finde ejerskab.

Skolen har gennemgået og gennemgår en udvikling, der er medvirkende til at skabe engagerede lærere og dermed også glade børn. Set i lyset af dette er det mindre vigtigt hvad eleverne vejer og hvilket kondital de har, mens det at styrke idrætsfaget og udfordre idrætsbegrebet er styrken. Idræt, leg og bevægelse skaber sammenhængskraft og fællesskab, på en skole der er gået fra primært at være to-sproget til at være mange-sproget, og hvor kropssproget stadig udvikles. Skolen er sat i bevægelse, både når det gælder fysisk aktivitet, skolekultur og en samlet udvikling af folkeskolen.

For at kunne integrere skole, sundhed og (elite)idræt succesfuldt, må man kunne integrere den viden de tre områder indeholder. Det kræver blandt andet mere forskning og mere uddannelse.

Hvorvidt flere idrætstimer giver ”sunde børn” eller ”glade børn” afhænger dels af hvordan vi definerer sundhed eller glæde, og ikke mindst hvilke aktiviteter timerne indeholder. Det kræver et ordentligt forarbejde og en grundig implementering således, at det funderes i skolens kultur og arbejdsformer. Det er ikke en let opgave – og for en folkeskole der over længere tid har været under pres, med krav, kritik og ændringer kan tanken om at være idrætsskole enten opleves som en enorm byrde eller som en befrielse, fordi det er måde at starte på en frisk. En mulighed for at starte forfra hvor man befrier sig fra gamle normer og rutiner, bibeholder værdierne og får lov at tænke nyt, udvikle sig og give skolen en ny fælles profil med en målsætning, der giver mening for både lærere, elever og forældre.

5 Perspektivering

Bellahøj Skole har gennem tre år arbejdet mod en målsætning for idrætsskolen, men udviklingen og resultaterne peger yderligere på nogle af de uformelle dagsordner for idrætsskolen. Det viser sig at man med økonomiske og faglige resurser kan gøre en folkeskole så attraktiv, at den fremstår som et reelt alternativ til privatskolerne. I dette tilfælde et bedre alternativ. Det er en væsentlig pointe, når der for eksempel gennemføres ”360-graders serviceeftersyn af folkeskolen” og ”Skolens Rejsehold” beregner hvor mange penge hver enkelt elev koster kontra samme elevs faglige niveau³⁷. Betydningen af at flere resursestærke familier positivt vælger den lokale skole til, må ikke undervurderes, hverken i forhold til lokal integration eller det faglige niveau i folkeskolen, idet et heterogent klassemiljø skaber bedre forudsætninger for læringsmiljøet³⁸, ligesom fyldte klasser skaber en bedre økonomi.

Idræt har vist sig at være en populær profil, både som bred profil og som et særligt tilbud til fagligt og idrætsmæssige stærke elever. Der er et tilsyneladende stort behov for idrætten at kunne supplere den organiserede idræts træningsmuligheder med morgentræninger, og man kan overveje om idrætten som aktør reelt har fået øje på potentialerne i et samarbejde med idrætsskolerne.

Den brede idrætsprofil fungerer som sammenhængskraft på skolen og skaber en motiveret og engageret dagligdag for såvel lærer som elever. Idrætten har et universelt sprog i form af idrættens aktiviteter og regelsæt, ligesom bevægelse giver muligheder for aktiviteter, der kan samle voksne og børn – lærere og elever i leg og bevægeglæde. Bevægeglæde og en legende tilgang skaber en anden og positiv adfærd, som det har vist sig i dele af udskolingen på Bellahøj Skole. Idrætten – ud over at være en sund og sjov aktivitet – kan benyttes som et pædagogisk værktøj, der understøtter koncentration, læring samt personlige og sociale kompetencer. Forskning viser at børn med dårlig motoriske færdigheder og lavt skolefagligt niveau, kan forbedre deres læse, skrive og matematikfærdigheder ved at forbedre deres motorik³⁹. Hvorvidt dette er tilfældet for elever med normale motoriske færdigheder vides endnu ikke, men mindre surveys viser sammenhæng mellem fysisk aktivitet og forøget koncentration og dermed et øget læringspotentiale i de efterfølgende timer. Mange projekter viser at idrætten kan bruges som en socialiserende faktor som reelt har betydning for et velfungerende fællesskab. Et fællesskab der er nøglen til generel trivsel og et stimulerende lærings- og arbejdsmiljø.

Strukturerne i folkeskoler er meget forskellige og blandt andet afhængige af størrelse, placering og skolekultur. Man må forvente at temaer som den afdelingsopdelte skole, processtyringen omkring time-fag fordeling, ledelsesstrukturer, faglig/pædagogisk udvikling og kommunikation må diskuteres, konkretiseres og vurderes i forhold til en videreudvikling af profilskoler, hvis den viden der genereres skal være brugbar for generel skoleudvikling.

37 De dyreste skoleelever klarer sig dårligst, d. 8. juni 2010, Politiken.

38 Litteraturstudie af højt præsterende skoler og grundskolens betydning for videre uddannelse, Munk og Foged, 2010, s. 33-37.

39 Ericsson, Ingegerd, Motorik, koncentrationsförmåga och skolprestationer. En interventionsstudie i skolår 1-3, 2003.

I et fremadrettet perspektiv kan man med fordel skabe procedurer, der lægger vægt på større skriftlighed, vidensopsamling og videndeling, idet det samtidig fungerer som legitimering af udviklingsforsøgene, og skaber basis for det videre arbejde. Det bliver en væsentlig opgave for profilskolerne, ligesom det bliver væsentligt for forvaltningen at skabe en platform, hvor profilskolerne får mulighed for at formidle deres viden til andre skoler, i en form der er inkluderende og let tilgængelig.

6 Litteratur

- Berndtson, Winnie, (23. november 2005), *Breddeidrætsskole med fokus*, JP København.
- Billeskov T. (2005), *Ugeskrift for Læger*, 167(12-13):1380.
- Blair, Steven N., Church Tim S., (2004), The Fitness, Obesity and Health Equation. Is Physical Activity the Common Denominator, *JAMA* 2004; 292: 1232-1234.
- Bourdieu, Pierre, Wacquant, Loïc, J., D., (1996), *Refleksiv Sociologi – mål og midler*, Hans Reitzels Forlag.
- Cole T., J., Bellizzi M. C., Flegal K. M., Dietz, W. H. (2000), Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey, *BMJ Volume* 320.
- Dahler-Larsen, Krogstrup (red.) (2001), *Tendenser i evaluering*, Syddansk Universitetsforlag.
- Faglighed For Alle*, Børne- og ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune, marts 2006.
- Freisleben, Mette, Gilbe, Lisbeth, (9. november 2005), Elite- eller breddeidrætsskole, JP København.
- Hansen, Mogens, Nagbøl, Søren (2008), *Det ny skoleliv, Om krop, rum, bevægelse og pædagogik*, Forlaget Klim. www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=24779 (udskrevet d. 31. marts 2009).
- Kirk, David, Gorely, Trish, (2000), Challenging thinking about the relationship between school physical education and sport performance, *European Physical Education Review*, Volume 6.
- Koch et al. (2004), *Idræt i Folkeskolen – et fag med bevægelse*, Danmarks Evalueringsinstitut.
- Kvale, Steinar (1997), *InterView – en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*, Hans Reitzels Forlag.
- Munk, Martin D., Lind, Jakob B., (2004), *Idrættens kulturelle pol*, Museum Tusulanums Forlag, Københavns Universitet.
- Pearson S, Olsen LW, Hansen B, Sorensen TI. (2005), Increase in overweight and obesity amongst Copenhagen schoolchildren, 1947-2003. *Ugeskrift for Læger*, 167(2):158-162.
- Pedersen, Lise Warren (2008), *Københavns Idrætsskole, Statusrapport 2007-2008*, Institut for Idræt, Københavns Universitet.
- Pedersen, Lise Warren (2009), *Københavns Idrætsskole, Statusrapport 2008-2009*, Institut for Idræt, Københavns Universitet.
- Petersen, Lise Specht, Ibsen, Bjarne (2009), *København – en by i bevægelse: evaluering af Københavns Kommunes motionsstrategi*, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet.
- Schmidt, Lene (2004), *Skolegården, jungel, eller luftetårn? Et studie av miljøanlegg, barn og fysisk aktivitet i skolegården*. NIBR-rapport 2004:1. Oslo: Norsk Institutt for by- og regionsforskning.

7

7 Oversigt – tabeller, figurer og diagrammer

7.1. Tabel oversigt

Tabel 1. Ansøgninger til børnehaveklasser	28
Tabel 2. Ansøgninger og optag. Idrætslinjen.....	30
Tabel 3. Ansøgninger fordelt på idrætsgrene	30
Tabel 4. Idrætsdeltagelse og medlemsforhold, fritid	41
Tabel 5. Antal overvægtige. Komparative data 2007-2010.....	45
Tabel 6. Overvægt – 1943 og 2003 i Københavns Kommune.....	46
Tabel 7. Optag fordelt på idrætsgrene	49
Tabel 8. Årsplaner med idrætstemaer.....	57
Tabel 9. Lærernes deltagelse i registreringsprojekt	60
Tabel 10. Aflevering af registreringsskemaer	60
Tabel 11. Opgørelse over registreringsskemaer med idrætsskolens temaer.....	61
Tabel 12. Bevægelse og idræt i undervisningen – feb./mar. 2009-feb./mar. 2010.....	62
Tabel 13. Uddrag fra spørgeskemaundersøgelse, lærere	63

7.2. Figur oversigt

Figur 1. Idrætsskolens spændingsfelt.....	15
Figur 2. Aktører og interessenter.....	16
Figur 3. Ledelsesstruktur.....	66

Figur 4. Struktur kontra kultur	68
Figur 5. Erfarings- og udviklingsspiral.....	69
Figur 6. Mødestruktur	71

7.3. Diagram oversigt

Diagram 1. Udvikling i elevtal	23
Diagram 2. To-sprogsprocent 2009-2010	26
Diagram 3. Indskrivning i børnehaveklasser.....	28
Diagram 4. Hvorfor går du på Bellahøj Skole?.....	29
Diagram 5. Idrætsdeltagelse i fritiden	42
Diagram 6. Medlem af forening	42
Diagram 7. Antal elever pr. klasse pr. år. Frafald og suppleringer	54
Diagram 8. Optælling af årsplaner inkluderende idrætsskolens temaer	56
Diagram 9. Lærerkollegiets tilfredshed med arbejdsplads og arbejde	64

Bilag

Bilagsfortegnelse

Bilag 1. FFA, projektplan for idrætsskolen	86
Bilag 2a. Spørgeskema – Bellahøj Skole – November 2009.....	87
Bilag 2b. Spørgeskema – Københavns Idrætsskole - børnehaveklasse	89
Bilag 2c. Spørgeskema vedr. Københavns Idrætsskole.....	93
Bilag 2d. 10 spørgsmål til indskolingslæreren, 2007-2008.....	97
Bilag 2e. Hvad er en idrætsskole og hvor er min rolle?	99
Bilag 3. Statusrapporternes konklusioner	100
Bilag 4. Anden etnicitet end dansk.....	103
Bilag 5. Hvorfor går jeres barn på Bellahøj Skole	104
Bilag 6. Overvægt, udregnet per klassetrin	105
Bilag 7. Idrætsinstruktører	106
Bilag 8. Skema til registrering af idrætsskolens temaer i undervisningen.	107
Bilag 9. Brev til lærere vedr. 4 ugers registreringsskemaer.....	108
Bilag 10. Udvælgelse af afleverede registreringsskemaer 2010.....	109
Bilag 11. Idrætsforløb og aktiviteter, Bellahøj Skole 2009-2010.....	111

Bilag 1

FFA, projektplan for idrætskolen

Indsatsnavn	Flagskibe
Version	27. November 2006
Godkendt	XX. YY 2006
Formål	<p>Idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skole. Bellahøj Skole vil generelt lægge vægt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idrættens karakterdannede og socialiserede funktion. • Idrætten bidrager til en positiv personlig udvikling hos eleverne. • Udnytte idrættens muligheder for at skabe handlekompetencer og kropsbevidsthed. • Lægge vægt på sundhedsfremme og livsstil. • Skabe mulighed for, at særligt interesserede elever får mulighed for at dyrke specifikke idrætsgrene på højt niveau. <p>Dette betyder, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle elever skal have idræt hver dag. • den kropslige/motoriske dimension inarbejdes/medtænkes i dagens og årets planlægning i de enkelte fag. • på alle klassetrin arbejdes der med tværfaglige temaer, hvor idræt, sundhed og den kropslige dimension indgår som væsentlige elementer. • eleverne på de ældste klassetrin får mulighed for at specialisere sig i udvalgte idrætsgrene på højt niveau i samarbejde med eksisterende idrætsklubber • der optages elever til 7. klasse fra hele kommunen svarende til et ekstra spor med henblik på specifik uddannelse/træning i bestemte idrætsgrene.
Resultatkrav og leverancer	Overholdelse af milepæle
Milepæle	<ul style="list-style-type: none"> • Skolestart 2007: Opstart idrætsskole for indskoling samt idrætslinje (7. og 8. klasse) • Skolestart 2008: Idrætsskole er implementeret i indskoling, mellemtrin og for den særlige idrætslinje 7. og 8. og 9. klasse • Skolestart 2009: Idrætsskolen er fuldt implementeret
Tovholder	Robert Bergstedt/Bodil Ulff Larsen
Nøgleafhængigheder	<p>Projektets gennemførelse forudsætter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samarbejde med idrætsklubber. Projektet vil derfor blive gennemført i tæt samarbejde med bl.a. Danmarks Idrætsforening. • At det er muligt at finde trænere til den særlige idrætslinje, som både har en pædagogisk baggrund (folkeskolelærer), og som har en træneruddannelse på et højt niveau. • Gennemførelse af omfattende efteruddannelsesprogram af lærerne på Bellahøj Skole (i 1. omgang lærerne i indskoling)
Risikovurdering	At de eksterne parter, der skal medvirke i udviklingen at testen har mulighed for at afsætte den fornødne tid indenfor tidsfristen.
Involvering	<p>Bellahøj Skole (deltager i arbejdsgruppe og styregruppe) Forældre og børn (diverse informationsaktiviteter m.m.) Eksterne samarbejdspartner i form af idrætsorganisationer (primært DIF og Team Copenhagen) samt forskningsinstitutioner (primært IFI) (tæt samarbejde, deltagelse i workshops og evt. referencegruppe)</p>
Afrapportering	Årlig statusindberetning

Bilag 2a

Spørgeskema, Bellahøj Skole – November 2009

Kære lærere,

Hermed formodentlig sidste spørgeskema til jer. Formålet er at stille nogle af de samme spørgsmål en sidste gang, for at gøre status på jeres holdninger, aktiviteter og tilfredshed med idrætsskolen. Såfremt I har yderligere kommentarer eller bemærkninger i synes jeg skal være opmærksom på, hører jeg meget gerne fra jer – enten sidst på skemaet eller på lwpedersen@ifi.ku.dk. Dette skema er kun til brug for mig. Resultater bliver anonymiseret inden de vises, udgives eller trykkes. Tusind tak for hjælpen!

Lise W.P.

Institut for Idræt, Københavns Universitet

Hvilke klasser underviser du?	Indskoling ☐	Mellemtrin ☐	Udskoling ☐
	_____	_____	_____
Hvilke fag underviser du i?	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
Har du indarbejdet idrætsskolens temaer i dine årsplaner? (gælder ikke faget idræt)	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Har du tidligere indarbejdet bevægelse, idræt eller sundhed i din undervisning? (gælder ikke faget idræt)	Ja ☐	Nej ☐	Fag: _____
Synes du generelt det er en god idé med profilskoler?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Er idrætsskolen på Bellahøj Skole en succes?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Hvem mener du er ansvarlige for at idrætsskolen kommer til at fungere? (sæt flere krydser hvis nødvendigt)	Ledelsen ☐	Lærerne ☐	Kommunen ☐
Hvad er den største udfordring for idrætsskolen lige nu?	_____		
	_____		
Hvad er den største udfordring for dig som lærer?	_____		
	_____		
Dyrker du selv idræt og/eller motion regelmæssigt:	Ja ☐	Nej ☐	

Hvilken type idræt/motion? _____
_____

Har du ændret idrætsvaner inden for det sidste år?

Dyrker mere motion/idræt end tidligere

Dyrker mindre motion/idræt end tidligere

uændret

Hvordan kommer du på arbejde?

Bil

Offentlig transport

Cykel

Andet _____

Er du tilfreds med din arbejdsplads?

Meget utilfreds

1 2

3

4

Meget tilfreds

5

Er du tilfreds med dit arbejde?

1 2

3

4

5

Har du øvrige kommentarer kan du skrive dem her:

_____
_____
_____

Initialer: _____

Bilag 2b

Spørgeskema, Københavns Idrætsskole – børnehaveklasse

Kære elever og forældre,

Dette spørgeskema er en del af en større evaluering, som skal være med til at forbedre Københavns Idrætsskole på Bel-
lahøj Skole. Det er også det sidste spørgeskema i en større undersøgelse, og derfor meget vigtigt. Jeg håber derfor i vil
udfylde det sammen med eleven, og aflevere det til elevens klasselærer. Jeg håber at i som forældre i videst mulige om-
fang vil lade jeres barns holdning komme til udtryk – men naturligvis selv udfylde spørgeskemaet.

Husk at skemaet er anonymt og skal bruges i en rapport – der er derfor ikke nogen der kan genkende jeres spørgeskema
eller jeres svar.

Tusind tak for hjælpen!

Lise Warren Pedersen
Institut for Idræt, Københavns Universitet

Spørgsmål til eleven om idræt

Dyrker du idræt / motion i din fritid?	Nej ☐	Ja ☐	Ved ikke ☐
Hvilken idræt / motion dyrker du?	Fodbold ☐ Håndbold ☐ Basketball ☐ Volleyball/Kids Volley ☐ Hockey/Floorball ☐ Løb/Jogging ☐ Fitness/styrketræning ☐ Spinning ☐ Dans (alle former) ☐ Cykelsport ☐ Ridning ☐	Atletik ☐ Svømning ☐ Aerobic ☐ Rulleskøjter /Skateboard ☐ Boksning ☐ Gymnastik ☐ Kampsport ☐ Anden idræt: _____	Badminton ☐ Bordtennis ☐ Tennis ☐
Hvor tit dyrker du idræt / motion i din fritid?	Aldrig ☐ 1 gang om måneden ☐ 1 gang om ugen ☐ 3 gange om ugen ☐ Flere gange om ugen ☐	Meget sjældent ☐ 2 gange om måneden ☐ 2 gange om ugen ☐ Skriv antal _____	
Er du medlem af en idrætsforening?	Nej ☐	Ja ☐	Hvilken idrætsgren: _____
Hvem dyrker motion / idræt i din familie?	Mor: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Far: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Søskende: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Der er ikke nogen der dyrker idræt ☐		
Hvem i din familie er medlem af en idrætsforening?	Mor: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Far: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Søskende: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____ Der er <u>ikke</u> nogen der er medlem af en idrætsforening ☐		
Hvordan kommer du i skole?	Jeg går ☐ Jeg bliver kørt i bil ☐	Jeg cykler ☐ Jeg tager bus/tog ☐	

Spørgsmål om Bellahøj Skole

Hvilken klasse går jeres barn i?	0. U ☐	0. V ☐	0. X ☐
Hvorfor går jeres barn på Bellahøj Skole?	Det er tæt på hvor vi bor ☐ Eleven har søskende på skolen ☐ Eleven har venner der går her ☐ Fordi det er en idrætsskole ☐ Andet ☐ Hvad?: _____		
Hvad synes du (eleven) om at gå i skole?	Meget dårligt		Meget godt
	1	2	3
	4	5	
	☐	☐	☐
Hvad kan du (eleven) bedst lide ved skolen? Du må sætte 2 krydser!	Lærerne ☐		Kammeraterne ☐
	Det vi lærer ☐		Det vi leger ☐
	Andet ☐ _____		
Hvor kan du (eleven) bedst lide at være på skolen?	At være udenfor ☐		At være indenfor ☐
Vil du (eleven) gerne have mere idræt i skolen?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Synes I det er en god idé at jeres barn skal lære mere om idræt, motion og sundhed i skolen?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐

Spørgsmål om dig og din familie

Er du (elev)?	Pige ☐	Dreng ☐	
Hvor gammel er du?	_____ år		
I hvilket land er du født?	Danmark ☐	Hvilket: _____	
I hvilket land er dine forældre født?	Mor: Danmark ☐	Hvilket: _____	
	Far: Danmark ☐	Hvilket: _____	
Hvor mange børn (under 18 år) og voksne (over 18 år) bor der sammen med eleven?	_____ (antal) børn	_____ (antal) voksne	
Hvem arbejder i din familie for tiden?	<u>Mor</u> : Nej ☐	Ja ☐	
	Min mors arbejde er: _____		
	<u>Far</u> : Nej ☐	Ja ☐	
	Min fars arbejde er: _____		
Hvor bor du?	Postnummer: _____	By: _____	
Hvordan bor du?	Lejlighed ☐	Rækkehus ☐	Hus ☐

Bilag 2c

Spørgeskema vedr. Københavns Idrætsskole

Kære elever og forældre,

Dette spørgeskema er en del af en større evaluering, som skal være med til at forbedre Københavns Idrætsskole på Bellahøj Skole. Det er også det sidste spørgeskema i en større undersøgelse, og er derfor meget vigtigt. Jeg håber derfor I vil udfylde det sammen, og aflevere det til jeres klasselærer. Jeg håber at I som forældre i videst mulige omfang vil lade jeres barns holdning komme til udtryk – men naturligvis selv udfylde de spørgsmål der er for svære eller er rettet til jer.

Husk at skemaet er anonymt og skal bruges i en rapport – der er derfor ikke nogen der kan genkende jeres spørgeskema eller jeres svar.

Tusind tak for hjælpen!

Lise Warren Pedersen
Institut for Idræt, Københavns Universitet

Spørgsmål om idræt

Dyrker du idræt / motion i din fritid?	Nej ☐	Ja ☐	Ved ikke ☐
Hvilken idræt / motion dyrker du?	Fodbold ☐ Håndbold ☐ Basketball ☐ Volleyball/Kids Volley ☐ Hockey/Floorball ☐ Løb/Jogging ☐ Fitness/Styrketræning ☐ Spinning ☐ Dans (alle former) ☐ Cykelsport ☐ Ridning ☐		Badminton ☐ Bordtennis ☐ Tennis ☐ Atletik ☐ Svømning ☐ Aerobic ☐ Rulleskøjter / skateboard ☐ Boksning ☐ Gymnastik ☐ Kampsport ☐ Anden idræt: _____
Hvor tit dyrker du idræt / motion i din fritid?	Aldrig ☐ 1 gang om måneden ☐ 1 gang om ugen ☐ 3 gange om ugen ☐ Flere gange om ugen ☐		Meget sjældent ☐ 2 gange om måneden ☐ 2 gange om ugen ☐ Skriv antal _____
Er du medlem af en idrætsforening?	Nej ☐	Ja ☐	
	Hvilken idrætsgren: _____		
Hvem dyrker motion / idræt i din familie?	Mor: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Far: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Søskende: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Der er ikke nogen der dyrker idræt ☐		
Hvem i din familie er medlem af en idrætsforening?	Mor: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Far: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Søskende: Nej ☐ Ja ☐ Idrætsgren: _____		
	Der er ikke nogen der er medlem af en idrætsforening ☐		
Hvordan kommer du oftest i skole?	Jeg går ☐ Jeg bliver kørt i bil ☐		Jeg cykler ☐ Jeg tager bus/tog ☐

Spørgsmål om Bellahøj Skole

Hvilken klasse går du i?	1. U ☐	1. V ☐	1. X ☐	
	2. U ☐	2. V ☐	2. X ☐	
	3. U ☐	3. X ☐		
Hvorfor går du på Bellahøj Skole?	Det er tæt på hvor jeg bor ☐ Jeg har søskende på skolen ☐ Jeg har venner der går her ☐ Det ved jeg ikke ☐ Andet ☐ Hvad?: _____			
Hvad synes du om at gå i skole?	Meget dårligt		Meget godt	
	1	2	3	4
	☐	☐	☐	☐
Hvilke fag kan du bedst lide? Du må sætte 2 krydser!	Dansk ☐ Natur/teknik ☐ Krop, musik, bevægelse ☐ Billedkunst ☐ Historie ☐		Matematik ☐ Idræt ☐ Musik ☐ Kristendom ☐ Engelsk ☐	
Hvad kan du bedst lide ved skolen? Du må sætte 2 krydser!	Lærerne ☐ Det vi lærer ☐ Andet ☐ _____		Kammeraterne ☐ Det vi leger ☐	
Hvor kan du bedst lide at være på skolen?	At være udenfor ☐		At være indenfor ☐	
Vil du gerne have mere idræt i skolen?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐	
Vidste du at skolen er blevet til Københavns Idrætsskole?	Ja ☐	Nej ☐		
Synes du det er en god idé at du skal lære om idræt, motion og sundhed i skolen?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐	

Spørgsmål om sundhed

Kender du de 8 kostråd?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Ved du hvor tit man bør spise fisk?	1 gang om måneden ☐	1 gang om ugen ☐	2 gange om ugen ☐
	3 gange om ugen ☐		
Hvor meget frugt og grønt bør man spise hver dag?	1 stk. ☐	2 stk. ☐	3 stk. ☐
	4 stk. ☐	5 stk. ☐	6 stk. ☐
Når du er tørstig er det så bedst at du drikker:	The ☐	Vand ☐	Sodavand ☐
	Saftevand ☐	Sportsdrik ☐	Juice ☐
Ved du hvor lang tid du bør bevæge dig om dagen?	10 minutter om dagen ☐	20 minutter om dagen ☐	40 minutter om dagen ☐
	50 minutter om dagen ☐	60 minutter om dagen ☐	
Bruger du smør på brødet?	Ja – hver gang ☐	Næsten hver gang ☐	Nogle gange ☐
	Sjældent ☐	Aldrig ☐	
Hvor tit spiser du slik?	Hver dag ☐	3 gange om ugen ☐	1 gang om ugen ☐
	1 gang om måneden ☐	Aldrig ☐	
Hvor tit drikker du sodavand?	Hver dag ☐	3 gange om ugen ☐	1 gang om ugen ☐
	1 gang om måneden ☐	Aldrig ☐	
Synes du at du lever sundt?	Ja ☐	Nej ☐	Ved ikke ☐
Hvad vejer du?	_____ kg	Ved ikke ☐	
Hvor høj er du?	_____ cm	Ved ikke ☐	

Spørgsmål om dig og din familie

Er du?	Pige ☐	Dreng ☐	
Hvor gammel er du?	_____ år		
I hvilket land er du født?	Danmark ☐	Andet: _____	
I hvilket land er dine forældre født?	Mor: Danmark ☐ Andet: _____	Far: Danmark ☐ Andet: _____	
Hvor mange børn (under 18 år) og voksne (over 18 år) bor der sammen med dig?	_____ (antal) børn	_____ (antal) voksne	
Arbejder din mor for tiden?	Nej ☐ Ved ikke ☐ Ja ☐ - Min mors arbejde er: _____		
Arbejder din far for tiden?	Nej ☐ Ved ikke ☐ Ja ☐ - Min fars arbejde er: _____		
Hvor bor du?	Postnummer: _____	By: _____	
Hvordan bor du?	Lejlighed ☐	Rækkehus ☐	Hus ☐

Bilag 2d

10 spørgsmål til indskolingslæreren, 2007-2008

Kære indskolingslærer,

Jeg håber du vil tage tid til at besvare nedenstående spørgsmål. Spørgsmålene indgår som en del af evalueringen af idrætsskolen, og det er derfor meget vigtigt at der svares åbent og fyldestgørende (altså ikke kun ja eller nej), således de forskellige dele af idrætsskolen kan udvikles yderligere og bedre.

Din besvarelse bedes du lægge i vedlagte kuvert, som afleveres til Morten Østergaard. Besvarelserne er anonyme!

Med venlig hilsen

Lise Warren Pedersen

(phd studerende, Institut for Idræt, Københavns Universitet)

1. Hvilke timer / fag underviser du i? _____
_____
_____

2. Hvordan har du oplevet det øgede timetal i idræt? Hvad bruges idrætstimerne primært til? _____
_____
_____

3. Hvordan har lokalerne / faciliteterne været i relation til idræt eller bevægelsestemaet? _____
_____
_____

4. Har inspirations- og/eller undervisningsmaterialet været tilstrækkeligt? Hvad har du primært benyttet? _____
_____
_____

5. Har du indgået i samarbejde med lærere eller andre klasser om undervisning eller forløb? _____
_____
_____

6. Har du/I haft nogle særligt gode forløb i kan dele med andre klasser evt. skoler? _____
_____
_____

7. Har du og din klasse arbejdet med idræts- eller bevægelsesdimensionen i andre fag end idræt? _____
_____
_____

8. Hvordan oplever du generelt idrætsprofilen på Bellahøj Skole? _____
_____
_____

9. Synes du idræts- og bevægelsestemaet har påvirket elevernes personlige, faglige og sociale kompetencer? _____
_____
_____

10. Hvad synes du kunne forbedre idrætsskolen/Bellahøj Skole? _____
_____
_____

Bilag 2e

Hvad er en idrætsskole og hvor er min rolle?

Gruppeopgave

Hvad gør skolen til en idrætsskole?

Hvordan konkretiserer vi målsætningen så det fungerer i vores dagligdag?

Klasseniveau

Teamniveau

Afdelingsniveau

Ledelsesniveau

Individuel opgave

Hvordan ser jeg min egen rolle i forhold til implementeringen af idrætsskolen?

Hvor kan jeg bidrage?

Hvor har jeg brug for hjælp og hvor kan jeg hjælpe?

Bilag 3

Statusrapporternes konklusioner

Statusrapport 2007-2008 – Konklusion

Efter første år på med idrætsprofil på Bellahøj skole, er flere af effekt- og projektmålene opfyldt. Skolen har siden starten i august 2007 været under løbende ombygning, og de dele der er færdiggjort er blevet taget i brug med det samme. Skolen har yderligere investeret i en mængde undervisnings- og idrætsmateriale, som lærere og elever har haft adgang til efterhånden som det blev installeret og organiseret. En af de første og mest bemærkelsesværdige effekter af Idræts-skoleprofilen ses i udviklingen af indskrivning til børnehaveklasserne. Det viser sig tydeligt i det samlede antal, men også på fordeling af etniske danske elever og elever med anden etnisk baggrund. Yderligere ses effekten geografisk, idet børn fra distriktet ikke længere fravælger skolen.

Skolens ledelse har inden Idrætsskolens start besøgt børnehaver samt inviteret til idrætsdag. Disse initiativer samt forventninger til Idrætsskolen gav en forbedret indskrivning i 2007. Indskrivningen til skolestart 2008 viste yderligere interesse, hvilket kan indikere at skolen lever op til forventningerne.

Indskolingen er første trin af implementeringen af idrætsprofilen på Bellahøj Skole. Eleverne har 5 ugentlige idrætstimer og lærerne har skullet arbejde med idræts og bevægelsestemaer i den generelle undervisning. Som nævnt tidligere har der konkret manglet værktøjer til at vurdere hvorvidt og i hvilket omfang temaerne har været en del af den daglige skolegang. De 5 ugentlige idrætstimer har været placeret på 3 forskellige dage, men det er på nuværende tidspunkt svært at vurdere værdien, idet det er uklart hvordan de er brugt. Derimod ønskes vigtigheden af at alle timerne skemalægges i velegnede lokaler understreget.

Implementeringen af idrætsklasserne på 7. og 8. klassetrin er fuldført og alle overordnede strukturer og målsætninger er nået – herunder geografisk repræsentation fra Københavns Kommune ligesom søgningen til de enkelte idrætsdiscipliner var som forventet.

Ansøgnings- og optagelsesprocessen blev gennemført og evalueret, og anbefalinger blev medtaget ved anden optagelsesproces som blev gennemført medio marts 2008. Idrætsklasserne har 2 ugentlige morgentræninger hvor de modtager kvalificeret træning i deres respektive idrætsdiscipliner. Træningerne gennemføres med fuld tilfredshed fra idrættsinstruktører og idræts elever, hvoraf flere har oplevet en mærkbar idrætsmæssig fremgang.

Den valgte strategi og organisering i forhold til ledelsesorganisering og ikke mindst budgetorganisering vurderes til at påvirke den generelle oplevelse af Idrætsskolen som et tillæg til Bellahøj Skole. Dette medvirker til fastholdelse af projektstatus. Dermed risikeres en skole med op til tre entiteter: Bellahøj Skole ("vi fortsætter som hidtil"), Idrætsskolen (indskolingen og idrætslærere) og idrætslinjen (to idrætsklasser med elever "udefra"). Spørgsmålet er hvorledes og hvordan den glidende overgang fra projektstatus til en fuld integreret del af skolen planlægges og gennemføres, idet de nuværende strukturer bevirker at dette ikke blot 'sker' som en naturlig udvikling.

Bellahøj Skoles overordnede mål: 'Idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv' er endnu ikke nået, men flere gode tiltag har bevirket, at det momentvis kan opleves således. Her henvises til de nyetablerede legelommer i skolegården, bordtennis i aulaen mens skolegården er under rekonstruktion, ligesom de tidligere nævnte aktiviteter der medvirker til processen. Alle de nævnte tiltag er aktiviteter der foregår udenfor klasseværelserne, og dermed mangler integreringen af idræts- eller bevægelsesdimensionen som fagligt og pædagogisk redskab i de enkelte undervisningstimer for at nå målsætningen.

Lærerne udtrykker de største barrierer som mangel på møde- og udviklingstid. Der eksisterer ikke etablerede samarbejdsformer på skolen, hvilket som konsekvens bevirker en 'jeg-kultur' som yderligere besværliggør udviklingen diverse undervisningsforløb, erfaringsopsamling og deling – og dermed udviklingen af Idrætsskolen.

Dog opleves det gennem observation, at lærerkollegiet generelt er blevet mere positiv og perspektivet mere fremadrettet og konstruktivt.

Statusrapport 2008-2009 – Konklusion

Skoleåret startede med en pædagogisk weekend, og med det fik man startet en begyndende kulturændring til en idrætsskole, herunder også sociale og arbejdsmæssige samværsformer i lærerkollegiet

Skolens elevprofil ændrer sig fortsat ved hjælp af en øget indskrivning i børnehaveklasserne inklusiv en ændret etnisk fordeling. Idrætsskolen har gjort Bellahøj Skole til en attraktiv skole, som har været medvirkende til at resurse stærke familier har valgt skolen til.

Det ses at erfaringerne med idrætsskolen har skabt en klarhed i lærerkollegiet, hvor langt flere er parate til at tage ansvar for skolens udvikling. Samme udvikling ses udtrykt i årsplanerne, hvor der dels er afleveret langt flere end sidste år, samtidig med at man i år har indarbejdet idrætsskolens temaer i langt højere grad. Samme analyse viser at temaerne muligvis er svære at implementere i enkelte fag, hvorfor det anbefales at skolen samt fagudvalg diskuterer muligheder eller løsninger herfor. Arbejdet med årsplanerne er væsentligt, idet fagligheden er repræsenteret, og udvikles her igennem. Idrætsskolen er derved medvirkende til udviklingen af fagligheden på længere sigt.

Undersøgelsen af bevægelse og andre idrætstemaer i undervisningen, viser at eleverne i indskoling i gennemsnit har modtaget undervisning med idrætstemaer i ca. 41% af deres undervisning på en uge. På mellemtrinnet er det i gennemsnit 22% og i udskoling (som formelt endnu ikke er idrætsskole) er det 29%. Implementeringen af idrætsskolen i alle fag har (modsat sidste år) taget fart, og er stærkt placeret og funderet i skolen dagligdag.

Det ser ud til at idrætsskolens temaer samlet har betydning og effekt på eleverne. De første resultater af undersøgelser vedrørende overvægt samt idrætsdeltagelse og foreningstilknytning, viser positive tendenser i forbindelse med lidt færre overvægtige, ligesom der ses en øget idrætsdeltagelse og foreningstilknytning på de klasser hvor resultatet har været muligt at beregne.

Idrætlinjen var allerede velfungerende sidste år, og på samme måde har det alene været små justeringer af blandt andet optagelsessamtaler og systematiserede evalueringer af idrætsfaglige kompetencer der har præget dette år. Dog står idrætlinjen administrativt overfor nogle udfordringer i forbindelse med rekruttering, specielt til badminton og idrætsgymnastik. Det

anbefales derfor at mulighederne for en strategi for organiseret rekruttering, eller andre løsningsmuligheder diskuteres i skolens ledelse.

Målsætningen for Bellahøj Skole er: at idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv.

Idrætsskolens implementering i undervisningen sammenholdt med skolens rammer og faciliteter skaber visuel, mental og konkret identitet, hvilket betyder, at skolen i år er en idrætsskole.

Bilag 4

Anden etnicitet end dansk

Anden etnicitet end dansk 2009-2010				
	Antal elever	Anden etnicitet	Procent	Gennemsnit procent
0u	29	8	28%	
0v	29	8	28%	
0x	29	9	31%	
1 u	24	10	42%	
1 v	24	8	33%	
1 x	25	8	32%	
2 u	20	8	40%	
2 v	20	11	55%	
2 x	23	5	22%	34%
3u	22	13	59%	
3x	23	13	57%	39%
4u	24	17	71%	
4x	24	9	38%	
5u	22	16	73%	
5v	20	11	55%	
6u	16	14	88%	
6v	21	10	48%	62%
7v	21	13	62%	
7x	24	6	25%	
8u	16	16	100%	
8v	15	15	100%	
9v	16	16	100%	
9y	21	10	48%	72%
7i	28	4	14%	
8i	28	2	7%	
9i	26	3	12%	11%
Gennemsnit				49%

Bilag 5

Hvorfor går jeres barn på Bellahøj Skole?

Nedenstående er udtræk fra spørgeskemaer udleveret til børnehaveklasser i tre skole år fra i idrætsskolens implementeringsperiode. På spørgsmålet: Hvorfor går jeres barn på Bellahøj Skole, er nedenstående kommentarer fra rubrikken "andet":

2009-2010

- ...og fordi Brønshøj skole er faldefærdig
- Vores skoledistrikt
- Den skole vi ellers hører under har vi dårlig erfaring med og ville gerne møde skolen med et positivt syn og lyst/tiltro til et godt samarbejde.
- Det er den skole vi er tilknyttet
- Fordi vi også har hørt godt om den
- Det er en god skole

2008-2009

- Også fordi det er en god skole
- Godt indtryk af ledelsen
- Det er det skoledistrikt vi hører til, dejligt at det så er en idrætsskole
- God skole
- Kunne ikke få plads på 1. prioritet
- Fordi vi har indtryk af at det er en god skole
- For at lære noget

2007-2008

- Trafiksikker vej til skole
- Distriktsskole
- For at støtte op om distriktsskolen
- Det ligger tæt til bolig
- Vi hører naturligt til men ville have søgt hvis ikke
- Distriktsskolen
- Engagement blandt lærere / ledelse
- Engageret ledelse + lærere

Bilag 6

Overvægt, udregnet pr. klassetrin

Bellahøj Skole 2010. Procentvis overvægt pr. køn, klasse og klassetrin			
	PIGER	DRENGE	KLASSEN
0. U	28,6%	18,8%	23,3%
0. V	40,0%	28,6%	34,5%
0. X	7,1%	20,0%	13,8%
0. klassetrin	25,2%	22,4%	23,9%
1. U	22,2%	13,3%	16,7%
1. V	30,8%	50,0%	40,0%
1. X	8,3%	15,4%	12,0%
1. klassetrin	20,4%	26,2%	23,0%
2. U	0,0%	30,8%	19,0%
2. V	25,0%	38,5%	33,3%
2. X	22,2%	25,0%	24,0%
2. klassetrin	15,7%	31,4%	25,4%
3. U	27,3%	25,0%	26,1%
3. X	38,5%	50,0%	43,5%
3. klassetrin	32,9%	37,5%	34,8%
4. U	38,5%	50,0%	42,9%
4. X	20,0%	10,0%	16,0%
4. klassetrin	29,2%	30,0%	28,3%
5. U	27,3%	50,0%	38,1%
5. V	20,0%	50,0%	33,3%
5. klassetrin	23,6%	50,0%	35,9%
6. V	42,9%	9,1%	22,2%
6. U	25,0%	20,0%	21,4%
6. klassetrin	33,9%	14,5%	21,9%
7. X	12,5%	9,1%	10,5%
7. V	22,2%	33,3%	26,7%
7. I	7,7%	0,0%	4,8%
7. klassetrin	14,1%	14,1%	12,7%
8. V	28,6%	50,0%	38,5%
8. U	62,5%	57,1%	60,0%
8. I	25,0%	0,0%	15,0%
8. klassetrin	38,7%	35,7%	35,4%
9. Y	33,3%	9,1%	17,6%
9. V	57,1%	37,5%	46,7%
9. I	0,0%	16,7%	5,6%
9. klassetrin	30,2%	21,1%	22,0%

Der hvor der er relativt få elever per klasse og dermed også per klassetrin, vil ganske få overvægtige få det samlede resultat til at stige, hvilket også ses hvis man kigger på de klassetrin hvor der kun er to klasser. Samtidig ses store forskelle mellem almene klasser og idrætsklasser, hvilket er forventeligt, idet idrætseleverne må forventes et højt aktivitetsniveau og dermed færre overvægtige. Dog skal det samtidig nævnes at BMI alene måler vægt, men ikke hvorvidt dette er fedt- eller muskelvæv der vejes, hvorfor som eksempel en meget muskuløs elev kan risikere at blive vurderet som overvægtigt ud fra BMI alene.

Bilag 7

Idrætsinstruktører

IDRÆTSGYMNASTIK / Spring-rytme:

Marian Rizan og Anne Gro

FODBOLD:

Henrik Mamsen og Morten Jon Jensen

BADMINTON:

Peter Arvedsen og Lars Klintstrup

BASKETBALL:

Jesper Krone Rasmussen og Malene M. Mogensen

HÅNDBOLD:

Morten Østergaard Jensen og Jesper Bencke

Bilag 8

Skema til registrering af idrætsskolens temaer i undervisningen.

Lærer navn og initialer

Kropslighed, bevægelse og idræt i timerne – aktivitets- og registreringskema

Uge 8

Ugedag	Undervisnings forløb, tema, aktiviteter m.m.	Didaktik – metodik	Bevæge pauser, brud	Fagligt – teoretisk
fag klasse				
fag klasse				
fag klasse				
fag klasse				
fag klasse				
fag klasse				

Bilag 9

Brev til lærere vedr. 4 ugers registreringskemaer

Kære lærere på Bellahøj Skole,

Som de fleste af jer ved, er jeg i gang med sidste år af procesevalueringen af idrætsskoleprojektet, og ligesom sidste år vil jeg igen bede jer om at registrere hvornår og hvordan i implementerer idrætsskolens temaer i jeres undervisning!

Mandag formiddag lægger jeg skemaer, som repræsenterer jeres timer for den kommende uge. Jeg har taget udgangspunkt i jeres individuelle skema der ligger på skolens intranet, og jeg skal med det samme sige, at det ikke er alle koder jeg kender, hvilket betyder at det kan være at der er fejl, mangler eller evt. noget uforståeligt. Ved fejl eller mangler i jeres skemaer, bedes i blot rette i skemaet, og så forsøger jeg at rette det hurtigst muligt.

Tanken er, at I over 4 uger skal registrere jeres brug af bevægelse, idræt eller relaterede temaer i jeres undervisning. Vi starter på mandag d. 22. februar!

Jeg vil gerne understrege at det ikke er meningen at I skal udfylde aktiviteter for alle timerne. Det er alene de timer hvor I bruger krop, bevægelse eller idrætsrelaterede emner, samt aktiviteter der er relevante. Såfremt I intet laver af den slags i en time så lader I bare rubrikken stå tom.

Jeg har valgt at benytte 3 kategorier:

1. Didaktik – metodik. Her mener jeg hvis I inddrager bevægelse eller bruger idræt didaktisk eller som en metode til at indlære noget specifikt.
2. Bevæge, pauser, brud. Her tænker jeg primært på en slags pausegymnastik eller små brud hvor bevægelse indgår
3. Fagligt, teoretisk. Hvis der undervises i fx idræts historie, etik hvor doping diskuteres, anatomi, fysiologi, ernæring m.m.

Det kan også være at I ikke synes at mine kategorier er fyldestgørende. I så fald skriver i bare mere til eller kommenterer på papirerne. Så finder jeg ud af det.

Hensigten med denne proces er som sidst at ”tage temperaturen” på idrætsskolen og implementeringen. Hvor, hvornår og hvordan bliver idrætstemaet integreret – og hvor er det svært eller umuligt og hvor der er brug for indsatser som materialer, uddannelse eller lign. Det er ikke hensigten, at skemaerne benyttes som en kontrol funktion.

Skemaerne lægges hver fredag i min boks på kontoret, hvor jeg vil afhente dem en gang om ugen. I modtager ligeledes skemaer for den kommende uge om fredagen. Har i nogle spørgsmål eller kommentarer kan jeg kontaktes på lwpedersen@ifi.ku.dk, intranet eller på mobil 61 70 83 48

Med venlig hilsen

Lise Warren Pedersen

Ph.d.-stud., Institut for Idræt, Københavns Universitet

Navn	uge 8	uge 9	uge 10	uge 11
	x		x	x
	x			
	x	x	x	x
	x	x	x	x
	x	x	x	
	x	x	x	x
	x	x	x	x
	x	x	x	x
	x	x	x	
54 lærere	29	22	22	21

Bilag 11

Idrætsforløb og aktiviteter, Bellahøj Skole 2009-2010

	Dato	Aktivitet	Ansvarlig/klasse
1.	18.08.09	Play Spot kursus	Hj,lt, kd, mü
2.	19.08.09	Kystlivredning	Mj, 9id
3.	20.08.09	Uggerløse skov, 2. u, 2. v, 2. x	Hj, mr, ts
4.	25.08.09	Tur til Naturlegepladsen, 0.v	dv, je
5.	25.08.09	Play Spot kursus	hj, it, kd, mü
6.	27.08.09	Tur til Degnestavnens legeplads, 0.x	
7.	27.08.09	klatreur i Uggerløse skov, 7.v	ka, ki
8.	01.09.09	tur til Degnemosen, 0.v	dv, je
9.	01.09.09	Play Spot kursus	hj, it, kd, mü
10.	07.09.09	livredderkursus	ra
11.	07.09.09	teammøde ang. skole-OL, 5.u, 5. v	aj, mf
12.	08.09.09	tur til naturlegepladsen i Valby, 0.v	dv, je
13.	09.09.09	klatreur til Uggerløse Skov, 5.v	aj
14.	10.09.09	bål og idrætslege på frit. m. samtænkning	0.x
15.	11.09.09	livredderkursus, Østerbro Svømmehal	mü
16.	16.09.09	Hjælperkursus, Østerbo Stadion, 7-9. i	ec, es, mj
17.	17.09.09	Klatreur, Uggerløse Skov, 3.x	jj, jk
18.	18-19-09.09	Pædagogisk weekend	alle
19.	22.09.09	KM-fodbold	hm, mj
20.	24.09.09	Klatreur i Uggerløse Skov, 6.u	mü, st
21.	28.09.09	Skole-OL, 4.u, 4.x, 7,8,9id	ra, sa, ec, es, mj
22.	29.09.09	Skole-OL, 5.u, 5.v, 7,8,9id	ec, es, mj
23.	30.09.09	Skole-OL, 6.u, 6.v, 7,8,9id	asc, mü, sa, ec, es, mj
24.	01.10.09	Uggerløse skov, 4. U	St, th
25.	01.10.09	Idrætsfagudvalgsmøde	
26.	02.10.09	idrætskursus	sa
27.	06.10.09	Klatreur med SSP	ra
28.	08.10.09	klatreur Gribskov, 3x, 6.u	jj, mü, st
29.		børnehave idrætsdag, 1. V	pn
30.	19.10.09	Skadesbehandling, 7i	mø
40.	20.10.09	Statens museum for Kunst, Kroppen I kunsten. 1. U	sc
41.	21.10.09	7.i Klatreur i Uggerløse skov	es
42.	26.10.09	sund mad, 5. u, 5. v	aj, Ca, lg, mf, Nc, Sv
43.	29.10.09	idrætsmøde 4. årgang	ra, sa
44.	04.11.09	overlevelsestur, Uggerløse, 6.u	mü, thh
45.	04.11.09	volley stævne 6. v.	asc, sa
46.	05.11.09	overlevelsestur, Uggerløse, 6.u	mü, thh
47.	05.11.09	lærerturnering, floorball	ki
48.	10.11.09	basketstævne	jk, hj
49.	12.11.09	basketstævne	jk, hj
50.	01.12.09	floorball stævne, DGI byen	ki
51.	03.12.09	floorball stævne, 5.u, 5. v	mf, nc, ki

	Dato	Aktivitet	Ansvarlig/klasse
52.	08.12.09	DM i Djeeo, 8i	ec, es
53.	16.12.09	bordtennis turnering	
54.	07.01.10	volleystævne, 7x	mj
55.	15.01.10	styregruppemøde, idrætsskolen	hk, kr, nl
56.	18-22.01.10	idrætskursus	mj, pn med flere
57.	20.01.10	kursus: dans dig helt til dativ	ma
58.	25.01.10	6. klasser til volleystævne	asc, sa
59.	26.01.10	danse gymnastik kursus	pi
60.	28.01.10	åbent hus, kommende 7i	ki, mø
61.	1-5.02.10	0x tema: motion og sundhed m. samtænkning	
62.	02.02.10	1x dansefest	hk, hm
63.	03.02.10	0x tur til indendørs legeplads	
64.	04.02.10	0x tur til Frederiksberg svømmehal	
65.	08.02.10	3.u skøjtetur med samtænkning	lv
66.	01.03.10	0.u starter 3 ugers cirkus projekt	kr, mt
67.	02.03.10	0.x statens museum for kunst, Hoppetossierer	
68.	05.03.10	Fodboldstævne 7. klasse, drenge	mj
69.	08.03.10	0.u fortsætter cirkus projekt	kr, mt
70.	08.03.10	0.x. cirkus temaug	
71.	15.03.10	0.u fortsætter cirkus projekt	
72.	15.03.10	0.x. cirkus temaug	
73.	22.03.10	0.u fortsætter cirkus projekt	
74.	22.03.10	0.x. cirkus temaug	
75.	22.03.10	brugerbestyrelsesmøde Bellahøjhallen	mj
76.	24.03.10	legepatrulje i pigegym. 7.v, 7x, 7i	jj, mü
77.	24.03.10	cirkusforestilling i aula, 0x	
78.	08.04.10	0.u cirkusforestilling i aula	
79.	13.04.10	svømmestævne, 5. u, 5. v	aj, mü
80.	13.04.10	kommende 7i samtaler	mø, ki
81.	14.04.10	kommende 7i samtaler	mø, ki
82.	15.04.10	orienteringsløb, Uggeløse skov, 4.u	st, th
83.	15.04.10	kommende 7i samtaler	mø, ki
84.	uge 16-17	SSP klatrekursus	st, ra
85.	uge 16-19	løbeprojekt, 2.v	nc, ts
86.	21.04.10	0.u, svømmehal	kr, mt
87.	27.04.10	OL-dag 0.-3. klasse	jj
88.	28.04.10	løbeprojekt, 2.v	ts
89.	29.04.10	OL-dag 0.-3. klasse, samtænkning	
90.	29.04.10	Djeeo løb 6.u	es, mü
91.	03.05.10	0.u starter løbeprojekt med 1.u og 2.v	kr, mt
92.	04.05.10	Streethandball, klassebesøg 3.u, 3.x	jj, lv
93.	04.05.10	orienteringsløb, Uggeløse skov, 5. u, 5. v	aj, mf
94.	10.05.10	idræt, Utterslev mose, M1	asc, ga
95.	10.05.10	0.u fortsætter løbeprojekt med 1.u og 2. v	kr, mt
96.	12.05.10	0.x. Tur til Ørstedsparken	
97.	17.05.10	0.u fortsætter løbeprojekt med 1.u og 2. v	kr, mt
98.	17.05.10	Djeeo, 5. v	aj, es

	Dato	Aktivitet	Ansvarlig/klasse
99.	20.05.10	Djeeo 6.u	mü, es
100.	21.05.10	SSP klatrekursus	st
101.	24.05.10	0.u fortsætter løbeprojekt med 1.u og 2. v	kr, mt
102.	25.05.10	skolegårdsbesøg, street handball	jj
103	27.05.10	Djeeo, 7.v, 7.x	es, kb, mj

Institut for Idræt
Det Naturvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet
Nørre Allé 51, 2200 København N.
Tlf.: 3532 0829 - Fax: 3532 0870
E-mail: ifi@ifi.ku.dk - www.ifi.ku.dk

Københavns Idrætsskole. Et flagskib med en tydelig fagprofil, der skal medvirke til at gøre skolen attraktiv og unik. Sådan beskriver Københavns Kommune Danmarks første idrætsfolkeskole.

Med udgangspunkt i målsætningen: idræt, motion, leg, bevægeglæde, sundhed og socialt samvær skal gennemsyre hele Bellahøj Skoles liv, har Bellahøj Skole siden 2007 implementeret idræt og bevægelse overalt på skolen. Idrætsskolen indeholder en profilskole med et bredt idrætsbegreb, der udfoldes på hele skolen, og en idrætsspecifik del, hvor udvalgte elever kan dyrke basketball, badminton, fodbold, håndbold og idrætsgymnastik. Skolen har fået tilført ressourcer som led i implementeringen, der har givet skolen en "ansigtsløftning" og mulighed for at skabe ny udvikling på alle fronter. Der arbejdes med bevægelse i undervisningen, alle elever har fået flere idrætstimer og en særlig idrætslinje er etableret. Der er ingen tvivl om, at det giver energi og arbejdsiver at få mulighed for at udvikle noget nyt, og det er blevet bemærket i lokalområdet. Skolens almindelige indskrivning er kraftigt stigende, idrætslinjen modtager overvældende interesse, ligesom skolen har modtaget flere ansøgninger fra lærere end tidligere.

Bellahøj Skole har gennem tre år skabt en positiv udvikling. Man har med økonomiske og faglige resurser skabt en attraktiv folkeskole, hvor den brede idrætsprofil fungerer som sammenhængskraft på skolen, og skaber en motiveret og engageret dagligdag for såvel lærere som elever.